

KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO 2024

Taloussuunnitelma vv. 2025–2026

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 235
Kaupunginhallitus 4.12.2023 § 250
Kaupunginvaltuusto 13.12.2023 § 71

Sisällys

1.	KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025–20262	
1.1.	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	2
1.2.	PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA	3
1.3.	VÄESTÖ- JA TYÖVOIMA.....	3
1.4.	KIURUVEDEN KAUPUNGIN STRATEGIA VUOSILLE 2022 - 2025	8
1.5.	KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT	9
1.6.	HYVINVOINTIALUEEN ALOITTAMISEN VAIKUTUKSET KUNNAN TOIMINTAAN JA TALOUTEEN	10
1.7.	TE-UUDISTUS	10
2.	VUOSIEN 2024 - 2026 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT.....	12
2.1.	YLEISET TALOUDELLISET NÄKYMÄT	12
2.2.	KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT	13
2.3.	KUNTALAIN TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVA SÄÄNTELY.....	14
2.3.1.	TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	15
2.4.	VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS	16
2.5.	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT.....	18
2.5.1.	KAUPUNGIN STRATEGIAN TAVOITTEET OHJAAVAT TOIMINTAA JA TALOUTTA	18
2.5.2.	TULOJEN KEHITYS.....	19
2.5.3.	MENOJEN KEHITYS.....	22
2.6.	TULOS LASKELMA JA KOKONAISTALOUDEN KEHITYS	24
2.7.	YHTEENVETO TALOUDEN KEHITYKSESTÄ SUUNNITELMAKAUDELLE.....	29
2.8.	TALOUSARVION SITOVUUS	30
2.9.	KAUPUNKIKONSERNI	32
3.	TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2025.....	33
3.1.	KÄYTTÖTALOUS	33
3.2.	KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN / valtuustoon nähden sitova taso	75
3.3.	TULOS LASKELMA (ulkoiset).....	77
3.4.	TULOS LASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)	78
3.5.	RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset)	79
3.6.	INVESTOINNIT	80
3.7.	POISTOSUUNNITELMA.....	89
	Liitteet	90

1. KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODELLE 2024 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2026

1.1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kiuruveden kaupungin talousarvio vuodelle 2024 osoittaa 95 313 € ylijäämää.

Vuoden 2024 talousarvion valmisteluun lähdettiin Kiuruvedellä ja kaikissa Suomen kunnissa hieman erilaisissa tunnelmissa kuin aiempina vuosina.

Valtionosuusjärjestelmästä tuli vuoden 2023 alusta lukien sote-uudistuksen jakojäännös. Uudistuksen myötä valtionosuuksien laskenta muuttui niin, että monella on ollut vaikeuksia pysyä perässä. Kuntakenttä jakaantui selkeästi voittajiin ja häviäjiin. Kiuruveden kaupungin valtionosuudet vuodelle 2024 tulevat vähenemään.

Kun syksyllä 2023 ryhdyimme valmistelemaan vuoden 2024 talousarviota, talousarvioraami oli lähtötilanteessa pakkasella lähes 0,7 miljoonaa euroa. Tämän takia kaupunginhallitus velvoitti laatimaan talousarvion siten, että päästään nollatulokseen tai hieman plussalle.

Isossa kuvassa on selvää, että tulojen ja menojen epäsuhta edellyttää vahvaa korjausliikettä niin meillä kuin kaikissa Suomen kunnissa tulevina vuosina. Kriittinen tarkastelu on paikallaan - pitää tehdä konkreettisia säästötoimenpiteitä sekä taloutta vahvistavia elinvoimatoimia. Palvelulupaukset arvioitava tarkkaan tuleville vuosille ja vuosikymmenille. Lisäksi yhteistyötä on tiivistettävä naapurikuntien kanssa.

Lisäksi tulevat investoinnit on suunniteltava tarkkaan ja huolella. Kiuruveden kaupunki tilasi tulevaa kouluratkaisua silmällä pitäen talouden tasapainoselvityksen Inspira Oy:ltä. Tehty selvitys osoittaa, että vuonna 2024 ja talouden suunnitteluvuosina on paljon tehtävää, että talous saadaan pidettyä tasapainossa. Rakenteelliset muutokset ovat tosiasia, sillä juustohöylä tie alkaa olla kuljettu loppuun. Henkilöstön hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Vaikka talous haastaa meidät ja kaikki Suomen kunnat, pitää katsoa eteenpäin. Kiuruvedellä on käynnissä ja vireillä monia kaupungin elinvoimaa ja yritystoimintaa vahvistavia asioita. Kiuruvedelle ja Ylä-Savoon suunnitellaan isoa biokaasulaitoskokonaisuutta, joka tuo elinvoimaa ja vireyttä yli kuntarajojen. Nämä järki-vihreät investoinnit luovat tulevaisuudenuskoa alueellemme. Positiiviset vaikutukset alkavat pikkuhiljaa näkyä myös Kiuruveden ja alueen arjessa. Isoja askeleita hankkeen tiimoilta otettiin kesän-syksyn 2023 aikana, kun tonttivalinta vahvistui ja kaupunki teki tarvittavan maakaupan tulevaa teollisuusaluetta varten. Tämän myötä kaupunki on kirjoittanut esisopimuksen Lantakaasu Oy:n kanssa, jossa on sovittu hankkeen jatkoaskeleista. Lisäksi kaavoitusprosessi on loppusuoralla. Kiuruveden kaupunki on ollut aktiivinen ja aloitteellinen maakunnallisissa biokaasuhankkeissa. Kiuruvesi osallistui mm. FarmGas 2 – hankkeeseen. Vuoden 2024 aikana otetaan tärkeitä askeleita biokaasulaitoshankkeessa.

Lisäksi Kiuruvedelle on suunnitteilla tuuli- ja aurinkoenergiainvestointeja. Tähän liittyen teemme yhteistyötä yli kunta- ja maakuntarajojen, sillä selvittämme yhdessä Pihtiputaan kunnan ja Pyhäjärven kaupungin kanssa vihreän energiahankkeiden potentiaalia mm. vetytalousinvestointien osalta. Tässä vuosi 2024 on tärkeää aikaa.

Myös matkailun saralla on runsaasti potentiaalia ja konkreettisia toimia menossa. Kiuruveden Iskelmäviikon ja alueen tapahtumien ympärillä on myönteinen kehittämisvire. Kesällä 2024 saamme järjestettäväksi Pohjoismaiset karavaanipäivät ja Suomen Karavaanareiden 60-vuotisjuhlat, joka tarkoittaa sitä, että meille on tulossa vieraita mm. Norjasta, Ruotsista ja Tanskasta. Tähän liittyvät valmistelut ovat edenneet hyvin ja tapahtuman markkinointitoimenpiteet ovat jo käynnissä. Tapahtuma on erinomainen mahdollisuus tuoda esille Kiuruveden ja koko Ylä-Savon palvelutarjontaa.

Kiuruvesi on viettänyt tänä vuonna 150-vuotista taivaltaan vuonna 2023. On aika siirtää katseet seuraavalle 150-vuodelle, joista vuosi 2024 on ensimmäinen. Työnteko, yrittäminen ja välittäminen ovat niitä kestäviä rakennusaineita, joista Kiuruvesi tunnetaan. Ne antavat myös vahvan pohjan Kiuruveden tulevaisuuteen.

Lopuksi haluan kiittää koko kaupunkiyhteisöä tehdystä työstä Kiuruveden hyväksi. Yhdessä olemme vahvoja.

Juha-Pekka Rusanen
Kiuruveden kaupunginjohtaja

1.2. PERUSTIETOJA KAUPUNGISTA

Kiuruveden kunta on perustettu vuonna 1873. Kiuruvesi muuttui kaupungiksi vuoden 1993 alussa ja sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan luonteisosassa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 1 423 km², josta vesistöjen osuus on 95 km². Kaupungin halki kulkee valtatie 27, jota myöten on sekä 4- että 5-tielle matkaa noin 30 km. Kiuruveden halki kulkee lisalmi-Ylivieska rautatie. Lähin reittiliikennekenttä on Kuopion lentoasema Rissala, jonne on liikenneyhteys lisalmesta.

1.3. VÄESTÖ- JA TYÖVOIMA

(Lähde: Tilastokeskus)

Väestökehitys ja muuttoliike

Vuoden 2022 lopussa Kiuruvedellä oli asukkaita 7 597. Asukkaita oli 5,7 henkilöä/maa-km². Taajama-aste oli vuonna 2021 50,4 %. Väestö väheni vuonna 2022 yhteensä 162 hengellä. Elävänä syntyneitä oli 62 ja kuolleita 159 eli nettomuutos tältä osin oli -97. Kuntien välisen muuton vaikutus väestökehitykseen oli -77 henkilöä. Lähtömuuttoa suuntautui eniten lisalmeen (81), Kuopioon (46), Vieremälle (12). Tulomuuttoa tapahtui eniten lisalmesta (40), Kuopiosta (36), Vieremältä (13) ja Jyväskylästä (10).

Väkiluku vuosina 2020–9/2023

Alue	2020	2021	2022	9/2023	Muutos 2021-2022 %
Kiuruvesi	7 854	7 757	7 597	7 496	-2,1
Ylä-Savo	52 175	51 595	50 765	50 325	-1,6
Pohjois-Savo	248 265	248 363	247 689	248 006	-0,3

Syntyneiden lasten määrä 2020–9/2023

Alue	2020	2021	2022	9/2023	Muutos 2021-2022 %
Kiuruvesi	74	61	62	38	1,6
Ylä-Savo	363	346	325	217	-6,1
Pohjois-Savo	1 850	1 942	1 803	1 281	-7,2

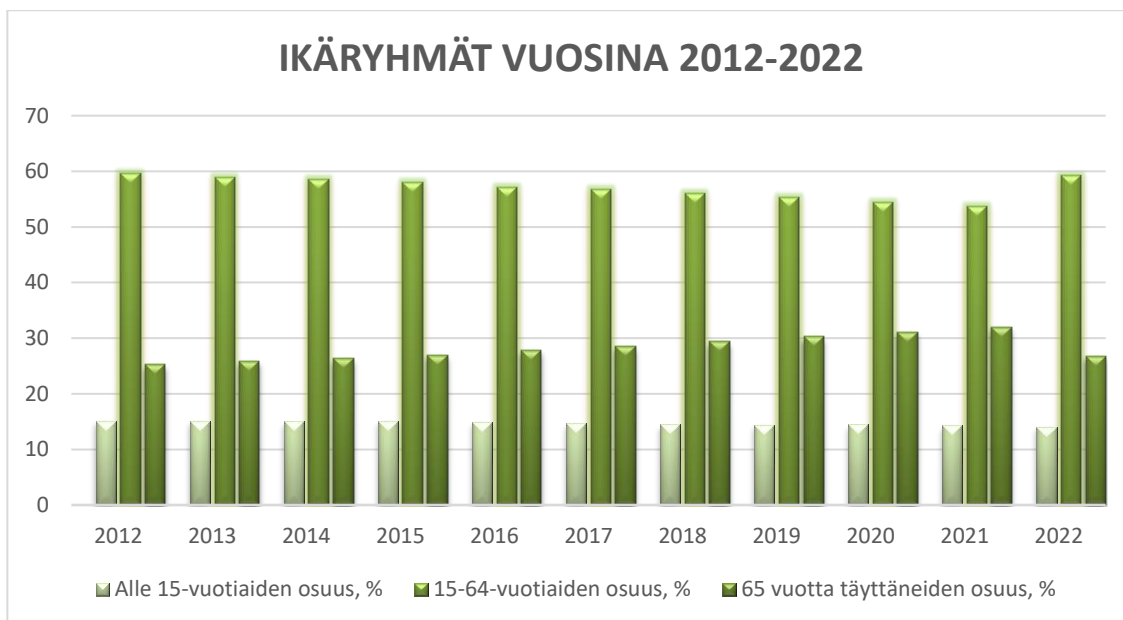
Väestörakenne ja -ennuste

Vuoden 2022 lopussa oli Kiuruvedellä alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä 14,3 %, 15–64-vuotiaiden osuus 53,0 % ja yli 65-vuotiaiden osuus 32,7 %. Yli 65 -vuotiaiden osuus on hiukan noussut sekä 15–64-vuotiaiden osuus on vastaavasti vähentynyt ja 0–14- vuotiaiden osuus on pysynyt melko samana vuodesta 2021.

Pohjois-Savon liiton ennustuksen mukaan Kiuruvedellä olisi vuonna 2030, 6 695 asukasta ja vuonna 2040, 5 868 asukasta. Asukkaita vähenee vuodesta 2022 vuoteen 2040, -1 729.

Väestön ikärakenne 31.12.2022

Alue	0-14 v	15-64 v	65 v-
Kiuruvesi	1 086	4 030	2 481
Ylä-Savo	7 025	27 789	15 951
Pohjois-Savo	34 603	146 738	66 348
Koko maa	840 328	3 429 131	1 294 511

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2012–6/2023

Vuodenvaihteen 2022/2023 lopullisten tilastotietojen mukaan Kiuruveden väestöstä, joka oli 7597 henkeä, oli työvoimaa 3 277 henkeä (43 %) ja työvoiman ulkopuolella siten 4320 henkeä (57 %). Työvoiman suhteellinen osuus koko väestöstä on ollut vuodesta 1990 lähtien keskimäärin 41 %, vaikka työvoiman kokonaismäärä on vähentynyt noin 1 514 hengellä.

Vuosi 31.12.	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%-osuus	Työlliset työvoimasta	%-osuus	Työttömät työvoimasta	%-osuus
2012	8 989	3 705	41	3 204	86	501	14
2013	8 866	3 675	41	3 104	84	571	16
2014	8 752	3 703	42	3 110	84	593	16
2015	8 600	3 625	42	3 022	83	603	17
2016	8 444	3 635	43	3 076	85	559	15
2017	8 283	3 561	43	3 098	87	463	13
2018	8 153	3 519	43	3 092	88	427	12
2019	7 998	3 480	44	3 089	89	391	11
2020	7 854	3 360	43	2 807	84	553	16
2021	7 759	3 342	43	2 976	89	366	11
2022	7 597	3 277	43	2 932	89	345	11
2023/6	7 522	3 173	42	2 844	90	329	10

Työvoiman ulkopuolella oleva väestö muodostuu lapsista (0–14-vuotiaat), opiskelijoista ja koululaisista, eläkeläisistä, varusmiehistä ja muista työvoiman ulkopuolella olevista.

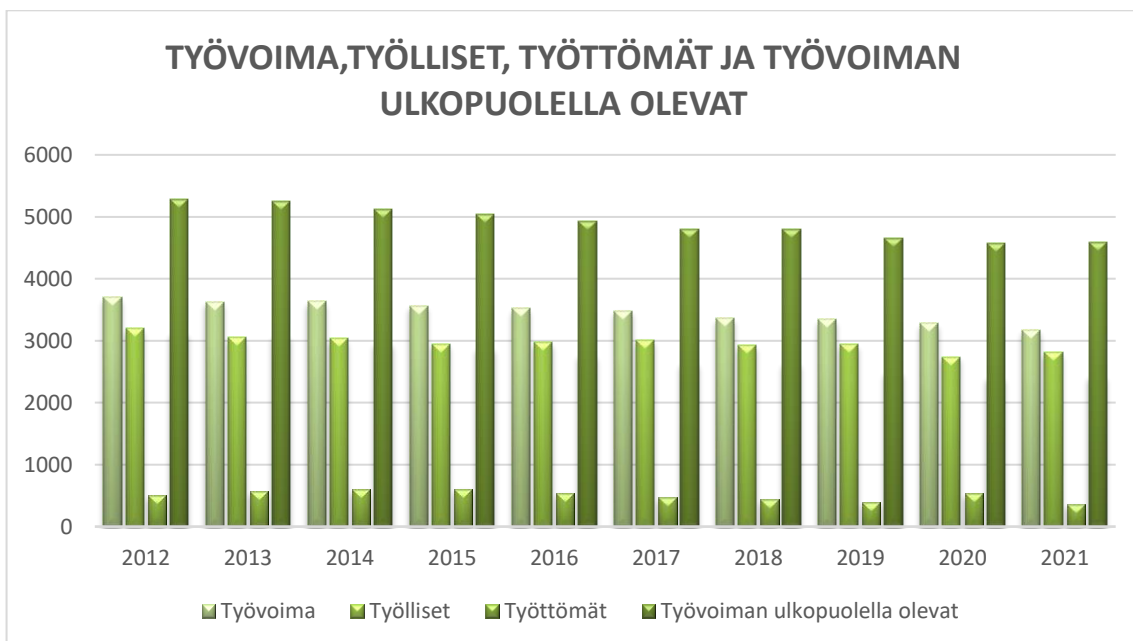
Vuoden 2021 lopullisten tilastotietojen mukaan työvoiman ulkopuolella olevasta väestöstä 0–14-vuotiaita oli 1 113 (24 %), opiskelijoita ja koululaisia 415 (9 %), eläkeläisiä 2 896 (63 %) varusmiehiä ja siviilipalvelusmiehiä 5 sekä muita 157 (3 %).

Pohjois-Savon ELY-keskuksen julkaiseman 9/2023 työllisyyskatsauksen mukaan syyskuun lopussa Pohjois-Savossa oli avoimia työpaikkoja 2 522, mikä on 1 456 työpaikkaa vähemmän kuin vuosi sitten (-36,6 %). Näistä jatkuvia työpaikkoja (työn kesto yli 3 kk) oli 2 010, väliaikaisia (11 pv–3 kk) 465 ja tilapäisiä (alle 11 pv) 47. Yli vuoden kestäviä työpaikkoja oli 1 270. Työpaikoista valtaosa oli ns. palkkatyötä (95,5 %). Provisiopalkkaisen työn osuus työpaikoista oli 1,4 %. Katsauksen mukaan avoimia työpaikkoja Kiuruvedellä oli 12.

Avoimien työpaikkojen määrä laski Pohjois-Savossa eniten Joroisissa (-75 %) ja Kiuruvedellä (-72 %)

Alla olevassa taulukossa %-osuudet asukkaista

Kiuruvesi	Asukkaista	Työvoiman ulkopuolella	%-osuus	0-14 v.	%-osuus	Opiskelijat ja koululaiset	%-osuus	Eläkeläiset	%-osuus	Varusmiehet, siviilipalvelusmiehet	%-osuus	Muut	%-osuus
2012	8 989	5 286	59	1 361	15	601	7	3 090	34	27	0,3	207	2
2013	8 866	5 241	59	1 337	15	608	7	3 070	35	10	0,1	216	2
2014	8 752	5 117	58	1 317	15	533	6	3 042	35	9	0,1	216	2
2015	8 600	5 039	59	1 295	15	512	6	3 018	35	13	0,2	201	2
2016	8 444	4 925	58	1 256	15	493	6	2 976	35	5	0,1	195	2
2017	8 283	4 803	58	1 213	15	458	6	2 960	36	11	0,1	161	2
2018	8 153	4 793	59	1 183	15	445	5	2 966	36	19	0,2	180	2
2019	7 998	4 656	58	1 154	14	385	5	2 931	37	16	0,2	170	2
2020	7 854	4 577	58	1 142	15	399	5	2 877	37	8	0,1	151	2
2021	7 759	4 417	57	1 113	14	415	5	2 896	37	5	0,1	157	2
2022	7 597	4 320	57	1 086	14	-	-	-	-	-	-	-	-

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen huoltosuhde vertaa lasten (0–14 v) ja vanhuseläkeläisten (65 v. täyttäneiden) määrää työikäisten (15–64 v) väestön määrään. Huoltosuhde on alkanut selvästi heikkenemään ja jatkossa se heikkenee yhä voimakkaammin. Pohjois-Savon liiton ennusteen mukaan Kiuruveden väestöllinen huoltosuhde on 106 vuonna 2030 ja 108 vuonna 2040.

Kaupungin väestöllisen huoltosuhteen kehitys 2012–2022

Vuosi	Ikäryhmä 0-14 v	Ikäryhmä 15–64 v	Ikäryhmä 65 v -	Asukkaita yhteensä	Väestöllinen huoltosuhde
2012	1 361	5 357	2 271	8 989	67,8
2013	1 337	5 235	2 294	8 866	69,4
2014	1 317	5 133	2 302	8 752	70,5
2015	1 295	4 984	2 321	8 600	72,6
2016	1 256	4 832	2 356	8 444	74,8
2017	1 213	4 705	2 365	8 283	76,0
2018	1 183	4 569	2 401	8 153	78,4
2019	1 152	4 423	2 423	7 998	80,8
2020	1 142	4 273	2 439	7 854	83,8
2021	1 113	4 165	2 481	7 759	86,3
2022	1 086	4 030	2 481	7 597	88,5

Taloudellinen huoltosuhde

Alueen kehitystä ja elinvoimaisuutta kuvaa myös taloudellinen huoltosuhde, joka ilmoittaa kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä on yhtä työllistä kohti. Kiuruvedellä huoltosuhde on ollut korkeampi kuin Ylä-Savossa ja Pohjois-Savossa keskimäärin. Taloudellisen huoltosuhteen kehittyminen kuvataan alla olevassa taulukossa.

Alue	2019	2020	2021
Kiuruvesi	171,7	187,1	176,0
Ylä-Savo	163,1	175,2	165,0
Pohjois-Savo	148,5	156,0	147,0
Koko maa	132,8	142,2	133,4

Työttömyys

Työvoimaa oli Kiuruvedellä Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen työllisyyskatsauksen mukaan vuoden 2023 syyskuun lopussa 3 173 henkeä, mikä oli 104 henkeä vähemmän, kuin syyskuussa 2022. Työttömyysprosentti on 9 % mikä on edellisvuotta matalampi. Työttömiä työnhakijoita oli syyskuussa 286 henkilöä. Edellisen vuoden vastaavana ajankohtana työttömiä on ollut 303 henkilöä.

Työpaikkarakenne

Seuraavassa Tilastokeskuksen taulukossa esitetään Kiuruveden kaupungin työpaikkakehitys toimialan mukaan vuosina 2015–2021.

Kiuruvesi	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Työpaikat yhteensä	2 951	2 975	3 012	2 927	2 944	2 736	2 811
Maa-, metsä- ja kalatalous	663	638	622	591	613	575	542
Kaivostoiminta ja louhinta	28	28	42	38	29	26	23
Teollisuus	352	400	417	416	414	315	447
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytystoim.	10	9	8	6	7	7	7
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesi, jätehuolto	12	13	15	14	10	10	11
Rakentaminen	188	218	199	198	193	187	200
Tukku- ja vähittäiskauppa	240	235	239	222	227	220	228
Kuljetus ja varastointi	145	139	137	134	128	109	102
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	84	80	84	83	82	68	79
Informaatio ja viestintä	21	19	21	16	18	21	19
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	35	37	36	35	32	29	27
Kiinteistöalan toiminta	19	16	13	13	14	12	9
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	61	60	57	56	64	80	56
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	93	111	113	108	110	96	120
Julkinen hallinto ja maanpuolustus	86	84	87	85	86	87	81
Koulutus	180	175	170	168	184	191	165
Terveys- ja sosiaalipalvelut	547	534	573	558	568	538	528
Taiteet, viihde ja virkistys	48	41	35	40	38	41	41
Muu palvelutoiminta	66	67	74	60	56	65	68
Kotitalouksien toiminta työnantajina	21	26	20	29	24	21	16
Toimiala tuntematon	52	45	50	57	47	38	42

1.4. KIURUVEDEN KAUPUNGIN STRATEGIA VUOSILLE 2022 - 2025

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.4.2022 Kiuruveden kaupungin strategian vuosille 2022–2025.

Strategian visio ja arvot: Elämää kaikilla aisteilla

TAVOITTEET

- Kaupunkistrategia on koko kaupunkiyhteisön yhteinen tahdonilmaus Kiuruveden kehittämisen suuntaviivoista. Suunnitelmaan on koottu ne tavoitteet, joilla parannetaan kiuruvetisten hyvinvointia, tuetaan Kiuruveden ja koko alueen yritys- ja elinkeinoelämän kilpailukykyä, vahvistetaan osaamista sekä yhteisöllisyyttä.

VISIO

- Kiuruvesi on Luomu-Suomen pääkaupunki ja suomalaisen maaseudun sydän.
- Meillä ihmiset elävät kiireettömästi kaikilla aisteilla runsaiden elämisen keskellä ja saavat menestyä omana itsenään.
- Olemme maatalouden suunnannäyttäjä – meillä myös eläimet ja luonto voivat hyvin.

ARVOMME: AVOIN, ROHKEA, INHIMILLINEN, VASTUULLINEN

Strategiset painopisteet:

1. MEIDÄN KIURUVESI

- Viihtyisä elinympäristö ja monipuoliset palvelut tukevat hyvinvointia
- Aktiiviset kaupunkilaiset sekä vireät yhdistykset ja seurat voimavarana
- Yhteisöllisyys
- Kesätapahtumien pääkaupunki

2. KEHITTYVÄ JA YRITTÄJÄMYÖNTEINEN KIURUVESI

- Positiivinen kehittämisote yrittäjyyteen
- Kiuruveden näkyväksi tekeminen yhdessä
- Maaseudun elinvoiman lisääminen
- Kiuruvedestä lähikuluttamisen keskus

3. VOIMAVARAT KÄYTTÖÖN

- Laadukkaat ja ennakoivat palvelut
- Hyvinvoiva henkilöstö
- Jatkuva oppiminen ja aloitteellisuus
- Toimiva hallinto ja rohkea päätöksenteko
- Tasapainoinen talous

4. JÄRKIVIHREÄN TALOUDEN EDELLÄKÄVIJÄ

- Maa- ja metsätalous
- Kiertotalous ja biotalous
- lähiruuantuotanto ja omavaraisuus
- Maaseudun ja kylien yhteiskehittäminen

SEURANTA

- Kaupunkiyhteisön yhteinen kaupunkistrategia ohjaa Kiuruveden kaupungin ja koko kuntakonsernin toimintaa.
- Hallintokunnat ja toimielimet sitoutuvat toteuttamaan kaupunkistrategian tavoitteita ja periaatteita toiminnassaan.
- Strategian toteutumista seurataan vuosittain keskeisten mittareiden avulla.
- Talousarviossa asetetaan strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita, joita toteutetaan vuosittain talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kautta

1.5. KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Riski	Todennäköisyys	Merkitys, vaikutus	Nykyiset hallintakeinot	Nykyisen hallinnan taso	Tulevat hallintakeinot	Yhteyshenkilö
Tapahtuu äkillisesti, että iso kiinteistö ei ole käytettävissä (tulipalo, wotovahinko, sisäilmaongelma)	Todennäköinen	Suuri	Valmiussuunnitelmat on päivitetty 2023. Evakointisuunnitelma on muutamille kohteille (mm. sote). Vakuutusurva riskin rahoittamiseen. Korjaukset ongelmien ilmetessä. Sisäilmaongelmat käsitellään sisäilmatyöryhmässä. Granlund Manager palvelupyntölinkit *	Riittämätön	Laaditaan suunnitelma, minne keskeisiä toimintoja (koulut, päiväkodit) voidaan siirtää. Säännöllinen kiinteistöjen huolto, välittömät korjaustoimenpiteet. Granlund Manager palvelupyntölinkit *	Kaupunginjohtaja
Tuotantokeittiö ei ole käytettävissä (tulipalo, saastuminen)	Todennäköinen	Suuri	Varautumissuunnitelma, jonka mukaan tuotantoa hajautetaan eri pisteisiin, muutetaan tuotantotapaa ja ruokalistaa.	Kohtalainen	Varautumissuunnitelma päivitetty 2023.	Yleisten palveluiden palvelupäällikkö / Servica Oy:n Kiuruveden aluepäällikkö
Pitempiaikainen sähkökatkos (kestää useita päiviä)	Todennäköinen	Suuri	Valmiussuunnitelmassa on otettu asia jossain määrin huomioon. Esim. varavoimalaitteet.	Riittämätön	Varavoimaa lisätään. Jos sähkökatko on laajemmalla alueella tai valtakunnallinen, ei kaupungin varavoiman lisäämisellä ole kovin suurta merkitystä.	Kaupunginjohtaja
Henkilöstöriski (osaavaa henkilöstöä ei ole riittävästi, henkilöstöä ei ole riittävästi, hiljainen tieto ei kulje)	Todennäköinen	Suuri	Tavoitteena on, että kaikkia työtehtäviä osaa tehdä kaksi henkilöä. Mahdollisuuksien mukaan käytetään tehtäväkiertoa. Nimetään varahenkilöt. Uusien henkilöiden perehdyttäminen on puutteellista.	Riittämätön	Lisätään tehtävä-kiertoa, tehdään perehdyttämiskansio, laaditaan kattava varahenkilöjärjestelmä, pyritään varmistamaan tiedonsiirto, estetään hiljaisen tiedon katoaminen.	Talous- ja hallintojohtaja

1.6. HYVINVOINTIALUEEN ALOITTAMISEN VAIKUTUKSET KUNNAN TOIMINTAAN JA TALOUTEEN

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023 alkaen, mikä vaikutti Kiuruveden kaupungin tehtäviin, toimintaan, talouteen ja organisaatioon. Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät hyvinvointialueille 1.1.2023. Myös sivistystoimen vastuualueelta siirtyi opetustoimesta psykologi ja koulukuraattoripalvelut hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Talouden näkökulmasta uudistuksen vaikutukset kohdistuivat erityisesti käyttötalouteen, jossa tulojen ja menojen taso sekä rakenne muuttuivat huomattavasti. Hyvinvointialueuudistus siirsi vuoden 2023 alussa yli puolet kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja käyttötalouden kustannuksista hyvinvointialueelle.

Kiuruveden kaupunki vuokraa hyvinvointialueelle siirtymäkaudella sote-kiinteistöt 3+1 mallilla. Vuokrasopimus on voimassa vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella.

Ruokahuollon palvelut siirtyivät kaupunginhallituksen päätöksellä Servica Oy:lle 1.1.2023 ja tämän myötä 31 ruokahuollon työntekijää siirtyi uudelle työnantajalle. Vuodelle 2024 arvioidaan, että ulkoisia ateriapalveluita hankitaan noin 1,1 milj. euron arvosta Servicalta ja Hingunniemen väistötiloissa oleville oppilaille ateriat ostetaan YSAO:lta noin 34 tuhannen euron arvosta.

Ympäristöterveyden huollon ja ympäristösuojelun palvelut järjestetään vastuukuntamallilla, lisälmen kaupungin toimiessa vastuukuntana vuoden 2023 alusta alkaen. Määrärahavaraus vuodelle 2024 maksusuuteen on 0,68 milj. euroa, (ei sisällä kustannuksia eläinlääkärien tiloista eikä poistoja).

Kiuruveden kaupungin konsernista poistui vuonna 2023 Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Vaalijalan kuntayhtymä.

1.7. TE-UUDISTUS

Pääministeri Sanna Marinin hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä, että valmistelu TE-palveluiden järjestämisvastuun siirrosta kunnille jatkuu osana hallitusohjelman työllisyystavoitteita. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Uudistuksella on arvioitu olevan noin 7 000–10 000 lisätyöllisen työllisyysvaikutus pitkällä aikavälillä.

Eduskunta hyväksyi TE-uudistukseen liittyvän lakipaketin 1.3.2023. TE-uudistus siirtää työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuun sekä työttömyysturvan laajemman rahoitusvastuun kunnille 1.1.2025.

Uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Vuodesta 2025 alkaen kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta alkaa 100 työttömyyspäivän jälkeen ja kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Enimmillään kunnan rahoitusvastuu on puolet perusosan suuruisen osan rahoituksesta.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on useita työvoimapolkuun liittyviä kirjauksia. Koska kunnat vastaavat näiden palveluiden järjestämisestä vuodesta 2025 alkaen, on linjatuilla toimenpiteillä vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen. Hallitusohjelmassa muun muassa todetaan, että hallitus tarkistaa TE2024-rahoitusmallin kompensaaion tasoa lain voimaantumisen jälkeen vuosittain kuntien välillä siten, että mallin kannustavuus, väestökasvun vaikutus sekä vieraskielisten että kaksikielisten, työttömien ja työllisten määrä huomioidaan. Lisäksi ohjelmassa todetaan, että työvoimapolkuun liittyvien palveluprosessien kevennetään, jotta rajallista resurssia voidaan käyttää tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Hallitusohjelman toimeenpano on käynnistymässä, joten

yksityiskohtaisia vaikutuksia kuntien talouteen ei voida vielä syksyn 2023 kuntatalousohjelmassa esittää.

Valtionvarainministeriön laatimassa painelaskelmassa (10.10.2023) Kiuruveden kaupungin saama valtionosuus te-palveluihin ja työttömyysturvaan olisi vuonna 2025 noin 1,1 milj.euroa

2. VUOSIEN 2024 - 2026 TALOUSSUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

2.1. YLEISET TALOUDELLISET NÄKYMÄT

(Valtion talousarvioesitys 2024, valtiovarainministeriö)

Valtiovarainministeriö julkaisi 9.10.2023 ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2024.

Hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja yksityisiä investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Inflaatio on kuitenkin nopeasti hidastumassa ja vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa. Lisäksi korkojen nousu on pysähtynyt. Kotitalouksien ostovoima koheneekin ja lisää yksityistä kulutusta v. 2024. Vuonna 2024 BKT kasvaa n. 1,2 %.

Suomen julkisen talouden rahoitusasema heikentyy vuonna 2023 merkittävästi vuoteen 2022 verrattuna. Talouskasvu on seisahtunut ja monet aikaisemmin päätetyt toimet sekä inflaatiosta johtuva menojen nousu kasvattavat vuoden 2023 alijäämää. Julkisen talouden tila heikkenee lähivuosina hallituksen päättämistä julkista taloutta vahvistavista toimista huolimatta. Talouskasvu nopeutuu vaalikauden loppupuolella lähivuosiin verrattuna ja samaan aikaan myös sopeutustoimet purevat, minkä johdosta julkisen talouden rahoitusasema alkaa kohentua.

Julkinen talous pysyy kuitenkin huomattavan alijäämäisenä. Julkinen velkasuhde on kohonnut korkealle tasolle historiaan nähden sekä rakenteellisten syiden että vuosikymmenen alun eri kriisien johdosta. Sopeutustoimista huolimatta velkasuhde kasvaa hiljalleen vaalikaudella. Osaltaan sopeutustoimien vaikutusta vaimentaa korkomenojen kasvu. Julkinen talous on pidemmällä aikavälillä rakenteellisesti alijäämäinen ja siten julkisessa taloudessa on kestävyysvaje.

Pääministeri Orpon hallituksen tavoitteena on parantaa suomalaisten elintasoja, kääntää Suomen talous kestävään kasvuun ja taittaa hyvinvointia uhkaava velkaantumiskehitys. Hallitus parantaa suomalaisten mahdollisuuksia rakentaa tulevaisuuttaan kouluttautumalla, työtä tekemällä ja yrittämällä. Vakaa taloudellinen kehitys luo turvaa ja tukee perheellistymistä. Hallituksen tavoitteena on kasvattaa kotitalouksien ostovoimaa ja huomioida vaikutukset arjen kustannuksiin päätöksissään. Hallituksen tavoitteena on Suomi, jossa hyvinvointiyhteiskunnan tärkeimpien palveluiden rahoitus on turvattu myös tuleville sukupolville.

Pääministeri Orpon hallitus sitoutuu vaalikauden aikana vahvistamaan julkista taloutta pysyvästi toimenpidekokonaisuudella, joka vahvistaa julkista taloutta nettomääräisesti 6 mrd. euroa vuoden 2027 tasolla. Julkinen talous huomioidaan kokonaisuutena alasektoreiden (valtio, kunnat, hyvinvointialueet, sosiaaliturvarahastot) välisen osaoptimoinnin välttämiseksi.

Julkisen talouden menoja sopeutetaan hallituksen päätöksin nettomääräisesti n. 4 mrd. euroa vuoden 2027 tasolla. Osana sopeutustoimia hallitus on linjannut rakennepoliittisista toimista, joilla tavoitellaan julkisen talouden vahvistumista n. 2 mrd. eurolla vuoden 2027 tasolla. Hallitus seuraa aktiivisesti toimenpidekokonaisuuden toteutumista budjetti- ja kehysriihissä sekä reagoi korvaavilla toimenpiteillä, jos kokonaisuus uhkaa jäädä tavoitellusta 6 mrd. euron tasosta. Hallitus suhtautuu vakavasti myös takaus- ja takuuvastuisiin liittyviin julkisen talouden riskeihin.

Veropoliitikalla hallitus tavoittelee kotitalouksien ostovoiman kohentumista, työnteon kannustimien parantamista ja talouskasvun edellytysten vahvistamista. Hallituksen veropoliittikka kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen sekä tukee kotimaista omistajuutta. Hallitus ei päätösperäisesti kiristä kokonaisveroastetta.

2.2. KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

(Kuntatalousohjelma vuodelle 2024, valtiovarainministeriö)

Vuosi 2023 on ollut kuntataloudessa historiallinen, sillä sote-uudistus tuli voimaan vuoden alusta ja kavensi kuntien tehtäväkenttää. Uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia sekä kuntien toimintaan että talouteen. Hallitus on asettanut ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille mahdollisten uusien tehtävien ja velvoitteiden kulut täysimääräisenä tai purkamalla muita velvoitteita.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan kokonaisuudessaan vuonna 2024 5,1 mrd euroa, tästä noin 2,5 mrd on peruspalvelujen valtionosuutta.

Kuntataloudessa on takana kolme vahvaa vuotta. Käännös heikompaan on kuitenkin edessä talouskasvun vaimenemisen ja väliaikaisten korkeampien verotulokertymien loppuessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä väestön ikääntymisestä aiheutuva merkittävä menojen kasvupaine poistui kuntataloudesta. Kuntataloudessa vallitsee kuitenkin edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutus paine kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotukseen.

Kuntatalouden toimintamenoja kasvattaa erityisesti kunta-alan ansiotason nousu. Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee sopeutus paineita kuntatalouteen tuleville vuosille.

Kunnilla on merkittäviä investointitarpeita muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän vuoksi.

Hallitus pyrkii toimenpiteillään edesauttamaan kuntatalouden tasapainoa. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Kuntatalouteen vaikuttavia panostuksia on muun muassa perusopetuksen vahvistaminen ja tasa-arvon edistäminen esi- ja perusopetuksessa.

Vuonna 2025 TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuutta kasvatetaan. Kuntien peruspalvelujen valtionosuus kasvaa tuolloin noin 0,9 mrd eurolla.

2.3. KUNTALAIN TALouden TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuoden 2022 tilinpäätöksen ylijäämä oli 951 093,23 euroa ja vuoden 2021 lopussa taseen ylijäämä oli 773 231,90 euroa, joten Kiuruveden taseessa oli vuoden 2022 lopussa ylijäämää 1 724 325,13 euroa.

Kiuruveden kaupungin talousarvio on laadittu ylijäämäiseksi vuodelle 2024.

Talouden suunnitteluvuosina on tarpeen tehostaa kaupungin omaa toimintaa, etsiä taloudellisia säästöjä ja tehdä tehostamistoimenpiteitä. Suunnitteluvuosina tulee tehdä myös rakenteellisia uudistuksia ja tarkastella yhteistyömahdollisuuksia lähialueen kuntien kanssa palvelujen järjestämisessä. Tämä on välttämätöntä, että talouden suunnitteluvuodet saadaan käännettyä myös positiivisiksi talouslukujen valossa.

Lisäksi investoinnit tulee arvioida tarkkaan ja priorisoida. Seuraavina vuosina taajamakouluratkaisun tekeminen tulee vaikuttamaan Kiuruveden kaupungin talouteen merkittävällä tavalla. Kiuruveden kaupunki teetti syksyn 2023 aikana talouden kantokyselvytyksen Inspira Oy:n kanssa.

Kuntalaki 118 §: Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely:

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.

Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräjassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa, tai rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
- 2) Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
- 3) Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
- 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

2.3.1. TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kiuruveden kaupungin taseessa on ylijäämää 31.12.2022 jälkeen 1 724 325,30 euroa. Siten kuntalain mukaista kattamatonta alijäämää ei kunnan taseessa ole.

Vuonna 2024 ja tulevina vuosina toteutettavia toimenpiteitä

Henkilöstön välistä yhteistyötä lisätään eri palvelukeskusten välillä ja henkilöstön osaamista pyritään hyödyntämään entistä joustavammin.

Painatusten, ilmoitusten ja markkinoinnin kustannuksia vähennetään hyödyntämällä entistä enemmän sähköisiä tiedotus- ja viestintävälineitä.

Talouden tasapainottamiseen liittyvä työ tulee jatkumaan myös tulevina vuosina.

2.4. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

Verotulot

Kuntaliiton lokakuun veroennustekehikon mukaan Hallituksen esittämät veroperustemuutokset alentavat kunnallisveron tuottoa vajaalla 40 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Tästä vajaa 30 miljoonaa euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksiin tarkistuksista, jotka on huomioitu jo aiemmissa veroennustekehikoissa. Lisäksi on tehty muutamia verovaikutuksiltaan pieniä muutoksia veroperusteisiin, muun muassa matkakuluvähennykseen sekä työtulovähennykseen. Kaikki arvioidut verotulomenetykset huomioidaan nettomääräisesti valtionosuusmaksatusten yhteydessä.

Ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt elokuun veroennustekehikosta. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäkömien sekä Tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Myös ensi vuoden palkkasumman kehitystä on alennettu elokuun arviosta. Petteri Orpon hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvaetuuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetuuudet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

Ensi vuodesta alkaen on esitetty selvästi alennettuja työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksuja. Kyseiset maksut ovat vähennyskelpoisia ja parantavat näin ollen kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 80 miljoonalla eurolla. Näin ollen ensi vuoden arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee vain noin 40 miljoonalla eurolla verrattuna elokuun arvioon. Verovuosille 2025–2027 arvioitu maksettava kunnallisvero pienenee noin 100 miljoonalla euroa/verovuosi verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon, lähinnä heikentyneen ansiotulokehityksen takia.

Yllä mainittujen veropohjan muutosten seurauksena kunnallisveron arvioidut tilitykset pienenevät vain noin 10 miljoonalla eurolla kuluvana vuonna ja 20 miljoonalla eurolla ensi vuonna, verrattuna elokuun veroennustekehikon arvioon. Vuosina 2025–2027 kunnallisveron tilitykset pienenevät keskimäärin noin 80 miljoonaa per vuosi verrattuna elokuun arvioon.

Kesäkuusta alkanut yhteisöveron verovuoden 2023 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä merkittäviä piristymisen merkkejä. Kuluvan vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta on laskettu elokuusta hieman lisää.

Työttömyysvakuutus- ja päivärahamaksujen alentaminen nostaa myös yhteisöveron tuottoa, arviolta vajaalla 30 miljoonalla eurolla per vuosi. Kuntien yhteisöveron ensi vuoden kertymäarvio on hieman elokuun veroennustekehikon arviota parempi, mutta kuitenkin noin 70 miljoonaa pienempi verrattuna syksyn Kuntatalousohjelman arvioon. Vuosille 2025–2027 erot elokuun veroennustekehikkoon ja syksyn Kuntatalousohjelman arvioon ovat pienemmät.

Kiinteistöveroennusteessa on hallitusohjelmassa huomioitu esitetty maapohjan eriytetty kiinteistöveroprosentti, jonka alarajaksi on esitetty 1,30 %. Ehdotettu muutos nostaa kiinteistöveron maksettavaa ja tilitettävää veroa ensi vuodesta alkaen noin 100 miljoonalla eurolla per vuosi.

(Kuntaliiton veroennustekehikko 10.10.2023)

Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyt tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Se tehdään tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämiskustannuksissa ja tulopohjassa.

Valtiovarainministeriö päivitti sote-uudistuksen siirtolaskelmat 31.8.2023. Laskelma ennakoii kuntien valtionosuuksien vähenevän yli 250 milj.euroa eli keskimäärin 48 euroa asukasta kohden vuonna 2024 kuluvaan vuoteen verrattuna. Sote- uudistuksen tasauserien muutokset selittävän valtaosan valtionosuuden pienenemisestä.

Peruspalvelujen indeksikorotus on 2,2 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys kuluvan vuoden tasoon verrattuna on n. 53 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024—2027.

Valtionvarainministeriö on asettanut kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen valmistelua varten valmisteluryhmän toimikaudelle 31.8.2023-31.12.2025.

Hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografinen kehitys sekä vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytyksiä investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia.

VM julkaisi 17.11.2023 perjantai-iltana virka-ajan päättymisen jälkeen tiedotteen, jonka mukaan kuntien vuoden 2022 verotuksen valmistuminen muuttaa vuoden 2024 valtionosuuslaskelmia. 20.11.2023 hallituspuolueet sopivat kuitenkin kohtuullistavansa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen ennakoimattoman suuria vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen uudistuksen aiheuttamaa kuntien peruspalvelujen valtionosuuden lisävähennystä ei tehdäkään vuonna 2024, vaan vähennys jaksotetaan vuosille 2025–2027.

(VM.fi 31.8.2023 ja 24.11.2023)

KIURUVEDEN KAUPUNGIN TALOUS

2.5. TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN LÄHTÖKOHDAT

2.5.1. KAUPUNGIN STRATEGIAN TAVOITTEET OHJAAVAT TOIMINTAA JA TALOUTTA

Kaupungin strategian 2022–2025 osa-alueiden tavoitteet ohjaavat koko kaupungin toimintaa.

- Kaupunkiyhteisön yhteinen kaupunkistrategia ohjaa Kiuruveden kaupungin ja koko kuntakonsernin toimintaa.
- Hallintokunnat ja toimielimet sitoutuvat toteuttamaan kaupunkistrategian tavoitteita ja periaatteita toiminnassaan.
- Strategian toteutumista seurataan vuosittain keskeisten mittareiden avulla.
- Talousarviossa asetetaan strategiasta johdettuja toiminnallisia tavoitteita, joita toteutetaan vuosittain talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kautta.

Strategiasta johdetaan kehittämissuunnitelmia ja suunnitelmia

- Talouden tasapainottamissuunnitelma 2023–2025
- Elinkeino- ja yrityskehittämissuunnitelma
- Viestintä- ja markkinointisuunnitelma
- Kiinteistöstrategia

Mittarit:

- Väestönkehitys / syntyvien lasten määrä / nettomuutto
- Työllisyysasteen kehitys ja työpaikkojen määrä / yritysten nettokehitys
- Kaupungin taseen ylijäämä
- Kunnallisverotulon kehitys
- Yhteisöverotulon kehitys / TOP 10 yritystulon kehitys / Yrittäjäbarometrin tulokset
- Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä ja kehitys
- Hyvinvointikertomuksen indikaattorit
- Asiakastytyväisyys / palvelujen käytön määrän kehitys / Palveluiden kustannustehokkuus (laatu/ kustannukset)
- Kaupungin imagon ja tunnettavuuden kehittyminen / toteutuneet tonttikaupat / vuokra-asuntojen käyttöaste
- Äänestysprosentti vaaleissa
- Vuosittaisten talousarvioiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kiuruveden kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Kiuruveden strategian 11.4.2022 vuosille 2022–2025.

2.5.2. TULOJEN KEHITYS

Käyttötaloustulot koostuvat pääasiassa verotuloista, valtionosuuksista ja toimintatuotoista. Seuraavissa kohdissa käsitellään tulokehityksen perusteita.

Verotulot

Verotuloja arvioidaan vuonna 2024 kertyvän seuraavasti:

Tulovero (kunnallisvero)	11 160 000 €
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 572 000 €
Kiinteistövero	1 861 000 €
Verotulot yhteensä:	14 593 000 €
Muutos on vuoden 2023 talousarvioon verrattuna	1,55 %

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksen pohjana ovat seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit: kunnallisvero 9,5 %, vakituiset asunnot 0,55 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,0 %, rakentamattomat rakennuspaikat 3,0 %, voimalaitokset 3,1 % sekä yleinen 0,93 % eroteltuna maa-alueet 1,30 %.

Alla olevassa taulukossa on Kiuruveden tuloveroprosentit sekä efektiiviset veroasteet vuosina 2021–2026. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. (Erilaiset vähennykset vähentävät kunnallisveron määrää)

VEROPROSENTIT	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuloveroprosentti	21,75	21,75	9,11	9,50	9,50	9,50
Kiinteistöveroprosentit						
Vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
Muu asuinrakennus	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yleinen kiinteistövero	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
* maa-alueet	0,93	0,93	0,93	1,30	1,30	1,30
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Voimalaitokset	0	0	3,10	3,10	3,10	3,10
* Mikäli maapohjan veroprosentti eriytetään yleisestä kiinteistöveroprosentista 1.1.2024 lukien, määrätään maapohjan kiinteistöveroprosentiksi 1,30 %						

Tuloveroprosentti ja efektiivinen kunnallisveroaste	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Tuloveroprosentti</i>	21,75	21,75	9,11	9,50	9,50	9,50
<i>Kunnallisveroaste</i>	13,47	13,31	6,00	6,43	6,49	6,58
<i>Erotus</i>	8,28	8,44	3,11	3,07	3,01	2,92

Verovuoden 2022 maksuunpantu kunnallisveron määrä oli reilut 22,0 milj. euroa, mikä on noin 0,5 milj. euroa enemmän, mitä edellisvuonna. Koko maan tasolla kasvua verotuloissa oli suhteellisesti hieman enemmän.

Seuraavassa taulukossa esitetään verotulojen kehitys vuosina 2016–2026. Ennusteet perustuvat osittain Kuntaliiton veroennustekehikkoon.

milj. euroa	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	YHTEENSÄ
2016 (tilinpäätös)	20,1	1,8	1,7	23,6
2017 (tilinpäätös)	20,8	2,0	1,7	24,5
2018 (tilinpäätös)	19,5	1,8	1,7	23,0
2019 (tilinpäätös)	19,9	1,9	1,7	23,5
2020 (tilinpäätös)	20,8	2,2	1,6	24,5
2021 (tilinpäätös)	21,5	3,3	1,7	26,5
2022 (tilinpäätös)	21,7	3,2	1,8	26,7
2023 (talousarvio)	10,6	2,0	1,7	14,3
2024 (talousarvio)	11,2	1,6	1,8	14,6
2025 (ennuste)	11,3	1,7	1,9	14,9
2026 (ennuste)	11,6	1,7	1,9	15,2

Valtionosuudet

Valtionosuuksia arvioidaan vuonna 2024 kertyvän seuraavasti:

Peruspalvelujen valtionosuus	3 310 459
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-383 492
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	4 525 674
Veromenetysten kompensatiot	1 808 411
Valtionosuudet yhteensä:	9 261 052
Muutos on vuoden 2023 talousarvioon verrattuna	-2,62 %

Lopulliset tiedot valtionosuuksista saadaan joulukuussa 2023.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus on suurimmalle osalle kunnista negatiivinen. Tämä johtuu siitä, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain euromääräisesti merkittävin osa on lukiokoulutukseen, ammatilliseen peruskoulutukseen ja ammattikorkeakouluille suoraan koulutuksen ylläpitäjille maksettava yksikköhintarahoitus.

Kuitenkin vain harva peruskunta järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta tai toimii ammattikorkeakoulun ylläpitäjänä. Täten yksikköhintarahoituksen maksatusta tapahtuu paitsi kunnille, myös muille opetuksen järjestäjille (esim. kuntayhtymät, valtio, yksityiset opetuksen järjestäjät, yliopistot).

Kaikilla kunnilla on asukasta kohden yhtä suuri omarahoitusosuus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksen laskennalliseen perusteeseen ts. lukiokoulutukseen, toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja ammattikorkeakoulutukseen huolimatta siitä, järjestääkö kunta itse lukiokoulutusta, toisen asteen ammatillista koulutusta tai toimiiko se ammattikorkeakoulun ylläpitäjänä.

Vuonna 2022 lopullinen kunnan omarahoitusosuus oli 276,40 €/asukas ja vuodelle 2023 ennakkollinen omarahoitusosuus on 286,48 €/asukas. Vuoden 2024 ennakkollisia tietoja ei ole vielä saatavilla. Omarahoitusosuus tarkistetaan varainhoitovuoden päättyessä ja korjataan varainhoitovuotta seuraavan helmikuun valtionosuusmaksatuksen yhteydessä.

Toimintatulot

Toimintatulot nousevat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna noin 0,6 %.

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Korkotuottoihin sisältyvät Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulmalle myönnettyjen tertiäirilainojen korot (korkotasoa 2 %).

Osinkotuottoja arvioidaan kertyvän Savon Energiaholding Oy:ltä, Metsäliitto Osuuskunnalta, Op ja Evli sijoitusten vuokratuotoista yhteensä 1 054 000 €.

2.5.3. MENOJEN KEHITYS

Toimintamenot ja toimintakate

Toimintomenot kasvavat vuoden 2023 talousarvioon verrattuna maltillisesti noin 1,5 %.

Toimintakatteen (=käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus) kehitys on ollut seuraava:

Milj. euroa	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos 2023-2024
Toimintakate	-54,2	-53,0	-53,4	-55,8	-20,4	-20,8	-2,00 %

Henkilöstömenojen budjetoinnin perusteet

Henkilöstömenojen budjetointi perustuu liitteenä olevaan henkilöstösuunnitelmaan, jossa kaupungin henkilöstön määrä esitetään henkilötyövuosina.

Palkkausmäärärahat henkilöstösivukuluineen on budjetoitu siten, että elo-syyskuun palkkatasoon on laskettu lomarahat. Palkankorotusvaraus on tallennettu 3,0 % korotuksella. Henkilöstömenot ovat yhteensä noin 14,4 milj. euroa (TP 2022 15,6 milj. euroa ja TA 2023 13,9 milj. euroa). Henkilöstömenot kasvavat noin 0,5 milj.euroa vuoden 2023 talousarvioon verrattuna.

Palkkojen perusteella määräytyvät sivukulut:

- KuEL palkkaperusteinen työeläkevakuutusmaksu	16,84 %
- VaEL palkkaperusteinen työeläkevakuutusmaksu	16,84 %
- työnantajan sosiaaliturvamaksu	1,30 %
- työttömyysvakuutusmaksu	0,95 %
- tapaturmavakuutusmaksu	0,75 %
- taloudellinen tuki	0,04 %

Talousarviossa 2024 henkilöstökuluihin sisältyviä henkilösivukuluja on yhteensä noin 2,9 milj. euroa. Näistä palkkaperusteisten eläkemaksujen osuus on noin 1,9 milj. euroa. Eläkemenoperusteinen kuel-maksu päättyi vuoden 2022 lopussa ja tilalle tuli kunnille ja hyvinvointialueille tasausmaksu vuoden 2023 alusta alkaen. Henkilösivukuluissa tasausmaksua on budjetoitu 0,6 milj. euroa.

Tasausmaksu perustuu Kevalakiin (Laki Kevasta 19 §), jossa määritetään niin tasausmaksun kokonaismäärän kuin työnantajakohtaisen jaon perusteet.

Kuntien ja hyvinvointialueiden välisen kokonaismäärän jakosuhte tarkistettiin syyskuussa 2023 ja Kevan valtuutetut vahvistivat jakosuhteen. Tasausmaksun lopullinen jakosuhte on:

- Hyvinvointialueet 51,3 %
- Kunnat 48,7 %

Muita käyttötalouden määrärahoja ja budjetointiperusteita

Joukkoliikenteen menot ovat yhteensä noin 384 000 euroa. Koulu- ja joukkoliikenne on kilpailutettu siten, että sopimus on tullut voimaan 1.8.2020. Sopimuksen kesto 3+2 vuotta.

Yhteistoiminta sisältää maksuosuuden Pohjois-Savon liitolle 58 705 euroa + kehittämisrahastolle 6 406 euroa sekä Suomen Kuntaliitolle 17 000 jäsenmaksu. Lisäksi tässä

on osuudet seuraaviin yhteistyöhankkeisiin: Ankkuri- hanke 6 765 euroa ja Suunnitelmallinen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU)-hanke 5 000 euroa.

Maahanmuutto ja pakolaispalvelu sisältää mm. maahanmuuttotyön kuntaosuuden 5 500 euroa.

Työllistämismäärärahoja talousarviossa on palkkatukityöllistämiseen (velvoite- työllistettävät) noin 169 000 euroa (v.2023: noin 154 000 €), nuorten kesä- työllistämiseen 23 500 euroa (v.2023: 22 000 €) sekä yhteistyösopimukseen Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa 100 000 euroa (v.2023: 150 000 €) ja työmarkkinatuen kuntaosuus, joka on 582 000 euroa (v.2023: 663 000 €). Kiuruveden työttömät ry:lle 9 000 euroa (vuokratuki) (vuonna 2023: 9 000 €) ja Ylä-Savon TOIMI säätiölle 30 000 euroa (v. 2023: 30 000 €) sekä työllistämisen kuntalisä 3 000 €. Määräraha työttömien työllistämiseen työssäoloehdon (26 viikon) täyttymiseksi 40 000 euroa (v.2023: 40.000) .

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sisältää mm. maksuosuuden yhteistoimintasopimuksen ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä 681 500 euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja varten on budjetoitu noin 3,5 milj. euroa. Poistot perustuvat kaupunginvaltuuston 15.12.2010 § 69 päivittämään poistosuunnitelmaan, joka on tämän talousarvion liitteenä.

Korko- ja muut rahoitusmenot

Vuonna 2024 lainojen korkomenojen arvioidaan olevan noin 685 000 euroa (Vuonna 2023: 625 000). Korkomenojen arvioinnissa on huomioitu euribor – korkojen nousu. Lokakuun lopussa vuonna 2022 6 kk:n euribor-korko oli +2,130 ja 10/2023 + 4,092. Vuoden 2022 lopussa kaupungin lainamäärä oli noin 28,7 milj. euroa ja niistä oli lyhyisiin viitekorkoihin sidottuja lainoja noin 16,56 milj. euroa eli 57,7 % ja kiinteisiin tai pitkiin korkoihin sidottuja lainoja on noin 12,14 milj. euroa eli 42,3 %.

Investoinnit

Kaupungin investointihankkeita on koko taloussuunnittelukaudella 2024–2026 yhteensä noin 4,4 milj. euroa (netto), josta vuoden 2024 nettoinvestoinnit ovat noin 2,2 milj. euroa. Vuoden 2024 suurin hanke on Siirtovesilinjan rakentaminen, 0,6 milj. euroa. Muita hankkeita ovat mm. Koulukeskuksen yleis-, hankesuunnitelma noin 0,3 milj. euroa, sekä jätevesiviemäriin 0,2 milj.euroa.

2.6. TULOSLASKELMA JA KOKONAISTALouden KEHITYS

Tuloslaskelma

- Talousarvion tuloslaskelmaosa on kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja menojen riittävyys kaupungin palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos.
- Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja -menojen erotus ja se osoittaa, paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla.
- Vuosikate on kaupungin kokonaistulo- ja menojen kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Vuosikate osoittaa tulo- ja menojen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.
- Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan vapaaehtoisia varauksia tai omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset. Vapaaehtoisten varausten ja rahastojen lisäyksiä voi pääsääntöisesti tehdä enintään tilikauden tuloksen osoittaman ylijäämän verran. Talousarviossa tuloksen käsittelyerät ovat ohjeellisia, lopullisesti niistä päätetään tilinpäätöksen vahvistamisen yhteydessä.

Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalouden kannalta keskeiset tekijät eli verotulot, valtionosuudet sekä varsinaisen toiminnan tulot ja menot. Vakaan talouden lähtökohtana on sopeuttaa toimintamenot tuloerien kehitykseen.

Tuloslaskelma (milj. euroa):

TULOSLASKELMA (ulkoinen)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos - % 2023–2024
Toimintatulot	7,8	6,3	6,3	0,9
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,1	0,1	-38,4
Toimintamenot	-63,6	-26,7	-27,1	1,6
TOIMINTAKATE	-55,8	-20,4	-20,8	2,0
Verotulot	26,7	14,4	14,6	1,6
Valtionosuudet	34,3	9,5	9,3	-2,6
Korko- ja rahoitustulot	1,4	1,2	1,2	3,4
Korko- ja rahoitusmenot	-0,6	-0,8	-0,7	-2,7
VUOSIKATE	6,0	3,9	3,5	-9,6
Suunnitelmapoistot	-4,1	-3,4	-3,5	3,4
Arvonlennukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	
TILIKAUDEN TULOS	1,8	0,6	0,1	-86,3
Poistoeron muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
Varausten muutos	-0,9	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1,0	0,6	0,1	-83,8

Taloussuunnittelun tasapainoperiaate

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Taseeseen kertyvän ylijäämän kehitys 2014–2026 (milj. euroa):

	Tilikauden yli- /alijäämä	Taseessa yli- /alijäämä
Tilinpäätös 2014	0,0	2,0
Tilinpäätös 2015	-0,2	1,7
Tilinpäätös 2016	-0,7	1,0
Tilinpäätös 2017	0,3	1,4
Tilinpäätös 2018	-1,5	-0,1
Tilinpäätös 2019	-3,3	-3,4
Tilinpäätös 2020	3,4	0,0
Tilinpäätös 2021	0,8	0,8
Tilinpäätös 2022	1,0	1,7
Tilinpäätös ennuste 2023	0,5	2,2 (arvio)
Talousarvio 2024	0,1	2,3 (arvio)
Taloussuunnitelma 2025	-0,7	1,6 (arvio)
Taloussuunnitelma 2026	-1,0	0,6 (arvio)

Rahoituslaskelma

- Talousarvion rahoitusosan rahoituslaskelma muodostuu kaupungin varsinaisen toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtojen muutoksista.
- Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kaupunki on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Investointien rahavirta osoittaa rahavarojen käytön, jonka avulla kaupunki järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä.
- Toiminnan ja investointien rahavirran ylijäämäinen välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Alijäämäinen välitulos puolestaan osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirtojen yhteenlaskettu muutos vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta

Investointien tulorahoitus, %:

Investointien tulorahoitus %	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	183,7	203,4	112,64	158,41	283,31	302,84

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta* on rahoitettu tulorahoituksella (vuosikatteella). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

*omahankintameno= investointimeno, josta on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

Lainakanta:

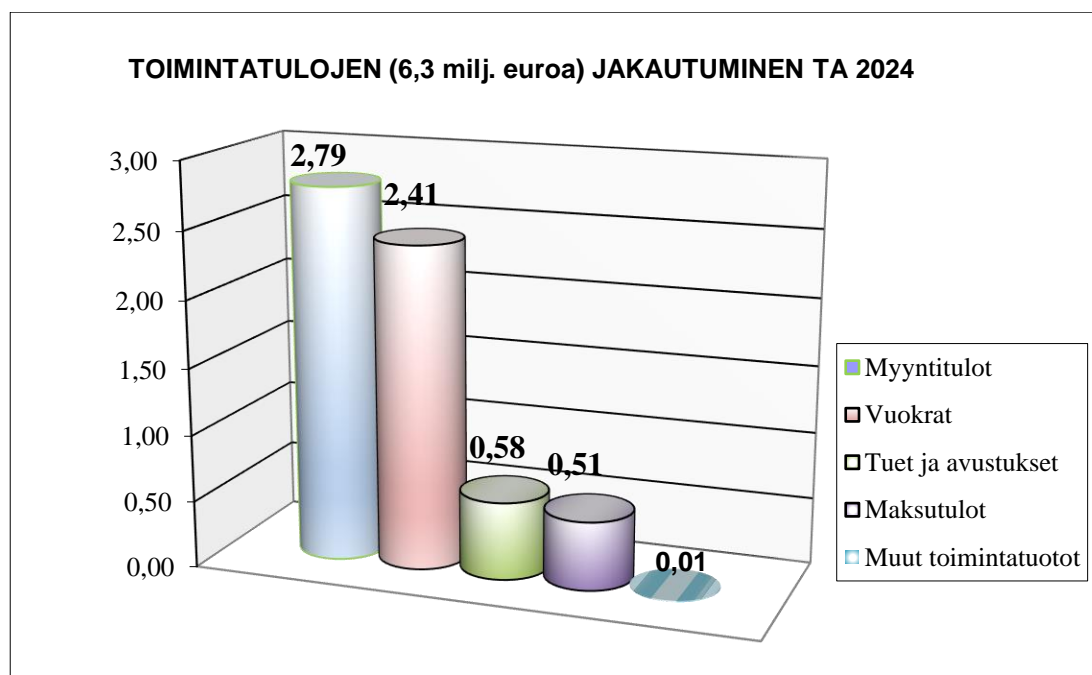
Vuonna 2024 investoinnit saadaan katettua vuosikatteella, mutta kun huomioidaan lainojen lyhennykset, vuosikate ei enää riitä. Uutta lainaa ei nosteta. Rahavarat vähenevät kuitenkin noin 0,4 milj.euroa.

Suunnitelmakaudella lainat euroa/asukas vähenee.

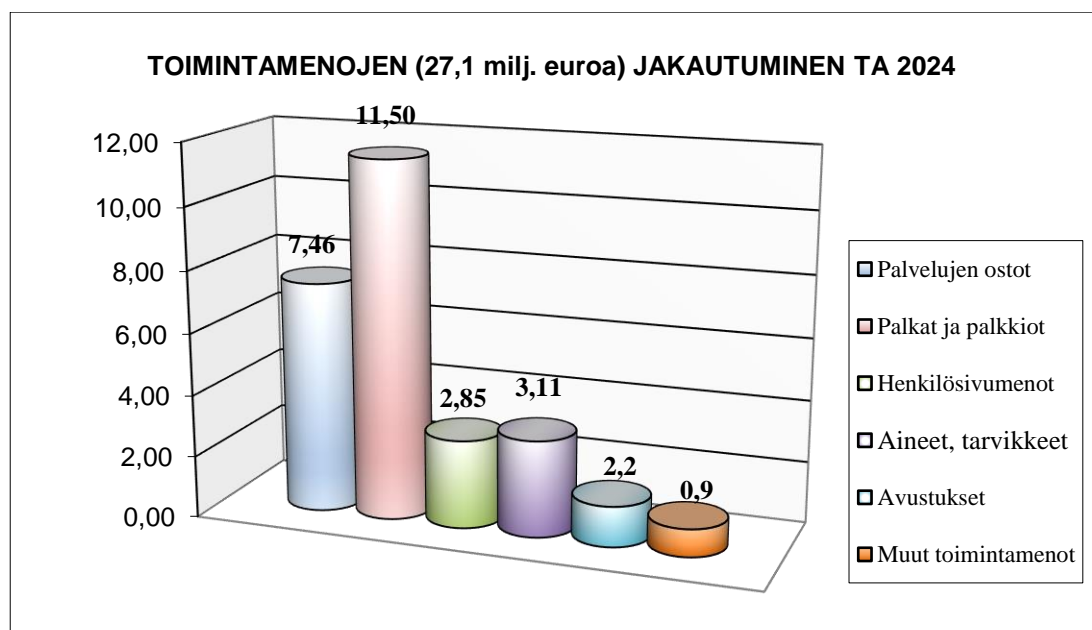
Alla olevan taulukon asukasluku ennusteet vuosille 2023–2026 on Valtiovarainministeriön laatimasta ennusteesta.

Lainakanta (31.12)	TP 2021	TP 2022	TP-ennuste 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
milj. euroa	32,6	28,7	23,5	21,7	20,0	18,2
Lainat €/asukas	4 205	3 778	3 151	2 963	2 768	2566
Asukasluku	7 759	7 597	7 450	7 331	7 215	7 102

Toimintatuloja ja toimintamenojen (ulkoiset) jakautuminen talousarviossa 2024

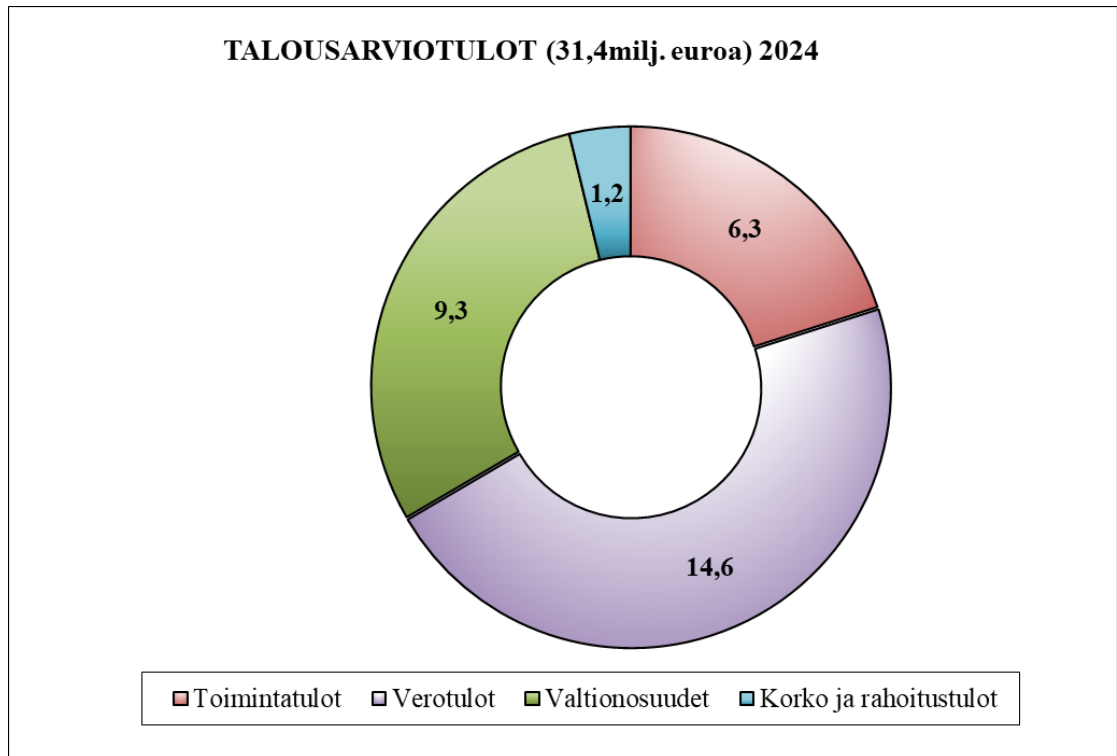

Myyntituloja ovat vesi- ja jätevesimaksut sekä kotikuntakorvaukset. Suurin osa vuokratuloista saadaan Hyvinvointialueelta sen käytössä olevista rakennuksista.

Suurin kuluerä on palkat ja palkkiot. Asiakaspalveluiden ostoissa suurin yksittäinen kuluerä on palvelusetelit.

Talousarvion 2024 kokonaistulot

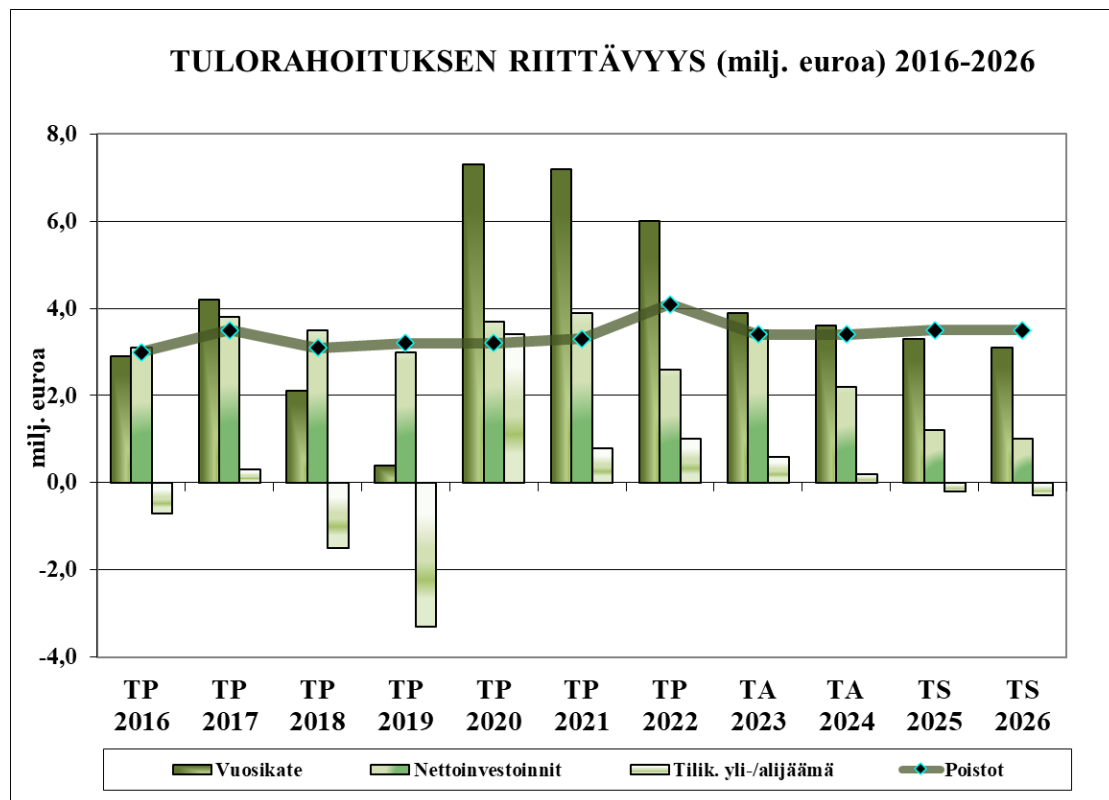

Tulorahoituksen riittävyys

Seuraavassa taulukossa kuvataan tulorahoituksen riittävyyttä.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Tämä edellyttää, että poistojen määrä vastaa keskimääräisiä vuotuisia korvausinvestointeja.

Taulukosta nähdään, että ko. ajanjaksolla vuosikate yhteensä kattaa nettoinvestoinnit yhteensä, koska suunnitelmavuonna 2024 investoinnit ovat maltilliset.

2.7. YHTEENVETO TALOUDEN KEHITYKSESTÄ SUUNNITELMAKAUDELLA

Kaupungin talous pysyy koko taloussuunnitelmakaudella kireänä. Ensi vuodesta lähtien muutoksia tulee TE-uudistuksen takia. Tärkeää on siis varmistaa, että muutosten jälkeenkin kaupungin rahoitus on kunnossa ja rahoitusta riittää investointeihinkin myös tulevina vuosina. Tämä edellyttää kaupungilta aikaisempien vuosien tapaan pitkäjänteistä ja vastuullista taloudenpitoa.

Kaupungin investointiohjelma (netto) suunnitelmakaudella 2024–2026 on yhteensä noin 4,4 milj. euroa.

2.8. TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava.

Käyttötalousosa (sisältää ulkoiset ja sisäiset)

Tulosaluekohtaiset (=tehtäväaluekohtaiset) määrärahat ja tuloarviot ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia bruttomääräisenä. Poikkeuksena ovat kuitenkin työllisyyden hoitaminen, elinkeinojen kehittäminen sekä vesi- ja viemärilaitos, joiden määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia nettoperiaatteen mukaan.

Tulosaluekohtaiset toiminnalliset tavoitteet ja perustelut esitetään sitovina. Lisäksi mukana on informaatiotietona toimintaa ohjaavia tavoitteita, tunnuslukuja ja mittareita.

Tuloslaskelmaosa

Verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja – menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia eriä.

Rahoitusosa

Kaikki rahoituksen rahavirran erät ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia.

Investointiosa

Investoinnit ovat sitovia kaupunginvaltuustoon nähden toimielinkohtaisesti hankeryhmittäin seuraavasti:

Kaupunginhallitus	
	Maa-alueet
	Rakennukset
	Kiinteät rakenteet
	Koneet ja laitteet
	Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot
Sivistyslautakunta	
	Kiinteät rakenteet
	Koneet ja laitteet
Tekninen lautakunta	
	Rakennusvalvonta
	Kiinteistöt
	Tiet ja alueet
	Vesi- ja viemärilaitos

Kaupunginvaltuuston hyväksytyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpano-ohjeineen lautakuntien noudatettavaksi. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät sen jälkeen tulosaluekohtaiset käyttösuunnitelmat ja hankesuunnitelmat. Käyttösuunnitelman hyväksyy toimielin, joka on tulosvastuussa tavoitteiden toteutumisesta ja joka on tilivelvollinen tulosalueen taloudesta. Hankesuunnitelmalla tarkoitetaan toimielimen toimivaltaan kuuluvan investointiosan jakamista eri hankkeille.

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma

Seuraavassa taulukossa esitetään talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma, jossa on eriteltynä käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan kaupunginvaltuustoon nähden sitovat erät. Lisäksi taulukossa näkyy, onko määräraha brutto- vai nettomääräinen.

Ulkoiset / 1000 €	SITOVUUS	MAÄRARAHAT	TULOARVIOT
KÄYTTÖTALOUSOSA:			
Kaupunginhallitus			
Yleishallinto	Brutto	2 924	135
Elinkeinojen kehittäminen	Netto	244	0
Maaseutuhallinto	Brutto	213	80
Työllisyyden hoitaminen	Netto	972	80
Hyvinvoinnin ja terv.edistäminen	Brutto	811	0
Sivistyslautakunta			
Hallinto	Brutto	121	0
Varhaiskasvatus	Brutto	5 258	173
Peruskoulutus	Brutto	6 619	616
Lukiokoulutus	Brutto	1 123	42
Kansalaisopisto	Brutto	529	132
Sivistyspalvelut	Brutto	507	49
Vapaa-aikapalvelut	Brutto	962	390
Tekninen lautakunta			
Hallinto (Tekpa)	Brutto	361	0
Rakennusvalvonta	Brutto	148	30
Tiet ja alueet	Brutto	1 059	322
Kiinteistöt	Brutto	4 279	2 492
Vesi- ja viemärlaitos	Netto		787
TULOSLASKELMAOSA:		26 130	4 541
Verotulot	Brutto		14 593
Valtionosuudet	Brutto		9 261
Korkotulot	Brutto		7
Muut rahoitustulot	Brutto		1 186
Korkomenot	Brutto	685	
Muut rahoitusmenot	Brutto	45	
INVESTOINTIOSA:		730	25 047
Kaupunginhallitus			
Maa-alueet	Brutto	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Brutto	0	0
Koneet ja laitteet	Brutto	0	0
Sijoitukset ja muut pitkävaik. menot	Brutto	0	0
Sivistyslautakunta			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Brutto	0	0
Koneet ja laitteet	Brutto	37	0
Teknien lautakunta			
Rakennusvalvonta	Brutto	100	0
Kiinteistöt	Brutto	681	0
Tiet ja alueet	Brutto	485	100
Vesi- ja viemärlaitos	Brutto	1 025	0
RAHOITUSOSA:		2 328	100
Antolainasaamisten vähennys			35
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	Brutto		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	Brutto	1 750	
Saamisten muutos	Brutto		0
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		30 938	29 723

Valmistus omaan käyttöön on 51 000 euroa.

2.9. KAUPUNKIKONSERNI

Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet kaupungin talousarviossa sekä toteutumisen seuranta

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14 §). Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kaupunkia eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Tavoitteiden lisäksi yhtiöiden taloudellista asemaa seurataan tunnuslukujen avulla. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kaupungin voimassa olevaan talousarvioon ja – suunnitelmaan.

Kaupunkistrategia ja omistajaohjauksen periaatteet (KuntaL 14 §, 46 §)

Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kaupunkikonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kaupungissa. Konserniyhtiöille asetettavat liiketoiminnan strategiset kehittämistavoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet tulee määritellä siten, että ne perustuvat kaupunkistrategiaan sekä yhtiöiden luokitteluun, niiden merkittävyyden ja riskien mukaan.

Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kaupungin tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Tytäryhteisön perustamisella tulee aina olla jokin kaupungin toimintaan liittyvä strateginen tavoite ja tytäryhteisön tulee lähtökohtaisesti pyrkiä toteuttamaan näitä omistajan tavoitteita ja tarkoituksena sekä ottaa toiminnassaan ja päätöksenteossään huomioon yhteisön asema osana kaupunkikonsernia.

Kaupunginvaltuuston 11.4.2022 hyväksymä Kiuruveden kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2022–2025.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.9.2018 Kiuruveden omistajapolitiittiset linjaukset 2018–2021.

Konserniohje (KuntaL 47 §)

Kuntalain 47 §:n mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen **kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konserniohjetta sovelletaan** kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen.

Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset muun muassa kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä sekä konsernin sisäisistä palveluista.

Valtuusto on hyväksynyt Kiuruveden kaupungin konserniohjeen 11.12.2019.

3. TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024 - 2025

3.1. KÄYTTÖTALOUS

KAUPUNGINHALLITUS / YLEISPALVELUKESKUS

Yleispalvelukeskuksen johtaja: Hallinto- ja talousjohtaja

Tulosalueet: Yleishallinto, elinkeinojen kehittäminen, maataloushallinto, työllisyyden hoitaminen

YLEISHALLINTO

Vastuhenkilö: Hallinto- ja talousjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Yleishallinnon keskeisiä tehtäviä on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät sekä huolehtii sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Yleishallinnon tehtävänä on myös avustaa ja tukea kaupunkikonsernin johtoa tavoitteellisessa johtamisessa, toimintojen kehittämisessä, organisoinnissa ja rahoittamisessa. Lisäksi se tukee ja luo edellytyksiä muiden palvelukeskusten tulokselliselle toiminnalle sekä antaa tietoon ja osaamiseen perustuvia asiantuntijapalveluja.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Talouden tasapainon ylläpitäminen ja mahdollisen vuosittaisen ylijäämän saavuttaminen on vuosien 2025–2026 tärkein tavoite.
2. Valtuuston laatiman strategian toteuttaminen päättäjätasolta viranhaltija ja työntekijätasolle. Kaupungin strategia on tärkeä työkalu kaupungin palvelujen ja toimintojen järjestämisessä.
3. Jatketaan yleishallintoon liittyvien ohjeiden, suunnitelmien sekä sääntöjen päivittämistä. Työhön liittyviä käytäntöjä ja prosesseja tehostetaan hyödyntämällä sähköisten työkalujen tuomia monipuolisia mahdollisuuksia.
4. Kaupungin sijoitusvarojen tuottava, tarkoituksenmukainen ja turvallinen hoitaminen riskit huomioiden. Sijoitusvarojen tuottoja ja lisäksi valtuuston erillisellä hyväksynnällä mahdollisesti myös pääomaa voidaan käyttää suunnitelmallisesti investointien rahoitukseen sekä valtuuston erillisellä hyväksynnällä myös poikkeustapauksissa kaupungin lainojen takaisinmaksuun.
5. Tuetaan kaupungin vetovoimaisuutta ja markkinointia.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Yleishallinnon tulosalueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa kaupungin hallinto- ja talouspalvelut, mukaan lukien luottamushenkilöorganisaation toimintaan liittyvät hallinnolliset ja taloudelliset tehtävät.

11.4.2022 hyväksytyn uuden kaupunkistrategian ja toimintaympäristön muutoksen myötä palvelukeskusten toimintatavoissa ja työskentelykäytännöissä ja prosesseissa tapahtuneet.

muutokset jatkuvat ja tämä edellyttää osaltaan edelleen henkilöstöltä sopeutumiskykyä jatkuvaan muutokseen.

Kaupungin talouden hoitaminen kiristyvässä taloudellisessa toimintaympäristössä kouluinvestointitarve huomioiden edellyttää tarkkaa talouden suunnittelua vuosille 2024–2026. Kaupungin talouden tasapainon ylläpitäminen on oltava määrätietoista ja pitkäjänteistä työtä sekä kaupunginvaltuuston 28.9.2020 hyväksymän talouden tasapainotusohjelman sekä mahdollisten tulevien tasapainotustoimia sisältävien ohjelmien noudattamista.

Kaupungin talouden seuranta tulee jatkumaan enenevästi reaaliaikaisesti. Kaupunginhallituksen ja valtuuston tulee seurata kaupungin taloudellisen tilanteen kehittymistä neljännesvuosiraportoinnin kautta. Kaupungin päättäjille tärkeä työkalu on myös tutkiahallinto.fi sivusto ja siellä olevat kuntien vertailu- yms. tiedot.

Vuonna 2024 pidetään sekä presidentinvaalit että eurovaalit. Varsinainen vaalipäivä presidentinvaaleissa on sunnuntai 28.1.2024 ja ennakoäänestys kotimaassa 17. - 23.1.2024. Jos 28.1.2024 toimitettavassa vaalissa kukaan ehdokkaista ei saa vähintään puolta annetuista äänistä, toimitetaan kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Toisen vaalin ennakoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 31.1. - 6.2.2024.

Eurovaalien varsinainen vaalipäivä Suomessa on sunnuntai 9.6.2024 ja ennakoäänestys kotimaassa 29.5.–4.6.2024.

Yleispalvelukeskuksen tehtävänä on järjestää vaaleihin liittyvät käytännön järjestelyt. Tavoitteena on myös jatkossa osaltaan siirtyä sähköisten järjestelmien ja sähköisten kokousten hyödyntämiseen.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Vuonna 2024 Kiuruveden kaupungin tuloksen tulee olla tasapainossa ja ylijäämäinen. Myös seuraavina vuosina kaupungin tuloksen tulee olla vähintään lievästi ylijäämäinen, jotta taseessa on ns. puskuria huonojen vuosien sekä investointien varalle.
2. TE-palvelut 2024 uudistuksen voimaan astumiseen 1.1.2025 alkaen varautuminen sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.
3. Keskustan kouluinvestointiin valmistautuminen ja varautuminen sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.
4. Työskentelytapojen jatkuva muuttaminen yhä tehokkaammaksi hyödyntäen mm. sähköisiä järjestelmiä kaupunkistrategia huomioiden.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Tavoitteiden saavuttaminen vaatii tarkkaa ja jatkuvaa talouden suunnittelua useammalle vuodelle sekä kaupunginvaltuuston 28.9.2020 hyväksymän talouden tasapainotusohjelman noudattamista. Tavoite vuosittain syntyvästä ylijäämästä edellyttää edelleen harkinnan mukaan rakenteellisia toimenpiteitä kaikissa palvelukeskuksissa sekä tarkempaa tarkastelua tarjottavien palveluiden laadusta ja laajuudesta.

TE-palvelut 2024 uudistuksen voimaan astumiseen 1.1.2025 alkaen varautuminen edellyttää jatkuvaa ja tarkkaa seurantaan asiaan liittyvästä lainsäädännöstä sekä täsmentyvistä vaikutuksista kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Mahdolliset henkilöstövaikutukset tulee huomioida riittävän hyvissä ajoin ja tarvittaessa käynnistää niihin liittyvät tarvittavat toimenpiteet. Uudistus tulee työllistämään jonkin verran kaupungin henkilöstöä mm. yleis- ja taloushallinnossa. Tarvittavaan työmäärään tulee varautua riittävällä henkilöstöresurssilla.

Keskustan kouluinvestointiin valmistautuminen ja varautuminen sekä toiminnallisesti että taloudellisesti edellyttää tarkkaa seurantaa sekä arviointia kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Kouluinvestoinnilla tulee olemaan todennäköisesti vaikutuksia myös kaupungin kouluverkkoon laajemminkin. Mahdolliset vaikutukset tulee ennakoida riittävän hyvissä ajoin ja käynnistää niihin liittyvät tarvittavat toimenpiteet. Keskustan kouluinvestointiin valmistautuminen ja varautuminen sekä toiminnallisesti että taloudellisesti tulee työllistämään kaupungin henkilöstöä mm. yleis- ja taloushallinnossa. Tarvittavaan työmäärään tulee varautua riittävällä henkilöstöresurssilla.

Kaupungin selkeän ja johdonmukaisen toiminnan kannalta on tärkeää, että kunkin toimijan, luottamushenkilöt mukaan lukien, roolit ja vastuut ovat riittävän selkeitä ja jokainen tietää oman paikkansa organisaatiossa ja sen päätöksen teossa. Näin ollen koulutukseen ja perehdytykseen tulee varata riittävästi resursseja.

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kaupungin kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kaupungin päättäjät, viranhaltijat ja työntekijät tulee saada sitoutettua uuden strategian toteuttamiseen osana normaalia roolia ja työtehtävää. Tämä edellyttää kaupungin kaikkien toimijoiden huomioimista.

Kiuruveden Iskelmäviikolle varataan kesälle 2024, 30 000 €. Osallistuvaan budjetointiin 10.000 €. Taito Ylä-Savo ry:lle on varattu avustusta 5 400 € (5 400 euroa). Lisäksi Taito Ylä-Savo ry:n käytössä olevista tiloista ei peritä vuokraa noin 16 500 € (16 500 euroa), sopimus tiloista laadittu 8.5.1978.

Vanhusneuvostoa, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuustoa varten on varattu 10 900 euroa

Verotuskustannukset (valtio) ovat 81 736 euroa.

Yhteistoimintaosuudet /jäsenmaksut

Pohjois-Savon liitto; maksuosuus	58 705 €
Pohjois-Savon liitto; kehittämisrahasto	6 406 €
Suomen Kuntaliitto jäsenmaksu	17 000 €
SISU- hanke	5 000 €
Iisalmen kaupunki; maahanmuuttoneuvoja	5 500 €
Iisalmen kaupunki; Ankkurityö	6 765 €
Suomen kuntaliitto; Kuntatyönantajat	4 080 €
Snellman - Instituutti	1 500 €
Kuopion alueen kauppakamari	2 350 €
Suomen Hevostietokeskus	500 €
Ylä-Savon Teollisuusliitto	80 €
Suomen Kotiseutuliitto	320 €
Yhteensä	108 206 €

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

110 YLEISHALLINTO	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	223 694	265 046	233 460	233 460	217 060	201 060
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 452 830	-3 150 833	-3 059 959	-3 111 127	-3 101 560	-3 102 789
Toimintakate (Netto)	-2 229 135	-2 885 787	-2 826 499	-2 877 667	-2 884 500	-2 901 729
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-27 914	-24 104	-12 712	-12 712	-12 712	-12 712
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-45 110	-125 005	-110 447	-110 447	-110 447	-104 845
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 525 854	-3 299 942	-3 183 118	-3 234 286	-3 224 719	-3 220 346

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Elinkeinojen kehittämisen tehtävät määräytyvät kaupunkistrategian 2022–2025 mukaisesti (kaupunginvaltuusto 11.4.2022). Kiuruveden kaupunkistrategian painopisteinä on; meidän Kiuruvesi, kehittyvä ja yrittäjämyönteinen Kiuruvesi, voimavarat käyttöön sekä järvivihreän talouden edelläkävijä. Kiuruvedellä asuminen ja yrittäminen on elämää kaikilla aisteilla. Elinkeino- ja yritysohjelma on tehty Kiuruveden kaupungin elinkeinopoliittisten toimenpiteiden strategiseksi perustaksi (kaupunginvaltuusto 11.04.2022 § 50).

Elinkeinopalvelut muodostuu yritysneuvonnasta sisältäen myös maatilojen sivuelinkeinojen neuvonnan. Elinkeinopalvelut osallistuu markkinointitoimenpiteisiin elinkeinojen osalta ja hankevalmisteluun.

YRITYSNEUVONTA

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Uuden yritystoiminnan saaminen, sekä pienten ja keskisuurten yritysten neuvonta, tukeminen, kasvun edistäminen sekä eri hankkeiden hyödyntäminen toiminta-alueella. Edesauttaa yrityksiä onnistuneeseen omistajanvaihdokseen.
2. Teknologia-, metsä- ja bioenergiateollisuuden sekä elinkeinotoiminnan infra - rakentamisen tukeminen erityisasiantuntijapalveluiden kautta. Vihreän siirtymän ja biopolttoaineiden käytön edistämisen tukeminen. Yritysyhteistyön kehittäminen tapaamisten ja yritysvierailujen avulla.
3. Ylä-Savolle on laadittu kehittämisstrategia, jossa yhtenä painopisteenä on kansainvälisen työvoiman rekrytointi ja kansainvälisten opiskelijoiden saaminen Ylä-Savoon. Elinkeinopalvelut on mukana tukemassa yrityksiä osaavan työvoiman saamiseksi Kiuruvedelle. Yhteistyö seudullisten toimijoiden kanssa jatkuu edelleen, kuten esim. kunnat ja oppilaitokset. Pohjois-Savon matkailun edistäminen tapahtuu yhteistyössä matkailutoimijoiden kanssa, kuten vuonna 2023 perustetun maakunnallisen Pohjois-Savon matkailu Oy:n kanssa yhteistyössä.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Yritysneuvojan tehtävänä on neuvoa yrityksen perustamisasioissa ja yritystoiminnan käynnistämiseksi. Elinkeinopalvelut pyrkivät aktivoimaan alueen uusyritysperustantaa (sisältäen maatalouden sivuelinkeinot) ja toimivien yritysten valmiuksia toimia ja kehittyä mm. erilaisten tilaisuuksien ja hankkeiden kautta.

Omistajan/sukupolvenvaihdoksia pyritään edistämään hankkeiden ja neuvonnan avulla. Yritysneuvoja on tukena yrityksen elinkaaren eri vaiheissa, kuten kehittäminen, kasvu, omistajanvaihdos ja mahdollisissa yrityksen ongelmatilanteissa.

Yritysneuvontaan kuuluu myös rahoitusneuvonta, joka pitää sisällään Pohjois-Savon ELY-keskuksen avustusmahdollisuudet, Business Finlandin ja Finnveran rahoitusmahdollisuudet sekä Leader –rahoituksen.

Yritysneuvontaan kuuluu myös sijoittautumispalvelut eli uusien yritysten saaminen Kiuruvedelle. Yritysneuvojan vastuulla on myös yleisneuvonnan lisäksi starttirahalausuntojen laatiminen TE-toimistolle ja Finnveralle. Yhteistyötä jatketaan Iisalmen ja tienoot matkailutoimijoiden kanssa Pohjois-Savon Matkailu Oy:n brändin alla.

Yritysneuvonta tekee yhteistyötä muun muassa seuraavien kumppaneiden kanssa:

- yhteinen toimitilarekisteri Iisalmen kaupungin, Sonkajärven, Vieremän ja Lapinlahden kanssa
- matkailumarkkinointi yhteistyö "Iisalmen ja tienoot" kanssa ja uuden Pohjois-Savon matkailu Oy:n kanssa
- yhteistyö eri hankkeiden kanssa
- seutuyhteistyö kuntien kanssa.

Yritysneuvontaa toteutetaan Yritys-Suomi, Ylä-Savo yrityspalvelusopimuksen mukaisesti.

Vuonna 2022 perustettiin uusia yrityksiä 27 kpl. Työllisyystilanne on ollut hyvä, mutta heikentyi kesää kohden johtuen osaltaan rakennusalan huonosta tilanteesta ja Ukrainan sodan jatkumisesta, mutta myös korkotason noususta. Osaltaan tämän vuoksi on vaikeaa arvioida perustettavien yritysten määrää. Toisaalta on myös ennustettu, että talous lähtee jälleen nousuun vuoden 2024 keväällä.

Finnveran rahoitusinstrumentit ovat muuttuneet niin, että pääpaino on yrityksille annettavissa takauksissa. Pankkien kiristyneet vakuusvaatimukset heijastuvat toimiviin yrityksiin, niin että niiden on vaikeampi saada käyttöpääomaa tilapäiseen tarpeeseen. Kaikesta huolimatta yrityksissä on puute osaavasta työvoimasta. Osaavan työvoiman saatavuudessa myös yritysneuvoja tulee olemaan yritysten tukena ja tekemään kaupungin osalta yhteistyötä. Yhteistyö jatkuu TE-toimiston ja Eures -palveluiden kanssa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Yritysneuvonta

Uusien yritysten perustaminen: 18 kpl

Asiakaskontaktien määrä: 80 kpl

Yhteistoimintaosuudet ja avustukset: Ylä-Savon Veturi ry:n seururaha 23 994 € (3 €/asukas), Ylä-Savon ammattipiston seururaha 37250 € (5 €/asukas) ja hallinnointiraha 5 654 €.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Tavoitteena on, että Kiuruvedelle perustetaan vuosittain uusia yrityksiä 18 kpl, joka toteutui vuonna 2022 hyvin, perustettiin 27 uutta yritystä. Odotettavissa on, että vuosi 2024 on rauhallisempi uusyritysperustannassa, koska korkea korkotaso kurittaa yrityksiä. Mikäli uusi yritys perustetaan, täytyy yrityksellä olla kannattavan toiminnan edellytykset ja yrittäjän saada elantonsa yritystoiminnasta. Lisäksi tarkoitus on tehdä yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja kertoa nuorille yrittäjyydestä ja järjestää tutustumisia paikallisiin teollisuusyrityksiin.

Markkinoinnissa jatketaan some -viestintää ja tiedotetaan yrittäjille erilaisista tapahtumista ja ajankohtaisista asioista. Pyritään hyödyntämään erilaisia markkinapaikkoja, joiden avulla saadaan Kiuruvedettä paremmin esille ja tavoittamaan niiden kautta uusia asiakasryhmiä esim. tontti- ja muussa markkinoinnissa. Markkinointikampanjoita ja mm. ”Muuta maalle” -teemaa jatketaan eri sisällöin. Budjettiin on varattu kesällä 2024 Kiuruvedellä järjestettäviin karavaanaritapahtumiin NCT2024 Nordic Rally ja SF Caravan 60-vuotisjuhlat 15 000 €. Osallistuva budjetointiin on varattu 10 000 e.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

130 ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	17 096	14 660	21 400	21 400	21 400	21 400
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-252 469	-580 144	-271 934	-271 934	-274 591	-277 029
Toimintakate (Netto)	-235 373	-565 484	-250 534	-250 534	-253 191	-255 629
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-53 988	-66 081	-62 279	-62 279	-62 279	-62 279
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-7 599	-11 823	-12 500	-12 500	-12 500	-12 500
Tehtävän kokonaiskustannukset	-314 056	-658 048	-346 713	-346 713	-349 370	-351 808

MAATALOUSHALLINTO

Vastuuhenkilö: Maataloussihteeri

Maatalouden tukihallintoyksikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Keiteleen ja Pielaveden kunnat sekä Kiuruveden kaupunki ovat muodostaneet 1.1.2012 alkaen maaseutuhallinnon yhteistoiminta- alueen, jossa järjestäjä kuntana toimii Kiuruveden kaupunki.

Maaseudun tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa toimintaedellytykset lähipalveluina maataloustukijärjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnonalaan liittyviin palveluihin sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa.

Tukihallintoyksikkö huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä tasapuolisesti ja tasa-arvoisesti kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa. Vuonna 2024 tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset jaetaan yhteistoiminta-alueen kuntien kesken 1.7.2023 mukaisten tukea hakeneiden tilojen lukumäärien suhteessa. Tukea hakeneita tiloja vuonna 2023 oli Kiuruvedellä 355, Pielavedellä 169 ja Keiteleellä 63 kappaletta, yhteensä 587 kappaletta.

Kiuruveden kaupunki sekä Pielaveden ja Keiteleen kunnat ovat päivittäneet sopimuksen tukihallintoyksikön osalta syksyllä 2020. (Khall 26.10.20/§ 185)

Maaseutuhallinnon yhteistoimintaelin (M-ryhmä) toimii kuntien neuvotteluelimenä maaseutuelinkeinojen strategisissa linjauksissa, yhteistyöelimenä maaseutuhallinnon suunnittelussa, toimeenpanossa ja palvelujen määrittelyssä.

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen:

Maaseudun tukihallintoyksikkö tarjoaa ja toteuttaa maatalousyrittäjille laadultaan ja kustannustehokkuudeltaan edulliset kuntatasolle kuuluvat maaseutuhallinnon lakisääteiset tehtävät ja palvelut.

Kiuruveden kaupungin osalta tukihallintoyksikkö osallistuu resurssien mahdollistamissa puitteissa maatilatalouden tai kylien kehittämistä koskevien EU-rahoitteisten tai muiden kanavien kautta rahoitettujen hankkeiden valmisteluun ja hallintointiin esimerkiksi osallistumalla hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn sekä muuhun sidosryhmätoimintaan.

Tukihallintoyksikön vastuualueeseen kuuluu Kiuruveden kaupungin maksamien kyläyhdistysten sekä 4H-yhdistyksen avustusten toteutus sekä maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen neuvottelukunnan (M-ryhmä) sihteerin, valmistelijan ja esittelijän tehtävät.

Yrityksiä ja työpaikkoja:

Maaseudun tukihallintoyksikkö ohjaa ja opastaan hyödyntämään tukijärjestelmien tarjoamat mahdollisuudet täysimääräisesti. Tavoitteena on ylläpitää alueella aktiivinen maataloustuotanto sekä elävä maaseutu.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Täytetään maksajavirastosopimuksen mukaiset vaatimukset ja veloitteet sekä muut maataloushallinnon lakisääteiset viranomaistehtävät. Käsitellään ja maksetaan EU- ja kansallisten maataloustuet valtakunnallisessa aikataulussa.

2. Välitetään viljelijöille monipuolisesti ja kattavasti tietoa maatalouden tukijärjestelmistä tavoitteena EU:n ja kansallisten tukien täysimääräinen hyödyntäminen. Vuonna 2023 alkanut EU:n uusi rahoituskausi (CAP27) on tuonut mukanaan merkittäviä muutoksia maatalouden tukijärjestelmiin sekä tukien valvontaan. Vuosien 2024–2025 aikana uusien tukijärjestelmien ominaisuudet ja vaikutukset alkavat olla nähtävissä.
3. Varmistetaan käytettävissä olevin toimenpitein, että palvelut nykyisissä yhteistoiminta-alueen toimipisteissä säilyvät, jos aluehallintouudistus maaseutuhallinnon osalta lähtee etenemään kuluvalle hallituskaudella.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

1. Maatalousyrittäjille tarjotaan maataloushallinnon palveluiden hyvä saatavuus, laadukkuus ja henkilökohtainen palvelu.
2. Täytetään maksajavirastosopimuksen mukaiset vaatimukset ja velvoitteet sekä huolehditaan maataloushallinnon muiden viranomaistehtävien, kuten hukkakaura- ja petovahinkotarkastusten suorittamisesta.
3. Myönnetään ja maksetaan 4H-yhdistyksen sekä kyläyhdistysten toiminta-avustukset.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Tukihallintoyksiköllä on yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa oma toimipiste viljelijöiden asiointia varten. Aukioloajat vaihtelevat kunnittain ja Kiuruvedellä voi asioida toimistolla pääsääntöisesti viitenä päivänä viikossa.
2. Järjestetään viljelijöille keväällä 2024 kertaavaa koulutusta CAP27- rahoituskauden uusien tukijärjestelmien tukiehtoja ja muutoksia. Toimitaan koulutusten järjestämisessä mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden yt-alueiden sekä tuottaja- ja neuvontaorganisaatioiden kanssa.
3. Vastaanotetaan ja käsitellään tukihakemukset viivytyksettä ja suoritetaan tukimaksut valtakunnallisessa aikataulussa. Täytetään maksajavirastosopimuksen mukaiset vaatimukset ja velvoitteet.
4. Henkilöstömäärä on vuoden 2023 aikana vakiintunut tukihakemusten käsittelyn eriyttämisen vaatimalle minimitasolle ja kaikki virat on täytetty toistaiseksi voimassa olevina. Vuoden 2024 aikana puretaan henkilöstövajeen aikana kertyneitä työajan ylituntisaldoja ja vuosilomia.

Maatalouden tukihallintoyksikkö / tuet

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: tukea hakeneet tilat yhteensä kpl	608	600	570	560	550
Kiuruvesi, Pielavesi, Keitele: maataloustuet yhteensä, milj. euroa	34,2	31,0	30,8	30,7	30,6
Kiuruvesi: maataloustuet yhteensä: Kiuruvesi, milj. euroa	24,6	22,0	21,9	21,8	21,7
Kiuruvesi: tilojen lukumäärä, kpl	369	370	350	345	340

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) velvoittaa kuntaa vastaamaan alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla

Maksajavirastosopimuksen mukaisesti kunta on velvollinen järjestämään viljelijätukihakuun liittyviä koulutuksia alueen viljelijöille. Koulutukset järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä ELY-keskuksen, MTK- Pohjois-Savon, Pohjois-Savon muiden yhteistoiminta-alueiden sekä alueen neuvontaorganisaatioiden ja -yritysten kanssa.

Maataloustukihakemusten erittämiskaavojen määrittämä käsittelyprosessi vaatii maksajavirastosopimuksen mukaisesti vähintään neljä virkasuhteessa olevaa viranomaista.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

140 MAATALOUSHALLINTO	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	165 608	80 515	79 991	79 991	79 991	79 991
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-300 656	-231 263	-234 188	-234 188	-240 433	-246 204
Toimintakate (Netto)	-135 048	-150 748	-154 197	-154 197	-160 442	-166 213
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-12 037	-16 764	-12 993	-12 993	-12 993	-12 993
Tehtävän kokonaiskustannukset	-312 694	-248 027	-247 181	-247 181	-253 426	-259 197

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja- ja talousjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Kaupungin työllistämistoimien tarkoituksena on alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa työllistettävien valmiuksia omaehtoiseen koulutuksen hankintaan ja työsaantiin.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

- TE-palvelut 2024 uudistuksen voimaan astuminen 1.1.2025 alkaen tulee vaikuttamaan laajasti ja monipuolisesti työllistämistoimien toteuttamiseen myös Kiuruveden kaupungissa sekä muualla Ylä-Savon alueella. Kiuruveden kaupunki on yhdessä Iisalmen kaupungin sekä Vieremän, Sonkajärven että Pielaveden kunnan kanssa hakemassa poikkeuslupaa yhteisen Ylä-Savon työllisyysalueen perustamiseksi. TE-palvelut 2024 uudistuksen yhteydessä tulee selvitettäväksi mm. yhteistyön sisältö ja laajuus työllistämistä koskevissa asioissa Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa.

2. Tämän hetken tietojen mukaisesti kaupunki pyrkii vähentämään pitkäaikaistyöttömyyttä Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa tehdyllä yhteistyösopimuksella sekä muiden yhteisöjen avustustoiminnalla huomioiden 1.1.2025 voimaan astuvan työ- ja elinkeinopalveluita koskevan uudistuksen mukanaan tuomat muutokset kunnan velvoitteisiin.
3. Tuetaan yrityksiä ja kotitalouksia nuorten kesätyöllistämässä

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Etsitään uusia keinoja alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi ja kasvun hillitsemiseksi TE-palvelut 2024 uudistuksen voimaan astuminen 1.1.2025 huomioiden. Vuodesta 2006 alkaen kunnat ovat joutuneet maksamaan yli 500 päivää työttömänä olleiden työmarkkinatuesta puolet. Työmarkkinatuen kuntaosuus laajentui 2015 alusta lukien kaikkiin yli 300 päivää työttömänä olleisiin. Huomioidaan 1.1.2025 voimaan astuvan työ- ja elinkeinopalveluita koskevan uudistuksen mukanaan tuomat muutokset kunnan velvoitteisiin.

Vuoden 2024 työmarkkinatuen laskennallisen kuntaosuuden määräksi on arvioitu 582 000 euroa.

Kaupunki jatkaa vuodelle 2024 Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa sopimusta yhteistyöstä työllisyyden hoitamisessa. Kaupunki maksaa Kiuruveden Urheilijat ry:lle 100 000 euroa. Lisäksi varataan 40 000 euron määräraha työttömien työllistämiseen työssäoloehdon (26 viikon) täyttymiseksi.

Kaupunki toimii velvoitetöylyllistettyjen henkilöiden työnantajana.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

Pyritään työllistämään mahdollisimman paljon niitä henkilöitä, joiden työmarkkinatuesta kaupunki joutuu maksamaan puolet.

Työllistämisyavustusta yhteisöille:

- Työllistämisen kuntalisä 3 000 €,
- Ylä-Savon TOIMI – valmennussäätiö 30 000 euroa
- Kiuruveden Työttömät ry:lle vuokratuki 9 000 euroa.
- Yhteensä 42 000 euroa.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

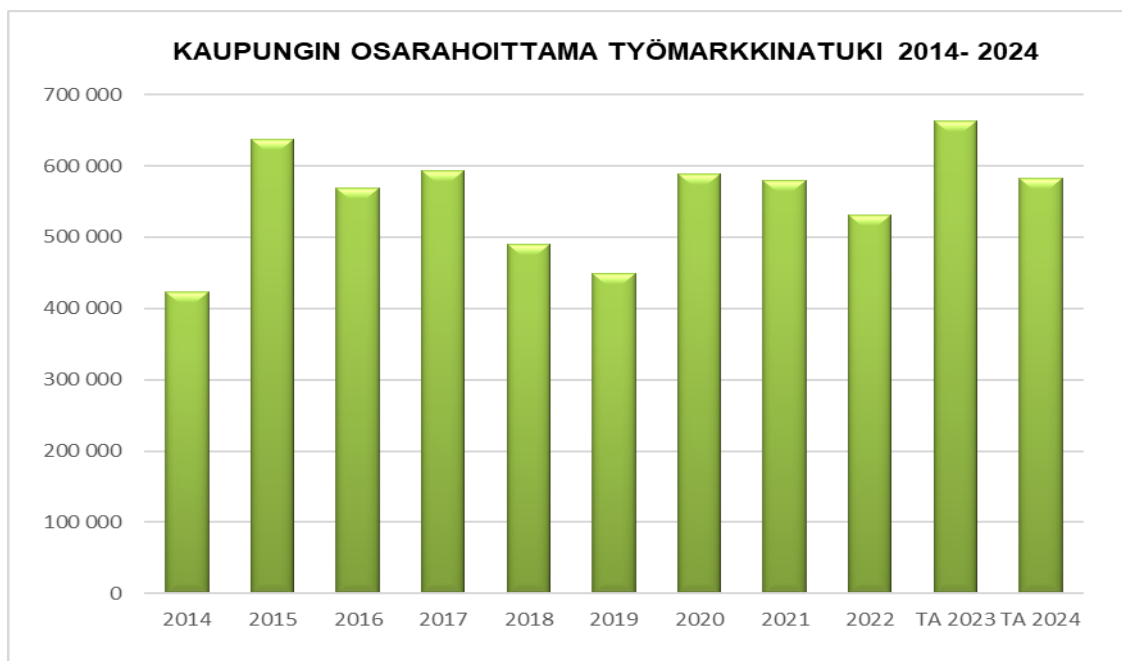
Kaupungin ja Kiuruveden Urheilijat ry:n välisellä sopimuksella pyritään vähentämään laajasti pitkäaikaistyöttömyydestä aiheutuvia kustannuksia ja muita ongelmia. Kiuruveden Urheilijoiden työllistämistoiminta vähentää kaupungin osuutta pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuesta. Lisäksi aktiivinen työllistämistoiminta parantaa pitkäaikaistyöttömien asemaa sekä vähentää ja lievittää siitä aiheutuvia ongelmia yksilöille. TE-palvelut 2024 uudistuksen yhteydessä tulee selvitettäväksi mm. yhteistyön sisältö ja laajuus työllistämistä koskevissa asioissa Kiuruveden Urheilijat ry:n kanssa.

Lähtökohtaisesti myös muut työllisyysasioiden parissa työskentelevät toimijat pyrkivät vähentämään työttömyydestä aiheutuvia ongelmia. Kaupungin rahallisella panostuksella varmistetaan osaltaan toimijoiden toimintamahdollisuudet.

Yritysten ja kotitalouksien tukeminen nuorten kesätyöllistämässä mahdollistaa paremmin nuorten tutustumisen työelämään ja sen pelisääntöihin. Erityisesti kotitalouksien kohdalla kaupungin maksamalla tuella on merkitystä ja se vaikuttaa merkittävästi niiden

työllistämismahdollisuuksiin. Yritysten ja kotitalouksien työllistämisavustus 23 500 € (TA 2023: 22 000 €, toteutuminen 23 100 €).

Osallistumme lisälmen kaupungin järjestämään työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun, TYP-verkoston 5 100 €.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

150 TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	79 502	72 000	79 500	79 500	79 500	79 500
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-938 024	-1 076 773	-971 951	-971 951	-2 450 622	-2 763 863
Toimintakate (Netto)	-858 522	-1 004 773	-892 451	-892 451	-2 371 122	-2 684 363
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-7 186	-20 770	-17 307	-17 307	-17 307	-17 307
Tehtävän kokonaiskustannukset	-945 209	-1 097 543	-989 258	-989 258	-2 467 929	-2 781 170

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Tulevaisuuden kunnan ytimessä ovat kumppanuudet, jotka tuottavat hyvinvointia kaupungin asukkaille.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

Kumppanuuksia kehitetään ja arvioidaan niiden vaikuttavuutta kuntalaisten arjessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Yhteistyötä ja kumppanuuksia jatketaan. Kolmannen sektorin ja kaupungin yhteistyö edistävät asukkaiden hyvinvointia ennaltaehkäisevällä otteella.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset	
Rintamaveteraanit ry	6 000 €
Sotainvalidien Pohjois-Savon Perinneyhdistys ry	1 500 €
Pohjois-Savon Näkövammaiset ry:n äänilehti	500 €
Kiuruveden Varapäre ry:n toiminta-avustus ja vuokratuki noin	25 000 € * 6 000 €
Kiuruveden Urheilijat ry (päiväkeskus- ja tukiasumispalvelut ja tilavuokrat veloituksetta (päiväkeskus) arvio	100 000 € * 15 400 €
Mannerheimin Lastensuojeluliitto/ lastenkaitsija	2 250 €
Avustukset yhteensä	129 000 €
	(* - laskennallinen ALV 5%) (+ vuokratuki 27 000 €)

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

160 HYVINVOINNIN JA TERV.EDISTÄMINEN	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	192 097	209 000	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-37 865 406	-1 034 765	-953 925	-953 925	-953 925	-953 925
Toimintakate (Netto)	-37 673 309	-825 765	-953 925	-953 925	-953 925	-953 925
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-4 300	-9 917	0	0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-652	0	-331	-331	-331	-331
Tehtävän kokonaiskustannukset	-37 870 358	-1 044 682	-954 256	-954 256	-954 256	-954 256

SIVISTYSLAUTAKUNTA/ OPETUS- JA SIVISTYSPALVELUKESKUS

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen johtaja: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueet: Sivistyslautakunnan hallinto, varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus ja toisen asteen koulutus, kansalaisopisto, sivistyspalvelut ja vapaa-aikapalvelut.

HALLINTO SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistystoimen vastaava

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Valmistaudutaan ennusteen mukaiseen oppilas- ja lapsimäärän vähenemiseen kaikissa toiminnoissa läpi koko hallintokunnan.
2. Osallistutaan uusien tilaratkaisujen suunnitteluun, jotta oppilaille saataisiin terveet ja oikein mitoitettut tilat taloudellisesti järkevällä tavalla.
3. Selvitetään kuntayhteistyön edellytyksiä kansalaisopiston toiminnassa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Hallinnon tulosalueen toimintaan kuuluvat sivistystoimen hallinnon toimistopalvelut sekä luottamushenkilöorganisaation toimintaan liittyvät hallinnolliset tehtävät.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Tuetaan Nivan ja Yläkoulun nykyisiä tilaratkaisuja yhteistyössä teknisen palvelukeskuksen kanssa, jotta opiskelu mahdollistuu kouluissa uusien tilojen valmistumiseen saakka.
2. Tarkastellaan hallintosäännön ja käytännön toiminnan kohtaamista liikuntatoimen siirryttyä tekniselle palvelukeskukselle 1.1.2024 alkaen ja tehdään vielä tarvittaessa muutoksia. Tavoitteena on, ettei itse palvelutoiminnan laatu kärsi.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Opetus- ja sivistyspalvelukeskuksen hallinto on suppea ja toimivaan hallintoon kuuluvien asioiden valmistelu ja toteuttaminen itsessään on peruste käyttötaloudelle.

Tulevan kouluratkaisun hankesuunnitteluvaihe vaatii aikaa ja ison työpanoksen hallinnonkin osalta.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

190 HALLINTO SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	2 029	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-127 242	-119 430	-121 738	-121 738	-124 862	-127 648
Toimintakate (Netto)	-125 213	-119 430	-121 738	-121 738	-124 862	-127 648
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-69	0	0	0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-6 415	-11 167	-10 687	-10 687	-10 687	-10 687
Tehtävän kokonaiskustannukset	-133 726	-130 597	-132 425	-132 425	-135 549	-138 335

VARHAISKASVATUS

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Monipuolisten palvelujen ja hyvän palveluohjauksen avulla tarjoamme laadukasta varhaiskasvatusta, joka tukee lapsen oppimisen edellytyksiä, elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Toimimme huoltajien kanssa yhdessä lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Varhaiskasvatuksen palvelutarjonta on mahdollisimman monipuolista. Pyrimme vastaamaan perheiden muuttuviin tarpeisiin talous huomioiden.
2. Kehitetään henkilöstön omaa ammatillista kasvua ja vastataan tiimityön kysymyksiin ja mahdollisuuksiin, näin jatketaan laadukkaan pedagogiikan rakentamista. Keskeisenä ajatuksena hyvä vuorovaikutus kaikessa työssä.
3. Varhaiskasvatuksessa tasa-arvotyön toteuttaminen järjestelmällisesti suunnitelman mukaan. Toimintatapojen muutosten huomiointi arkitalanteissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Varhaiskasvatuspalvelujen tehtävänä on yhdessä huoltajien kanssa tukea lasten tasapainoista kehitystä ja kasvua. Lisäksi varhaiskasvatuspalvelut vastaavat lasten kotihoidon tuen ja yksityisen varhaiskasvatuspalvelun palvelusetelin maksatuksesta ja valvonnasta. Varhaiskasvatus on lapsiperheille suunnattu palvelu, johon jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus. Varhaiskasvatuksessa edistetään lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjäytymistä. Varhaiskasvatusta toteutetaan v. 2022 laaditun ja käyttöön otetun varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta.

”Varhaiskasvatuksessa toimitaan yhteisönä, jossa lapset ja henkilöstö oppivat yhdessä ja toisiltaan. Oppivassa yhteisössä on tilaa erilaisille mielipiteille ja tunteille.” (Varhaiskasvatussuunnitelma 2022) Työyhteisöissä ja tiimeissä arvostetaan yhteistyötä ja yhteen hiileen puhaltamista. Vastuuta hyvästä varhaiskasvatuksesta kannetaan yhdessä. Arvioiva ja kehittävä työyhteisö haastaa itseään ja tunnistaa ja hyödyntää vahvuudet. Työyhteisön oppimista ja työskentelyä edistävät oman työn arviointi, yhdessä sovittujen tavoitteiden ja tehtävien pohdinta sekä huoltajilta saatu palaute. Varhaiskasvatus on ottanut

käyttöön Valssi -laadunhallintamenetelmän. Se on kansallinen laadunarviointimenetelmä, jonka tarkoituksena on tukea varhaiskasvatusta arviointitehtävissä.

”Varhaiskasvatuksen tehtävänä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan lasten uteliaisuutta ja kiinnostusta kieliin, teksteihin ja kulttuureihin.” (Varhaiskasvatussuunnitelma 2022) Kiuruveden kunnan varhaiskasvatus on mukana Lukulumoa arkeen – hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on lastenkirjallisuuden ja sanataiteen integroiminen ja hyödyntäminen 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen toimintaan Kuorevirran ja Satumetsän päiväkodeissa sekä kasvattajien valmiuksien ja toimintatapojen lisääminen muissa varhaiskasvatusryhmissä. Tavoitteena on kirjaston ja perheiden välisen toiminnan vahvistaminen ja uusien toimintatapojen luominen lasten ja perheiden tukemiseen ja innostamiseen. Hankeen toimintakausi on 31.5.2024 loppuun.

Avoimeen varhaiskasvatukseen voivat osallistua kotihoidossa olevat lapset ja heidän perheensä. Lapsella on mahdollisuus saada kokemuksia leikeistä, liikkumisesta, taiteista ja kulttuuriperinnöstä. Toiminnassa kiinnitetään huomiota lapsen oppimiseen sekä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen edistämiseen. Toiminnan tavoitteena on myös vanhemmuuden vahvistaminen, perheiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen sekä vertaistuen mahdollistaminen. Avoin päiväkotitoimii Kiuruveden kaupungin perhekeskuksena.

Perhepäivähoito on osa varhaiskasvatuspalveluja. Perheet toivovat pienten lasten ja erityisesti vauvojen hoidon toteutuvan perhepäivähoitajalle. Perhepäivähoidon pieni ryhmäkoko ja kodinomainen ympäristö helpottaa pienen lapsen siirtymistä kotihoidosta varhaiskasvatukseen. Kotiryhmikset ovat olleet suosittuja hoitomuotoja ja syksyllä 2023 on perustettu viides kotiryhmis. Suunnitelmissa on, että perhepäivähoidon sekä varahoidon toimivuuden kannalta, kotiryhmiä olisi jatkossa kuusi.

Vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä Satumetsän päiväkodissa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Vuorohoidossa lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen on usein epäsuoraa. Tämä tulee huomioida pedagogisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. (Varhaiskasvatustalaki 13§)

Kiuruvedellä on kaksi palvelusetelin avulla toimivaa päiväkotia: Maalaiskaupungin päiväkotitoiminta Päivänkakkara ja Pilke- päiväkotitoiminta Tempo, joissa on yhteensä 102 paikkaa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Järjestämme varhaiskasvatuspalvelut pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.
2. Hyvinvoinnin ja hyvän vuorovaikutuksen lisääminen sekä henkilöstön että lasten keskuudessa painottaen erityisesti mielen hyvinvointiin.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Varhaiskasvatuksella on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä ja se on myös tärkeä osa suomalaista koulutusjärjestelmää. Laadukas varhaiskasvatus on tärkeää lapselle, lapsen oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnille. Varhaiskasvatustalain mukaan varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta. ”Arvioinnin tulee olla suunnitelmallista ja säännöllistä. Sen avulla edistetään varhaiskasvatuksen laatua, tunnistetaan toiminnan vahvuuksia ja nostetaan esiin kehittämistarpeita ja kehitetään toimintaa” (Varhaiskasvatussuunnitelma 2022). Valssilla toteuttava arviointi on osa laadunhallintaa. Valssi ja siihen liitettyjen arviointityökalujen avulla toteutettu arviointi perustuu kehittävän arvioinnin periaatteisiin sekä itsearviointiin. Laadunhallinnassa muutoksiin tähtäävä kehittäminen on jatkuva prosessi, jossa suunnittelu, toiminta, arviointi ja kehittäminen seuraavat toisiaan. Arviointi auttaa siinä, että pystymme vastaamaan varhaiskasvatuspalveluihin pedagogisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kiuruvesi on mukana kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa. Kokeilu kestää 1.8.2021-31.5.2024. Kokeilun myötä on palvelujen piiriin tullut yhden päiväkotiryhmän verran uusia asiakkaita. Osa kokeiluun kuuluvista esioppilaista ja varsinaista esiopetusvuottaan käyvistä esioppilaista on sijoittunut yksityiseen varhaiskasvatukseen. Tämä tarkoittaa palvelusetelikustannusten nousua. Kokeilu on tuonut myös mukanaan paljon kokeilun hallinnointia, joka on lisännyt varhaiskasvatuksen johtajan ja toimistosihteerin työmäärää.

Varhaiskasvatuksen Efficahjelman nimi on muuttunut Edlevoksi. Esihenkilöt ja pääkäyttäjät perehtyvät ohjelmaan teams koulutusten kautta. Lisäksi henkilökuntaa perehdytetään ohjelmaan.

Nopeat muutokset lapsiperheiden tilanteessa ja huoli tulevasta voivat aiheuttaa erilaisia haasteita huoltajien arjessa selviytymiseen ja tämä heijastuu myös lasten oppimiseen ja hyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa rakennetaan perustaa lapsen tulevalle koulu- ja opintopolulle. Kuunteleva ja lämpimästi lasta kohtaava aikuinen varhaiskasvatuspäivän aikana sekä hyvät ja tiimin yhtenäiset toimintatavat tuovat turvaa pienelle lapselle ja tukevat haasteista selviämistä. Tästä syystä hyvinvoivalla tiimillä ja sitoutuvalla yksittäisellä työntekijällä on suuri merkitys lapsen kasvuun ja kehitykseen.

Kiuruveden sijainti hyvinvointialueen reuna-alueilla asettaa suuria paineita tukipalvelujen saatavuuteen. Huolemme on, miten varhaiskasvatuksessa pystymme vastaamaan tehokkaasti ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen puuttumiseen. Varhaiserityiskasvatuksessa työskentelee kaksi erityisopettajaa. Heidän työpanoksellaan on todella suuri merkitys lapsen kehityksen tukemisessa. Kiuruvedelläkin näkyy työvoimapula kelpoisten varhaiskasvatusopettajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien saamisessa.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Päiväkotitoiminta					
lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	74	57	89	90	90
lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	69	75	44	50	50
maksuton esiopetus	84	30	38	19	37
Kaksivuotinen esiopetuskokeilu	49	30	0	0	0
Ryhmäperhepäivähoito					
lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	20	9	10	10	10
lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	22	3	2	2	2
Perhepäivähoito					
lapsia kokoaikaisessa toiminnassa	71	60	60	60	60
lapsia osa-aikaisessa toiminnassa	29	25	25	25	25
Lasten määrä leikkitoiminnassa	115	60	100	115	115
Palvelusetelillä tuotetut palvelut	88	90	102	102	102
Ostettu esiopetus ja esiopetuskokeilu	71	44	23	15	15
Pienten lasten hoidon tuki					
tuen piiriin kuuluvien lasten määrä	70	88	70	65	65

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

200 VARHAISKASVATUS	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	496 469	182 700	172 689	172 689	172 689	172 689
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-5 610 132	-5 252 159	-5 748 518	-5 748 518	-5 865 359	-5 973 295
Toimintakate (Netto)	-5 113 662	-5 069 459	-5 575 829	-5 575 829	-5 692 670	-5 800 606
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-4 718	-8 256	-6 697	-6 697	-6 697	-6 697
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-196 624	-370 289	-375 123	-375 123	-375 123	-375 123
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 811 474	-5 630 704	-6 130 338	-6 130 338	-6 247 179	-6 355 115

PERUSOPETUS

Vastuhenkilö: Nivan koulun rehtori

Tulosalueen toimintastrategia

Perusopetus järjestää laadukasta ja tuloksellista opetusta yhteistyötä korostavalla tavalla. Opetuksessa painotetaan perustietojen ja – taitojen oppimista, oppilaiden perusturvallisuutta ja itsetunnon myönteistä kehittämistä sekä ryhmässä toimimisen, itsensä ilmaisemisen ja luovuuden valmiuksia.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Kaikille perusopetuksen oppilaille pyritään järjestämään turvalliset ja terveelliset oppimisympäristöt.
2. Turvataan riittävät resurssit laadukkaan perusopetuksen järjestämiseen huomioiden kouluverkosto.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Perusopetuksen tulosalueen tehtävänä on järjestää kaupungissa asuvien oppilaiden opetus. Opetuksen tavoitteena on luoda mahdollisuus hyvään oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Yleisopetuksen ja erityisopetuksen yhteensovittaminen toteutetaan oppilaan edun mukaisesti. Oppilaiden syrjäytymisen estäminen tulee hyvän oppimisen ohella olla perusopetuksen keskeisimpiä tavoitteita.

Opiskeluhuollon palveluita ja yhteisten toimintamallien luomista kehitetään yhdessä Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja eri koulujen kanssa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Opetuksen laadukas toteuttaminen kaikissa perusopetuksen yksiköissä huomioiden väistötilat
2. Yhteisöllisyyden ja hyvinvoinnin lisääminen sekä henkilöstön että oppilaiden keskuudessa painottuen erityisesti jaksamiseen ja mielen hyvinvointiin

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Oppilasmäärä	767	741	728	724	703
Opetustunnit	53 003	48 202	49 210	49 000	48 000

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Perusopetus on lakisääteinen palvelu, joka kunnan on tuotettava asukkailleen. Käyttötalous koostuu pääasiassa henkilöstön palkoista, kouluittain jaettavasta määrärahasta materiaaleihin (kirjat, digimateriaalit, laitteet ja muut opetusmateriaalit) sekä ruokailu- ja kuljetuskustannuksista.

Opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja sekä Opetushallituksesta saatuja hankerahoituksia on haettu edelleen ja niiden turvin on palkattu mm. määräaikaisia opettajia, tsemppari ja koulunkäynnin ohjaajia. Hankerahoituksen jatkuvuus on epävarmaa. Tämä vaikeuttaa opetuksen järjestämisen suunnittelua.

Nopeat muutokset maailmantilanteessa sekä epävarmuus tulevaisuudesta voivat aiheuttaa erilaisia haasteita mielen hyvinvointiin ja tämä heijastuu myös oppilaiden oppimiseen ja koulunkäyntiin. Yhteisöllinen kouluympäristö ja toimintatavat tuovat turvaa, tukevat haasteista selviämistä sekä vahvistavat jaksamista ja mielen hyvinvointia. Tästä syystä oppilashuolto on keskeisessä asemassa koulun arjen sujumisessa ja sekä henkilöstön että oppilaiden hyvinvoinnissa. Opiskeluhuollon siirryttyä hyvinvointialueen järjestettäväksi, siitä on aiheutunut epävarmuutta toimintatapoihin ja toimintamallien jatkuvuuteen. Opiskeluhuollon henkilöstöresurssointi on ollut monelta osin riittämätöntä, ja tämä on aiheuttanut lisätyötä opetushenkilöstölle.

Kuljetuskustannukset ovat huomattava kustannuserä. Se ei oppilasmäärän vähenemisestä huolimatta pienene, koska kustannustaso on noussut ja väistöiloihin tarvitaan lisäkuljetuksia. Ruokahuollon kustannukset ovat myös nousemassa vuoden 2023 tasoon nähden 5 %.

Talousarvion rakentamisessa on huomioitu virkarakenteen muutokset, kuten eläköitymiset ja Rytlyn koulun muuttaminen kaksiopeettajaiseksi syyslukukauden 2024 alusta. Nivan koululta eläköityvien opettajien tilalle ei ole palkattu uutta henkilöstöä, vaan opetusryhmiä on yhdistetty säästöjen aikaan saamiseksi. Hankerahalla olemme voineet kuitenkin lisätä jakotunteja ja näin huolehtia opetuksen laadusta., jolloin siihen ei tarvitse käyttää tuntiresurssia.

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa on mukana paljon lapsia ja oppilasaines on vaativaa. Näin ollen olemme joutuneet lisäämään myös henkilöstön määrää, jotta voimme järjestää toimintaa laadukkaasti, turvallisesti ja tasa-arvoisesti. Iltapäiväkerhotoimintaa on Nivan koulun lisäksi niillä kyläkouluilla, joissa on tarpeeksi toimintaan ilmoittautuneita lapsia. Suunnitelmissa on myös kesäkerho Nivan koululla, sillä tarvetta sille on viime vuosina ollut ja koululaiset eivät sovi varhaiskasvatuksen ryhmiin jo ikänsä puolesta.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

300 PERUSOPETUS	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	719 538	617 200	616 302	616 302	616 302	616 302
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-7 726 642	-7 960 740	-8 174 692	-8 194 692	-8 326 856	-8 468 275
Toimintakate (Netto)	-7 007 105	-7 343 540	-7 558 390	-7 578 390	-7 710 554	-7 851 973
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-34 724	-30 972	-25 809	-25 809	-25 809	-25 809
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-342 115	-621 535	-596 274	-596 274	-596 274	-596 274
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 103 481	-8 613 247	-8 796 775	-8 816 775	-8 948 939	-9 090 358

LUKIOKOULUTUS

Vastuhenkilö: Lukion rehtori / sivistystoimen vastaava

Tulosalueen toimintastrategia

Kiuruveden lukion perustehtävänä on antaa hyvä yleissivistys, edistää lukiolaisten jatko-opintomahdollisuuksia sekä mahdollistaa opiskelijoiden yksilöllinen ja sosiaalinen kasvu.

Kiuruveden lukiossa järjestetään nuorille tarkoitettua opetussuunnitelman ja aikuisille tarkoitettua opetussuunnitelman mukaista koulutusta. Lukiosta valmistuu aktiivisia ja rohkeita, oman kulttuuriperintönsä tuntevia nuoria, joilla on hyvät valmiudet korkea-asteen opintoihin.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Kiuruveden lukiossa tavoitellaan hyviä, opiskelijan oman tason mukaisia ylioppilastutkinnon arvosanoja. Opiskelijoita tuetaan myös tukiopetuksen kautta, jotta jokainen saavuttaa mahdollisimman hyvät arvosanat jatkoa varten. Ylioppilaskirjoitusten tulokset ovat keskeisessä roolissa korkea-asteen opintoihin hakeuduttaessa
2. Lukion oppilasmäärä on laskevalla tasolla, johtuen perusopetuksen ikäluokkien pienenemisestä. Lukion opiskelijamäärää pyritään pitämään samalla tasolla tai nostamaan tavoittamalla kaikki lukioon lähtevät hakemaan omaan lukioon. Kiuruveden lukio pidetään elinvoimaisena laadukkaalla opetuksella, kaupungin sisäisellä ja seudullisella yhteistyöllä. MAHIS-yhteistyötä jatketaan erityisesti YSAO:n Hingunniemen yksikön ja YSAO:n ja SAKKY:n lisälmen yksikön kanssa. Kiuruveden lukion markkinointia kehitetään edelleen ja tavoitteena on saada siihen vahvemmin mukaan myös opiskelijoita.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Ylläpitämällä laadukasta lukiokoulutusta ja opiskelijoiden ohjausta mahdollistetaan opiskelijoille laaja ylioppilastutkinto ja valmiudet korkeakouluopintoihin. Korkeakoulu valmiuksia kehitetään vahvistamalla yhteistyötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa vierailujen ja tutustumiskäyntien avulla. Jatketaan MAHIS-yhteistyötä sekä uutta TUVU-yhteistyötä alueen ammattiopistojen kanssa.

1. Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Lukion tuntikehyksen laskentakaavaa yksinkertaistetaan syksyyn 2024 mennessä siten, että yksittäisten opiskelijoiden määrä ei ratkaise kokonaisten opintojaksojen tarjonnan karsimista pois kurssitarjottimesta.
2. Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä käytänteet, toiminnot ja materiaalit- sekä laitehankinnat järjestetään kustannustehokkaasti ja harkiten.
3. Tehdään yhteistyötä Ylä-Savon muiden lukioiden kanssa.

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Opiskelijat	129	135	115	110	110
Tunnit	7 925	8 200	7 700	7 600	7 600

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Yhden lukion lehtorin eläköidyttyä hänen virkansa on jätetty täyttämättä ja oppitunnit on jaettu kolmelle muulle opettajalle ja näin saatu säästöä. Myös kurssitarjonnassa ryhmien perustamisessa on tehty karsintaa ja sama jatkuu tulevan syksynä, mikäli opiskelijamäärä ei nouse alustavista kaavailuista.

Palkkakulujen lisäksi talousarviosta valtaosan vie kouluruokailun ja oppimateriaalien hankinta. Näiden osalta pyritään arvioimaan mahdollisimman tarkasti ruokailijoiden määrä ja oppimateriaalien osalta käytetään Sansian kilpailutuksen kautta saatua toimittajaa eli Kirjavälitystä.

Jatketaan yhteistyötä MAHIKSEN, Isoverstaan ja Tutorhousen kanssa taloudellisten resurssien puitteissa. Yhteistyötä myös yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa on saatu jälleen aluille ja vierailuja tehdään molempiin suuntiin

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

310 LUKIOKOULUTUS	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	48 704	41 087	41 975	41 975	41 975	41 975
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 276 482	-1 453 491	-1 385 521	-1 385 521	-1 413 670	-1 439 850
Toimintakate (Netto)	-1 227 778	-1 412 404	-1 343 546	-1 343 546	-1 371 695	-1 397 875
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 117	-16 432	-20 742	-20 742	-20 742	-20 742
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-53 948	-114 728	-99 222	-99 222	-99 222	-99 222
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 342 548	-1 584 651	-1 505 485	-1 505 485	-1 533 634	-1 559 814

KANSALAIPOISTO

Vastuhenkilö: kansalaisopiston rehtori

Tulosalueen toimintastrategia

Kansalaisopiston toiminnalla vahvistetaan vapaan sivistystyölain ja kehittämissuunnitelman mukaisesti kansalaisten tietoyhteiskuntavalmiuksia, hyvinvointia ja terveyttä sekä kestävästä kehityksestä. Elämää kaikilla aisteilla -Kiuruveden kaupungin strategian tavoitteena on parantaa kiuruvetisten hyvinvointia ja vahvistaa osaamista sekä yhteisöllisyyttä. Kansalaisopiston toiminta tukee näiden tavoitteiden saavuttamista.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

Kiuruveden kansalaisopisto tekee aktiivista yhteistyötä Ylä-Savon ja Pohjois-Savon kansalaisopistojen ja muiden toimijoiden kanssa hankerahoituksen saamiseksi opiston kehittämistoimintaan. Etsitään uusia keinoja kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistamiseen opiston toimintaan liittyen.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Kansalaisopistossa järjestetään lähellä ja tasapuolisesti tavoitettavaa, kuntalaisten tarpeita palvelevaa sekä yksilöä ja yhteisöä kehittävä opetustoimintaa. Erityisenä painopisteenä on HARKKA ja MOTTI –hankkeiden koulutusten järjestäminen ja hankkeiden tavoitteiden saavuttaminen. Lisäksi tuetaan Erasmus -konsortion kansainvälisyysuunnitelman mukaisia henkilöstön liikkuvuuksia ja koulutuksia Euroopassa sekä selvitetään Erasmus + opiskelijaliikkuvuuden mahdollisuutta.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Koulutustarjontaa toteutetaan lähipalveluna ja etäopetusmahdollisuuksia hyödynnetään.
2. HARKKA 4 – harrastustoimintaa kaikille lapsille ja nuorille Kiuruvedellä -hankkeen avulla tarjotaan maksutonta harrastustoimintaa yläkoululla ja kaikilla alakouluilla. Jatkohankerahoitusta haetaan, mikäli haku avautuu.
3. MOTTI-monipuolisia taitoja tietotekniikkaan -hankkeen avulla henkilöstö saa valmiuksia etä- ja hybridiopetuksen tuottamiseen.
4. Erasmus -rahoituksella toteutetaan henkilöstön liikkuvuuksia ja koulutuksia Euroopassa sekä selvitetään Erasmus + opiskelijaliikkuvuuden mahdollisuutta.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kansalaisopisto					
Opiskelijoita	1 843	1 300	1 100	1 100	1 100
Opetustuntien lukumäärä	7 787	7 200	6 800	6 800	6 800
Taiteen perusopetuksen opiskelijoita	0	10			

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

320 KANSALAIISOPISTO	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	200 353	145 500	131 700	131 700	131 700	131 700
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-602 689	-613 017	-584 333	-584 333	-599 292	-613 743
Toimintakate (Netto)	-402 335	-467 517	-452 633	-452 633	-467 592	-482 043
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 742	-3 160	-2 997	-2 997	-2 997	-2 997
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-31 798	-55 925	-53 319	-53 319	-53 319	-53 319
Tehtävän kokonaiskustannukset	-636 228	-672 102	-640 649	-640 649	-655 608	-670 059

SIVISTYSPALVELUT

Vastuhenkilö: Kulttuurisihteeri

Tulosalueen toimintastrategia

Sivistyspalvelujen tulosalue tarjoaa kaupungin asukkaille mahdollisuuden elämänlaajuiseen oppimiseen, itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja virkistytymiseen sekä kulttuurin tuottamiseen sekä kulttuuriperinteen vaalimiseen. Sivistyspalvelut vastaavat osaltaan Kiuruveden vetovoimaisuudesta asuinpaikkana sekä matkailukohteena.

Kirjastotoiminnan tavoitteena on edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuritoiminnassa tavoitteena on edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin sekä luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin. Lisäksi huolehditaan paikallisen perinteen säilymisestä ja esilletuonnista.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Huolehditaan paikallisen perinteen säilyttämisestä ja esilletuonnista
2. Kulttuuritalolla järjestetään mahdollisimman hyvin saavutettavaa ja monipuolista toimintaa yhteistyössä eri tahojen kanssa.
3. Kirjastossa tarjotaan asiakkaille monipuolinen aineistokokoelma sekä tarjotaan muita asiakkaiden tarpeista lähteviä palveluita ja tapahtumia.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Sivistyspalveluiden tulosalueen tehtävänä on vastata kokonaisuudesta, joka sisältää kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä museon toiminnan.

Kirjasto- ja kulttuuritoiminnassa pyritään huomioimaan mahdollisimman monenlaiset kävijäryhmät ja järjestetään heille tapahtumia ympäri vuoden.

Museon toiminta päättyy vuoden 2024 aikana.

Jatketaan tiivistä yhteistyötä järjestöjen, lähikuntien sekä oman palvelukeskuksen yksiköiden kanssa.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Kulttuuritoimen tavoitteena on pitää kulttuuritoiminta elävänä sekä mahdollisimman monille kuntalaisille saavutettavana.
2. Museon esineistön sijoittelu selvitetään vuoden 2024 aikana..
3. Kirjastossa tavoitteena on tuottaa mahdollisimman monen kuntalaisen saavutettavissa olevaa palvelua.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Musiikkioppilaitoksen opiskelijat	26	26	26	26	26
Museokäynnit	669	700	700		
Kulttuuritalo/käyntejä	14 277	23 000	20 000	20 000	20 000
<i>Kirjasto</i>					
Lainausten määrä	121 442	130 000	125 000	125 000	125 000
Käyntikerrat	53 230	70 000	60 000	60 000	60 000
Verkkokäynnit	30 587	26 000	30 000	30 000	30 000

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Kulttuuritalon pitäminen elinvoimaisena tarvitsee vetovoimaisia tapahtumia ja yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa. Yhdistyksille jaettavilla avustuksilla saadaan paljon toimintaa ja esityksiä kuntalaisille. 1.1.2024 alkaen kunnalla tulee olla Teoston tapahtumalupa, jokaiseen pääsymaksulliseen tapahtumaan, mikä lisää hieman tapahtumien järjestämiskustannuksia. On pidettävä huoli, että kulttuuripalvelut ovat kaikkien saavutettavissa. Kulttuuritoimen tulosalueella on 26 oppilaspaiikkaa Ylä-Savon musiikkiopistossa. Tulotavoitteiden saavuttamiseksi on tärkeää periä tilavuokrat kaikilta käyttäjiltä.

Kirjastolla tulee olla käytössä riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö, uusiutuva kirjastokokoelma sekä ajantasainen välineistö. Kirjasto on lähipalvelu, jolla tulee olla riittävät aukioloajat. Kirjastojärjestelmä on päivitettävä vuonna 2024 uuteen versioon. Päivitys vaatii sekä rahallisia- että henkilöresursseja. E-aineiston palveluntarjoajien muutosprosessia pitää seurata, mm. kansallisen e-kirjaston valmistumista. Kirjastojärjestelmän tuki- ja ylläpitokulut, kirjastoaineiston ja e-aineistojen hinnat nousevat edelleen vuonna 2024. Uusia kustannuksia ovat tekijänoikeuskorvaukset Sanastolle ja Kuvastolle, jos järjestetään esim. satutunteja tai sisältöä verkkosivuille tai sosiaaliseen mediaan.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

400 SIVISTYSPALVELUT	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	33 729	59 100	49 100	49 100	49 100	49 100
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-724 481	-836 754	-851 634	-860 634	-860 811	-869 288
Toimintakate (Netto)	-690 752	-777 654	-802 534	-811 534	-811 711	-820 188
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-12 246	-8 015	-7 053	-7 053	-7 053	-7 053
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-31 718	-46 685	-48 476	-48 476	-48 476	-48 476
Tehtävän kokonaiskustannukset	-768 445	-891 454	-907 163	-916 163	-916 340	-924 817

LIIKUNTAPALVELUT**Vastuhenkilö: Liikuntasihteeri****Tulosalueen toimintastrategia**

Liikuntapalvelujen päätehtävänä on luoda edellytyksiä vapaa-ajan viettämiselle turvallisessa ja miellyttävässä liikuntaympäristössä sekä ohjata ja aktivoida kaikenikäisiä kaupunkilaisia vastuullisiksi ja itsenäisiksi toimijoiksi oman hyvinvointinsa suhteen.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Lisätään kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia liikunta- ja asioissa säännöllisten liikuntafoorumien avulla.
2. Kehitetään liikuntapaikkojen hoitoa yhdessä teknisen palvelukeskuksen kanssa.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Tulosalue siirtyy vuoden 2024 alussa teknisen palvelukeskuksen alaisuuteen.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa kaupunkilaisille laadukkaat vapaa-ajan palvelut, jossa huomioidaan erityisesti nuoret ja ikäihmiset.

Kehitetään uusia toimintatapoja liikunta yhdessä asiakkaiden kanssa ja pyritään tehostamaan tilojen käyttöä, sekä vähentämään tiloista aiheutuneita käyttökustannuksia. Säästöjä pyritään saamaan myös henkilöstön määrän vähentämisellä.

Uusilla toiminta- ja yhteistyötavoilla pyritään takaamaan urheiluseuroille ja yksittäisille kuntalaisille hyvät olosuhteet liikunnan harrastamiseen.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Uimahalli ja kuntosali, käyntejä	44 826	50 000	50 000	50 000	50 000
Jäähalli, käyttötunnit	1 265	1 600	1 600	1 600	1 600

Käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

1. Tehostetaan ja uudelleen organisoidaan liikuntapaikkojen hoitoa.
2. Ylläpidetään ja kehitetään nykyisiä ikäihmisten liikuntapalveluja ja lisätään liikuntaneuvonta palveluja kuntalaisille.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

4500 LIIKUNTAPALVELUT	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	255 109	308 597	302 750	282 750	302 750	302 750
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 179 041	-1 299 654	-1 344 929	-1 344 929	-1 358 113	-1 370 297
Toimintakate (Netto)	-923 932	-991 057	-1 042 179	-1 062 179	-1 055 363	-1 067 547
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-70 698	-83 198	-95 436	-95 436	-95 436	-95 436
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-31 211	-50 087	-56 054	-56 054	-56 054	-56 054
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 280 950	-1 432 939	-1 496 419	-1 496 419	-1 509 603	-1 521 787

NUORISOPALVELUT

Vastuhenkilö: Nuorisosihteeri

Nuorisopalvelujen toimintastrategia

Nuorisopalvelujen päätehtävänä on luoda edellytyksiä nuorten vapaa-ajan viettämiselle turvallisessa ja miellyttävässä ympäristössä sekä ohjata ja aktivoida nuoria vastuullisiksi ja itsenäisiksi toimijoiksi oman hyvinvointinsa suhteen sekä tukea nuoria kokonaisvaltaisesti perusnuoristyön, koulunuorisotyön, työ- ja yksilövalmennuksen sekä etsivän nuorisotyön

Nuorisopalvelujen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Lisätään kuntalaisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia nuorisoasioissa säännöllisten nuorisovaltuuston kokouksien ja nuorisofoorumin avulla.
2. Kehitetään yhdessä uusia toiminta- ja yhteistyötapoja tehostamaan nuorisopalveluiden tavoitettavuutta ja tilojen saavutettavuutta.
3. Tiivistetään yhteistyötä eri oppilaitosten ja eri hankkeiden avulla koulupudokkaiden ja syrjäytymisuhan alla olevien nuorien tueksi

Nuorisopalvelujen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Nuorisopalvelut tuottavat nuorille laadukkaat palvelut, jossa huomioidaan eri-ikäiset nuoret.

Kehitetään uusia toimintatapoja nuorisopalveluissa yhdessä asiakkaiden kanssa ja pyritään tehostamaan tilojen käyttöä, sekä vähentämään tiloista aiheutuneita käyttökustannuksia.

Tehostetaan nuorisopalvelujen ja eri koulujen välistä yhteistyötä eri hankkeiden avulla ennaltaehkäisemään syrjäytymistä ja koulupudokkaita huomioimalla oppivelvollisuusiän nouseminen ja kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen nuorten työpajan alle.

Nuorisopalvelujen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Nuorisotalo, käyntejä	3 656	3 000	3 500	3 500	3 500
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	71	60	70	70	70
Nuorten työpajan asiakkaat	54	50	54	54	54
Koulunuorisotyön asiakkaat	150	160	160	160	160

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

4700 NUORISOTYÖ	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	140 366	145 900	157 400	157 400	157 400	157 400
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-462 308	-470 422	-479 135	-516 773	-528 707	-539 734
Toimintakate (Netto)	-321 942	-324 522	-321 735	-359 373	-371 307	-382 334
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-1 112	-935	-896	-896	-896	-896
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-26 278	-40 139	-46 103	-46 103	-46 103	-46 103
Tehtävän kokonaiskustannukset	-489 698	-511 496	-526 134	-563 772	-575 706	-586 733

TEKNINEN LAUTAKUNTA/ TEKNINEN PALVELUKESKUS

Teknisen palvelukeskuksen johtaja: Tekninen johtaja

Tulosalueet: Teknisen lautakunnan hallinto, rakennusvalvonta, tiet ja alueet, kiinteistöt, vesi- ja viemärilaitos

Toimielimen toimintastrategia

Tekninen lautakunta vastaa kaupunkilaisille osoitettujen kuntateknisten palveluiden tuottamisesta lakien ja asetusten mukaisesti. Tekninen lautakunta tuottaa palveluita myös kaupunkiorganisaation sisäisiin tarpeisiin sekä pyrkii osaltaan aktiivisesti kehittämään kaupungin palvelutuotantoa kokonaisuutena.

Tekninen lautakunta edistää kaupunkistrategian mukaisen viihtyisän ja turvallisen elinympäristön toteutumista kaupunkirakenteen suunnittelun ja rakentamisen keinoin. Kaavoituksen, liikennepalveluiden sekä kaupunkikuvan yleisilmeen kehittäminen ovat keskeinen tekijä tavoiteltaessa toimivaa, viihtyisää ja luonnonläheistä asumisympäristöä. Kuntalaisten ja alueen elinkeinotoiminnan näkökulmasta elintärkeät vesihuoltopalvelut turvataan rakennus-, peruskorjaus ja kehitystoiminnoin. Kaupungin kiinteistöomaisuudesta pidetään huolta turvaten asianmukaiset olosuhteet työskentelylle ja koko palvelutuotannolle.

HALLINTO TEKNINEN PALVELUKESKUS

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen palvelukeskuksen hallinto huolehtii teknisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä, keskitetysti palvelukeskuksen tulosalueiden toimisto- ja tukipalveluista sekä monipuolisesta ja sujuvasta asiakaspalvelusta. Hallinto mahdollistaa teknisen lautakunnan, rakennusvalvontajaoston, toimintayksiköiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden sujuvan ja tehokkaan työskentelyn. Hallinto luo osaltaan edellytykset kaupungin yleispalvelukeskuksen ja muun organisaation tulokselliselle toiminnalle ja tukee niitä.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Säännöllinen johtoryhmä- ja lautakuntatyöskentely
2. Jatkuvat ja läheiset yhteydet muihin hallintokuntiin
3. Henkilöstön työssä jaksamista tuetaan; koulutus, kehityskeskustelut, resurssit

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Hallinto – tulosalue järjestää ja tuottaa palvelukeskuksen tulosalueiden toimisto- ja tukipalvelut mukaan lukien luottamushenkilöorganisaation toimintaan liittyvät hallinnolliset tehtävät. Hyvä ja sujuva yhteistyö muiden hallintokuntien kanssa tukee kaikkien osapuolten tuloksellisuutta. Asetettujen taloudellisten tavoitteiden toteumaa seurataan aktiivisesti.

Tulosalueen käyttötalouden tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Tavoite: Toiminnallisesti joustavat sekä tulevaisuuden tarpeet täyttävät tavat järjestää teknisen toimialan alaisuuteen kuuluvat palvelukokonaisuudet.

Toimenpide: Jatketaan teknisen palvelukeskuksen organisaatorakenteen kehittämistä ja omien resurssien kohdentamista ydintehtäviin. Kartoitetaan mahdollisuuksia ylikunnallisen yhteistyön syventämiseksi.

Mittarit: Esitys teknisen palvelukeskuksen organisaatorakenteesta (k/e), järjestetyt seutuyhteistyöhön liittyvät tapaamiset ja tehdyt tiedustelut (kpl), potentiaaliset uudet ostopalvelukohteet (kpl)

2. Tavoite: Vesi- ja yleislaskutuksessa minimoidaan maksutappiot.

Toimenpide: Laskutuksen aktiivinen seuranta, muistutukset ja huomautukset, maksusuunnitelmista sopiminen

Mittarit: Maksutappiot (€)

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Henkilöstön työmäärän ja työssä jaksamisen tulee olla tasapainossa. Organisaatiomuutosten sekä eri vastualueiden välisen yhteistyön syventämisen lähtökohtana tulee olla suunnitelmallisuus. Henkilöstön osaamista tulee vahvistaa luomalla mahdollisuuksia työtä tukevaan koulutukseen osallistumiseen.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

600 HALLINTO TEKPA	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	41 282	35 152	45 245	45 245	45 245	45 245
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-1 094 407	-410 170	-404 457	-404 457	-408 869	-412 896
Toimintakate (Netto)	-1 053 125	-375 018	-359 212	-359 212	-363 624	-367 651
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-7 801	-15 736	-16 249	-16 249	-16 249	-16 249
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 102 209	-425 906	-420 706	-420 706	-425 118	-429 145

RAKENNUSVALVONTA

Vastuuhenkilö: Rakennustarkastaja

Tulosalueen toimintastrategia

Teknisen lautakunnan rakennusvalvontajaosto toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Jaoston tavoitteena on luoda terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elinympäristö edistämällä hyvää rakennustapaa sekä valvomalla rakennustoimintaa ja rakennettua ympäristöä kaupungissa. Jaoston alainen rakennusvalvonta huolehtii Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten lupien myöntämisestä sekä niihin liittyvistä katselmuksista ja tarkastuksista. Rakennusvalvonta huolehtii myös rakentamisen yleisestä neuvonnasta kestäväen kehityksen mukaisesti.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Käsitellään lupahakemuksia ja myönnetään rakennus-, toimenpide-, maisematyö- ja purkamislupia sekä käsitellään rakentamis- ja purkamisilmoituksia Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen sekä muiden rakentamismääräysten mukaisesti. Lisäksi käsitellään tarvittaessa poikkeamislupia ja tehdään suunnittelutarvepäätöksiä.
2. Neuvotaan ja opastetaan rakennushankkeeseen ryhtyviä tiedostaman omat vastuunsa ja velvollisuutensa hankkeessa sekä hyvän suunnittelun merkityksen. Lisäksi edellytetään, että suunnittelijat ja työnjohtajat ovat ammattitaitoisia. Vaaditaan myös tarpeen mukaan erityissuunnitelmia ja valvotaan suunnitelmien toteutumista työmaalla.
3. Suoritetaan rakennustyön aikaisia katselmuksia myönnetyn luvan mukaisesti sekä pistokoeluontoisesti. Lisäksi edellytetään, että hankkeen työnjohtajat suorittavat rakennusluvan mukaiset tehtävät ja tarkastukset.
4. Valvotaan, että rakennuskanta ympäristöineen pidetään rakennusluvan ja kaavan mukaisessa kunnossa.
5. Tuotetaan rakennushanketietoja rakennus- ja huoneistorekisteriin sekä ylläpidetään rakennuslupa-arkistoa.
6. Annetaan yleistä rakentamisneuvontaa muiden töiden ohella Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka edistää hyvää rakennustapaa, turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön toteutumista sekä tasokkaan ja omaleimaisen kuntakuvan säilymistä ja kehittymistä. Rakennusvalvonta huolehtii myös edellä mainittuihin lupiin kuuluvista arkisto-, rekisteri- ja tietopalveluista.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on kaupungin rakennetun ympäristön turvallisuus, terveellisyys, kauneus ja kestävyys sekä tarkoituksenmukaisen lopputuloksen toteutuminen, jolla taataan myös käyttäjän tyytyväisyys.

Tulosalueen käyttötalouden toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Lupien käsittelyaika pidetään kohtuullisena.

Mittarit: Keskimääräiset käsittelyajat (vrk,vk)
2. Rakennetun ympäristön katselmuksia tehdään yhteydenottojen ja muun katselmustoiminnan yhteydessä erityisesti keskusta-alueella viihtyvyyden ja maisemakuvan parantamiseksi.
Mittarit Yhteydenotot (kpl), Rakennetun ympäristön katselmukset (kpl)
3. Sähköisen Lupapiste - asiointipalvelun käyttöä pyritään lisäämään.
Mittarit: Sähköisen asiointipalvelun kautta tehdyt hakemukset (%)

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TOT 6/2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Myönnettyjen lupien määrä (kpl)					
Rakennusluvut	42	17	40	40	40
Toimenpideluvat	19	4	20	20	20
Rakentamisiilmoitukset	24	17	20	20	20

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Rakentamisen arvioidaan yleisesti jatkuvan hiljaisena ja siten myös rakennus- ja muiden lupien lukumäärän pysyvän viimevuosien tasolla. Siihen liittyy kuitenkin paljon epävarmuustekijöitä muun muassa yleisen kustannustason nousun takia, joka vaikuttaa myös rakentamiseen.

Meneillään olevan kiinteistöveroselvityksen tulosten perusteella lupamäärien odotetaan tilapäisesti nousevan jonkin verran.

Menojen osalta rakennusvalvonnan talousarvio pohjautuu viime vuoden talousarvion lukuihin. Tuloja on laskettu toteutuman ja ennusteen mukaisesti vuoden 2023 tasosta.

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

620 RAKENNUSVALVONTA	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	32 062	52 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-145 858	-151 573	-161 315	-161 315	-165 198	-168 779
Toimintakate (Netto)	-113 796	-99 573	-131 315	-131 315	-135 198	-138 779
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-4 244	-13 421	-38 597	-38 597	-38 597	-38 597
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-28 823	-32 532	-36 951	-36 951	-36 951	-36 951
Tehtävän kokonaiskustannukset	-178 925	-197 526	-236 863	-236 863	-240 746	-244 327

TIET JA ALUEET

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Tiet ja alueet - tulosalueen tehtävänä on huolehtia kaupungin rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön kehittämisestä ja kunnossapidosta siten, että se tarjoaa toimivan, turvallisen ja viihtyisän elin- ja asuinympäristön sekä tasapuoliset liikkumisolosuhteet koko kunnan alueella.

Yhdyskuntasuunnittelun vastuualue huolehtii maankäytön suunnittelusta, paikkatietojärjestelmästä ja mittaustoimesta.

Liikenneväylät ja alueet - vastuualue huolehtii katuverkon ja muiden liikenneväylien sekä yleisten alueiden rakentamisesta ja ylläpidosta. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös yksityistiehallinto ja kaupungin maa- ja metsätilojen hoito.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Taajaman kokoojakatujen ja asuntokatujen perusparannuksia tehdään silloin, kun niiden teko on tarkoituksenmukaista vesi- ja viemäriverkostosaneerauksien yhteydessä. Pääpaino siirretään ylläpitokorjauksiin eli esimerkiksi asfalttipäällysteiden uusimiseen, esteettömyyskorjauksiin ja liikenneturvallisuutta parantaviin korjauksiin.
2. Rantakylän ja Hingunniementien välille jo vuosia kaavailun kevyen liikenteen väylän suunnittelu saadaan siihen pisteeseen, että käytännössä mahdolliset toteutustavat kustannusarvioineen ovat selvillä. Hanke suunnitellaan yhdessä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.
3. Yksityisteiden perusparannusten avustamista jatketaan. Perusparannusavustusten hakemisessa, suunnittelussa ja työn valvonnassa tuetaan edelleen tiekuntia.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Liikenneväylien talvikunnossapito talvikausille 2022–2025 on kilpailutettu vuoden 2022 syksyllä. Tarvittaessa tehdään tarkennuksia esimerkiksi aluejakoihin ja toimintatapoihin parhaan lopputuloksen aikaansaamiseksi.

Konekeskus tuottaa palveluja katujen ja alueiden kesä- ja talvikunnossapitoon sekä kaupungin investointikohteiden tarpeisiin. Mahdollisuuksien mukaan palveluja myydään esimerkiksi yksityisteiden tarpeisiin.

Yksityisteitä tuetaan yksityistieavustuksilla, perusparannusavustuksilla, yksityistierekisterin ylläpidolla sekä perusparannusavustusten hakemisen avustamisella ja siihen liittyvällä suunnittelu- ja valvontatyöllä. Tiekuntia myös tuetaan tieyksiköiden ajan tasalla pitämisessä.

Katuvalaistuksen yöaikaista vähentämistä toteutetaan teknisen lautakunnan päätösten mukaisesti.

Puistojen ja katuviheralueiden yleisilme pidetään siistinä, tarkastellen kuitenkin jatkuvasti mahdollisuuksia kehittää toimintaa taloudellisesti tehokkaammaksi. Käytössä olevat työkoneet, -laitteet ja -menetelmät ovat tarkoituksenmukaisia.

Huonokuntoisia leikkivälineitä, puita ja istutuksia poistetaan ja uusitaan tarpeen vaatiessa. Vieraslajien torjuntaa suoritetaan tarpeen mukaan huomioiden käytettävissä olevat resurssit. Taimikoiden ja nuorten metsien hoitoa sekä muita toimenpiteitä tehdään metsäsuunnitelman mukaisesti. Metsätilojen hoidossa otetaan käyttöön hiilinielun kasvattaminen, joka tarkoittaa käytännössä kasvatuslannoituksia ja niiden lisäämistä.

Kiuruveden ongelmajäteaseman tehokas ja palveleva toiminta turvataan riittävien henkilöstöresurssien kohdentamisella.

Paikkatietoa ylläpidetään jatkuvasti, jotta viranomaistoiminnan, suunnittelun, valmistelun, päätöksenteon ja kuntalaisten eri tarpeisiin on saatavilla mahdollisimman ajantasaista tietoa.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Tavoite: Katujen ja väylien kesä- ja talvikunnossapitoa toteutetaan kustannustehokkaasti siten, että ne ovat eri kulkutavoilla läpi vuoden turvallisesti liikennöitävissä ja kuljettavissa sekä katuympäristön yleisilme on siisti.

Mittarit: Saatu palaute, vahingonkorvausvaatimusten määrä, katujen ja väylien talvi- sekä kesäkunnossapitoon käytetty rahamäärä.

2. Tavoite: Viheralueet hoidetaan läpi kesäkauden hoitoluokan vaatimusten mukaisesti.

Mittarit: Saatu palaute, alueet ovat kunnossapitovaatimusten mukaisia, turvallisia ja käyttökunnossa.

3. Tavoite: Leikkikenttien leikkivälineet ovat turvallisia ja käyttökunnossa. Huonokuntoiset leikkivälineet poistetaan ja uusia hankitaan tarpeen mukaan.

Mittarit: Käyttötarkastusten lukumäärä, saatu palaute.

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Talvikunnossapito muodostaa liikenneväylien ylläpidon suurimman menoerän. Kunnossapidon määrärahavarausta on nostettu vallitsevaa kustannusnousua vastaavaksi. Liikenneväylien talvikunnossapidossa on tärkeää löytää tasapaino pakollisten ja toivottujen töiden välillä. Talvikunnossapidon hoitomallia ja ohjausta kehitetään jatkuvasti. Myös omana työnä tehtävien töiden osuutta tarkastellaan vuosittain ja se antaa suuntaviivat kaupungin oman toiminnan ja kaluston kehittämiseksi. Kaupungin omana työnä tehtävän talvikunnossapidon haasteena on, että mikäli työntekijöistä joku joutuu pitkälle sairaslomalle, työn kuormitus lisääntyy huomattavasti.

Aiemmin toteutetut katujen perusparannushankkeet ja niiden yhteydessä rakennetut uudet jalankulku- ja pyörätiet ovat liikkumisen ja liikenneturvallisuuden kannalta keskeisiä ja luovat pohjan myös vanhojen asuinalueiden viihtyisyyden parantamiselle ja osaltaan houkuttelevat vanhan rakennuskannan kunnostamiseen tai uudisrakentamiseen alueelle. Kunnossapitokuluissa saneeraukset ovat näkyneet lähinnä kesäkunnossapidon kulujen alenemisena. Vastaavasti talviaikaan kevyen liikenteen väylän kunnossapito ja lumenajo tuovat jatkossakin lisäkustannuksia.

Viheralueiden, leikkikenttien, vesireittien, ranta-alueiden ja ongelmajätepisteen hoito ja ylläpito muodostavat yhdessä kokonaisuuden, jossa kyseisten toimintojen kunnossapitotyöt limittyvät keskenään ja tämän vuoksi töiden tekemisen suunnittelu on erityisen tärkeää. Jotta työt saadaan nykyisellä henkilöstöllä tehtyä asianmukaisesti, eikä isoja laatu- ja määrällisiä ongelmia töissä pääse syntymään, on erityisen tärkeää panostaa työn tekemisen suunnitelmallisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen. Töiden järjestäminen suunnitelmallisesti ja tarkoituksenmukaisesti auttaa työssä jaksamisessa ja tukee työn mielekkyyttä. Kyseisten

töiden tekoa ja työssä jaksamista tuetaan palkkaamalla kesäkaudella määräaikaisia työntekijöitä ja kouluttamalla henkilöstöä.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TOT 6/2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
<i>Tiet ja alueet</i>					
Asemakaavat, ha	584	584	604	604	604
Kunnossapidettävät kadut, tiet km	59	39	39	39	39
Kunnossapidettävät väylät, km	-	10	10	10	10
Katujen ja väylien kesä- ja talvikunn.pito €	-	243 000	290 000	295 000	295 000
Asemakaava-alueen katujen asfalttip. %	-	52	53	55	55
Avustettavat yksityistiet, km	369	369	369	369	369
Yksityistieavustukset, €	134 985	0	135 000	135 000	135 000
Aloitettut yks.teiden perusparannusavustus, kpl	3	0	5	5	5
Yks.teiden perusparannus hankkeet €	66 706	4 673	40 000	40 000	40 000
Puistot ja yleiset alueet, ha	89	89	89	89	89
Peltopinta-ala	87	87	87	87	87
Metsäpinta-ala	552	552	507	507	507
Vuokralle annetut alueet, ha	110	110	110	110	110
Konekeskuksen käyttötunnit, lkm	3 127	1 845	3 200	3 200	3 200

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

630 TIET JA ALUEET	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	462 167	391 130	447 880	447 880	347 880	347 880
Valmistus omaan käyttöön	15 635	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
Toimintamenot	-1 147 179	-1 228 633	-1 219 092	-1 219 092	-1 231 958	-1 243 906
Toimintakate (Netto)	-669 377	-820 503	-754 212	-754 212	-867 078	-879 026
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-688 362	-662 583	-630 007	-630 007	-630 007	-630 007
Korko sitoutuneelle pääomalle	0	0	0	0	0	0
Muut laskennalliset kustannukset	-141 696	-140 720	-181 604	-181 604	-181 604	-181 604
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 977 238	-2 031 936	-2 030 703	-2 030 703	-2 043 569	-2 055 517

KIINTEISTÖT

Vastuuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Tulosalueen toimintastrategia

Kiinteistöt pidetään kunnossa ja ennakoidaan eri rakennusten käyttäjien tarpeet käyttöasteen mukaisiksi.

Kunnostus ja korjaustyöt tehdään ostopalveluna. Palvelun tuottajat valitaan vuositarjousten perusteella. Isommat kohteet kilpailutetaan erikseen. Rakennusinvestointien suunnittelu kilpailutetaan ja ostetaan ulkopuoliselta konsultilta. Rakennuttamispalvelua, työmaavalvontaa ja suunnittelua ostetaan tarvittaessa konsultilta.

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Rakennusten käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana. Käyttämättömistä kiinteistöistä luovutaan myymällä tai purkamalla. Purkutyöt tehdään talousarvion sallimissa rajoissa.
2. Kiinteistöjen ylläpitokustannukset pidetään mahdollisimman alhaalla, turvallisuudesta ja terveellisyydestä tinkimättä. Kustannusten kertymistä seurataan aktiivisesti.
3. Kiinteistökantaa päivitetään valtuuston hyväksymän kiinteistösalkutuksen mukaisesti.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

1. Koulukäytössä olevien kiinteistöjen käytettävyyden turvataan tarpeellisin toimenpitein.
2. Huolletaan ja ylläpidetään toiminnassa olevat kiinteistöt, muutama kiinteistöön tehdään suurempia huoltotoimenpiteitä sekä uusitaan tekniikkaa energiatehokkaammaksi.
3. Toteutetaan valtuuston päättämät rakennusinvestointi- ja suunnitteluhankkeet.
4. Edistetään valtuuston hyväksymän kiinteistösalkutuksen mukaisia toimenpiteitä.

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

1. Kiinteistöjen ylläpitokulut ja – tuotot pidetään tasapainossa.
Mittarit: Sisäiset ja ulkoiset tulot (€), Ylläpitokulut (€).
2. Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset pidetään tehokkaassa käytössä. Tyhjiä ja tarpeettomia kiinteistöistä luovutaan. Hyvänä käyttöasteena pidetään 90–100 %.
Mittarit: Käyttöaste (%)

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Kaupungin merkittävämpiin kiinteistöihin (15kpl) on tehty peruskuntoarviot, jotka osoittavat sen, että useisiin rakennuksiin on kertynyt paljon korjausvelkaa. Kolmeen keskustan koulurakennukseen on lisäksi toteutettu kattavat sisäilma- ja kosteustekniset kuntoselvitykset. Myös monet rakennukset ja kiinteistöt, joihin ei ole tehty tarkempia tutkimuksia, ovat vanhoja, eikä niihin ole tehty käyttöikää jatkavia peruskorjauksia. Suuri osa rakennuksista on käyttöikänsä päässä, eivät palvele kaupungin omaa palvelutuotantoa ja vaatisivat mittavia korjaustoimenpiteitä tai uudelleen rakentamista. Kuntotutkimusten osoittama korjausvelka on huomattava. Kaupungin laskeva väestö tuo omat haasteensa kiinteistöjen käyttöasteeseen ja tulevaisuudessa kaupungin kiinteistökantaa on riskien minimoimiseksi vähennettävä.

Korjaustöiden suunnittelu ja valvonta ostetaan konsulteilta, joilla tulee olla kyllin hyvät tiedot ja resurssit alansa suunnittelusta ja työmaan valvonnasta. Kaupungin vakituisella henkilöstöllä on rajallisesti resursseja työmaiden valvontaan. Pienemmät työmaat pystytään valvomaan, suurempien työmaiden kohdalla voidaan joutua hankkimaan ulkopuolista apua.

Energiasäästöihin vaikuttaa kaikkien kiinteistön käyttäjien toiminta, vaatimukset ja käyttötottumukset. Kiinteistöhuoltohenkilöstöllä on vähäiset mahdollisuudet tehdä energiaa säästäviä toimenpiteitä, jollei muu henkilöstö ole siinä mukana. Esim. vaatimus ilmastoinnin pitämiseksi täydellä teholla 24/7 toiminnassa, lisää energiankulutusta n. 25%. Kustannusten kurissapitäminen vaatii ymmärrystä ja yhteistyötä käyttäjien ja kiinteistöpuolen henkilöstön kesken. Sähkön hinnan lasku edellisen vuoden poikkeuksellisista huippulukemista auttaa pitämään taloutta kunnossa, mutta pitkällä tähtäimellä energiasäästötoimenpiteitä tulee jatkaa.

Saneerauskohteista ei aina voida tehdä tarkkoja kustannusarvioita. Rakenteita avattaessa löytyy viallisia rakenteita ja haitta-aineita, kuten asbestia sisältäviä materiaaleja. Haitta-aineiden sisältävien materiaalien purkamiseen vaaditaan purkajalta asianmukainen koulutus ja pätevyystodistus. Korjaaminen on kuitenkin taloudellisempaa silloin, kun korjattavat rakenteet ovat vielä esillä. Korjauskohteiden yllättävyys tuo epävarmuutta talousarvion toteutumiseen. Korjaamatta jättäminen tuo riskin, joka realisoituessaan yleensä maksaa moninkertaisesti perusteellisestikin tehdyn korjauksen verran.

Kaupungin sisäilmatyöryhmä on hyvänä apuna sisäilmaongelmien kartoituksessa, tilojen käytöstä ja korjauksesta päätettäessä. Sisäilmaongelmat voivat aiheuttaa yllättäviä ja mittavia korjaustoimenpiteitä, jota ei voida ennakoida. Osa henkilökunnasta reagoi hyvinkin herkästi pieniinkin sisäilmapuutteisiin. Tällaisia henkilöitä tulisi kyetä ensisijaisesti siirtämään toisiin työtiloihin, ennen kuin aloitetaan mittavia korjaustoimenpiteitä. Osassa kiinteistöjä ongelmia on havaittu ja joitain toimenpiteitä tehty, mutta laajemmat korjaustoimet vaativat merkittäviä panostuksia kunnossapitoon ja päätöksiä korjausten laajuudesta ja tarpeellisuudesta. Keskustan koulujen sisäilmahaasteet on tunnistettu ja turvaavien toimenpiteiden toteutusta jatketaan vuonna 2024.

Talousarviovuonna 2024 tulosalueella varaudutaan edelleen mittaviin energiakustannuksiin, vaikka vuoden 2023 huippulukemista onkin tultu lähemmäs normaalia tasoa. Sähköenergian hinta vuonna 2024 on liki kaksinkertainen vuoteen 2021 nähden. Lämmityskulujen arvioidaan nousevan noin 6 % vuoden 2023 tasosta.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TOT 6/2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
<i>Kiinteistöt</i>					
Kiinteistöjen lukumäärä	34	44	43	40	40
Rakennuksien lukumäärä	69	70	69	55	40
Kerrosala m ² (*huoneistoala)	63 193*	74 106	74 011	65 000	60 000
Osakehuoneistoja kpl	16	16	14	10	0
Liikehuoneistoja kpl	4	4	4	2	0

Tuloarviot ja määrärahat sekä laskennalliset kustannukset (ulkoiset ja sisäiset)

650 KIINTEISTÖT	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatulot	5 839 008	6 427 437	6 610 811	6 610 811	6 610 811	6 610 811
Valmistus omaan käyttöön	9 856	51 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimintamenot	-3 798 433	-4 260 048	-4 419 454	-4 422 454	-4 456 813	-4 488 548
Toimintakate (Netto)	2 050 430	2 218 389	2 211 357	2 208 357	2 173 998	2 142 263
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-2 494 802	-1 745 185	-1 826 754	-1 826 754	-1 826 754	-1 826 754
Korko sitoutuneelle pääomalle	-333 115	-323 380	-303 273	-303 273	-303 273	-303 273
Muut laskennalliset kustannukset	-201 462	-283 215	-312 402	-312 402	-312 402	-312 402
Tehtävän kokonaiskustannukset	-6 827 812	-6 611 828	-6 861 883	-6 864 883	-6 899 242	-6 930 977

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Tulosalueen toimintastrategia

Vesihuoltolaitos jakaa puhdasta talousvettä asiakkailleen sekä vastaanottaa ja käsittelee asiakkaidensa jätevedet ylläpitämällä, saneeraamalla ja rakentamalla verkostojaan sekä niihin liittyviä kunnallisteknisiä laitteita ja rakennelmia. Tukkuvesiyhtiön toimintaa tuetaan mahdollisuuksien mukaan mm. tarjoamalla yhtiön verkostoon kohdistuvia kunnossapitopalveluja laskutustyönä

Tulosalueen tavoitteet suunnitelmakaudelle 2025–2026

1. Vuotovesien vähentämistoimenpiteitä tehdään vuonna 2023 valmistuneen päivitetyn vuotovesiselvityksen ja toimenpideohjelman mukaisesti.
2. Varmistetaan, että vuonna 2022 toteutetun jäteveden purkuputken virtausolosuhteiden parantamisella on saavutettu vaadittu taso virtausolosuhteissa.
3. Vesilaitoksen investointiosassa varaudutaan vesimittarien vaihtamiseen vähintään 200 kulutusasteessa vuosittain, jolloin korjausvelkaa ei pääse syntymään.
4. Vesihuoltolaitoksen tiedonsiirron kehittäminen (automaation modernisointi) saatetaan loppuun vuonna 2017 laaditun suunnitelman mukaisesti.
5. Osallistutaan aktiivisesti Ylä-Savon Vesi Oy:n, Sonkajärven kunnan, Vieremän kunnan ja Iisalmen kaupungin operointiyhteistyön käynnistämiseen liittyviin valmisteluihin hankkeelle asetetun ohjausryhmän kautta.

Tulosalueen palvelusuunnitelman kuvaus vuodelle 2024

Ympäristölupa Kuorevirran jätevesipuhdistamon purkupaikan pysyttämistä nykyisellä paikallaan Lapinsaaren pohjoispuolella, puhdistamon toiminnan tehostamisesta ja jätevesien vaikutusalueen virtausolosuhteiden parantamisesta on saatu 21.4.2020. Lupaehtojen mukaan ammoniumtyypen poistotehon tulee vähintään 80 % 1.1.2022 alkaen. Prosessinhallintaa ja säätöä toteutetaan siten, että lupaehdot täyttyvät.

Viemäriverkoston vuotovesiä tulee pienentää suunnitelmallisesti ja lupapäätöksen mukaisesti.

Varaudutaan veden toimitukseen ja riittävyteen suunnitteilla olevan biokaasulaitoksen tarpeisiin.

Häiriötilanteiden hallintaa harjoitellaan seudullisesti yhteistyössä alueen vesilaitosten kanssa.

VESIMAKSUTAKSA 1.1.2018 lukien (tekninen lautakunta 17.10.2017):
Käyttömaksu on 1,56 €/ m³ (alv 0 %) eli 1,93 €/m³ (alv 24 %).

Mittarikohtainen perusmaksu:

Mittarikoko	Perusmaksu € / vuosi	
	alv 0 %	alv 24 %
15–20 mm	68,64	85,11
25–30 mm	390,00	483,60
40 mm	936,00	1 160,64
50 mm	2 808,00	3 481,92
≥ 80 mm	3 120,00	3 868,80

JÄTEVESIMAKSUTAKSA 1.1.2023 lukien (tekninen lautakunta 28.10.2022):

Käyttömaksu on 2,39 €/m³ (alv 0 %) eli 2,96 €/m³ (alv 24 %).

Liittymismaksu on 1,25 € (alv 0 %) eli 1,55 € (alv 24 %) rakennuksen kerrosalan ja rakennuspaikan pinta-alan yhteenlaskettua täyttä neliometriä kohden. Liittymismaksun määrä riippuu kuitenkin rakennuksen tontin ja pinta-alojen suhteesta toisiinsa sekä mahdollisesta myöhemmästä lisärakentamisesta.

Jäteveden perusmaksun käyttöönotto otetaan käyttöön 1.1.2024 alkaen (kvalt 25.9.2023)

Mittarikoko	Perusmaksu € / vuosi	
	alv 0 %	alv 24 %
15–20 mm	36,96	45,83
25–30 mm	210,00	260,40
40 mm	504,00	624,96
50 mm	1 512,00	1 874,88
≥ 80 mm	1 680,00	2 083,20

Tulosalueen tavoitteet ja tunnusluvut vuodelle 2024

- Tavoite: Jätevedenpuhdistamalla saavutetaan lupaehtojen mukaiset puhdistusvaatimukset.

Toimenpide: Varmistetaan, että prosessi toimii suunnitellusti, laitehuollot tehdään ennakkoiden ja että puhdistamon käyttöhenkilöstöllä on käytössään riittävät resurssit.

Mittarit: Poikkeamat lupaehtojen mukaisista puhdistusvaatimuksesta (kpl)
- Tavoite: Vuotovesimäärää saadaan laskettua edellisten vuosien tasosta.

Toimenpide: Jätevesiviemäreitä saneerataan noudattaen vuonna 2023 päivitettyä vuotovesiselvitystä sekä siitä johdettua toimenpideohjelmaa.

Mittari: Vuotovesien määrämuutokset (%), (m3)
- Tavoite: Vesi- ja viemärlaitoksen talous on tasapainossa.

Toimenpide: Vesi- ja viemärlaitoksen taksat pidetään tasolla, jolla toiminnasta aiheutuneet kustannukset voidaan täysimääräisesti kattaa ja palvelun laatu voidaan pitää edelleen korkealla tasolla.

Mittari: Tilikauden tulos (€), talousveden toimituksen vähäistä suuremmat laatupoikkeamat (kpl)

Tulosalueen käyttötalouden perustelut vuodelle 2024

Vuotovesiä on järjestelmällisesti vähennetty vuotovesiselvitysten mukaisesti jo yli 20 vuoden ajan. Silti vuotovesien osuus on pitkään ollut 40–50 % kokonaisvirtaamasta. Vuoto- ja hulevedet haittaavat puhdistamon prosessitoimintaa pienentäen puhdistustulosta eikä niiden pumppaaminen jäteveden mukana ole kustannussyistä järkevää. Vuoto- ja hulevesien määrän tulisi olla mahdollisimman pieni; niiden osuus kokonaisvirtaamasta saisi olla enintään noin 30 %.

Vuotovesiselvitys on päivitetty vuonna 2023. Selvityksestä johdetaan toimenpideohjelma vuotovesien vähentämiseksi vuosien 2023–2028 välisenä aikana.

Vesihuoltolaitos on investoinut suunnitelman mukaisesti vuotovesien vähentämiseen noin 300.000 euroa vuosittain vuosina 2016–2020. Vuosina 2021–2023 saneerauksiin on varauduttu 200.000 eurolla vuosittain. Saneerausta tulee jatkaa vähintään samalla tasolla kuin vuosina 2021–2023.

Henkilöstöä koulutetaan ammattitaidon ja erikoisosaamisen vahvistamiseksi.

Häiriötilanteiden hallintaa harjoitellaan seudullisesti yhteistyössä alueen vesilaitosten kanssa. Häiriötilanteiden viestintään haetaan uusia teknisiä ratkaisuja.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TOT 6/2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
<i>Vesi- ja viemärlaitos</i>					
Myyty vesimäärä, m3	647 214	306 983	640 000	640 000	710 000
Vesijohtoa, m	464 229	463 584	468 000	468 000	468 000
Kulutuspaikkojen lkm (vesi)	2 895	2 895	2 895	2 895	2 895
Laskutettu jätevesimäärä, m3	202 397	97 606	195 000	195 000	190 000
Jätevesiviemäriä, m	43 119	43 965	43 965	43 965	43 965
Sadevesiviemäriä, m	22 860	22 900	23 000	23 050	23 100
Sekaviemäriä, m	8 223	8 223	8 100	8 050	8 000
Kulutuspaikkojen lkm (jätevesi)	1 099	1 098	1 098	1 095	1 095

Investointiosa	TP-2022	TA-2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Vesi- ja viemärilaitos					
Vesilinjat ja vesihuolto					
Vesihuollon suunnittelu		-30 000	-35 000	-20 000	-20 000
Salmijärven vesilinja	-14 342				
Pohjoisosan paineenkorotusasema			-20 000		
Sadevesiviemärit	-38 796	-30 000	-15 000	-15 000	-15 000
Jv-purkuputken virtausolosuhteet	-324 864				
Siirtovesilinjan rakentaminen			-600 000		
Taloliittymät	-39 658	-60 000	-40 000	-40 000	-40 000
Vesiverkoston saneeraus vuositta	-44 520	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Vesimittareiden uusiminen	-14 646	-30 000	-20 000	-30 000	-30 000
Jätevesiviemärit	-153 468	-200 000	-200 000	-230 000	-230 000
Jätevesipumppaamojen kunnostus	-21 030	-25 000	-25 000	-20 000	-20 000
Jätevedenpuhdistamon saneeraus					
Vesitornin korjaustyöt	-22 675				
Vesihuoltoavustukset		-10 000			
Vuotovesiselvityksen päivitys					
Vv-laitos tiedonsiirron kehittäminen	-24 857	-10 000	-10 000		
Vesihuollon koneet					-30 000
Jätevedenpuhdistamon koneet		-10 000	-10 000	-10 000	
Vesi- ja viemärilaitos, menot	-698 856	-455 000	-1 025 000	-415 000	-435 000
Vesi- ja viemärilaitos, tulot	0	0	0	0	0

VESIHUOLLON TASEYKSIKÖN SISÄLLÄ LASKENALLISESTI ERIYTETTY HULEVEDEN VIEMÄRÖINTI

TULOSLASKELMA (sisältää ulkoiset ja sisäiset erät)	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	Muutos %	TS 2025	TS 2026
Liikevaihto							
Valmistus omaan käyttöön							
Liiketoiminnan muut tuotot							
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-684	-2 050	-2 050	-2 050	0,0	-2 050	-2 050
Palvelujen ostot	-7 396	-5 379	-7 731	-7 731	43,7	-7 731	-7 731
Henkilöstökulut	-1 675	-824	-830	-830	0,7	-845	-864
Poistot ja arvonalentumiset	-16 780	-16 491	-18 694	-18 694	13,4	-19 694	-20 694
Liiketoiminnan muut kulut							
Liikealijäämä	-26 535	-24 744	-29 305	-29 305	18,4	-30 320	-31 339
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korvaus jäännöspääomasta	-4 197	-4 197	-4 197	-4 197	0,0	-4 197	-4 197
Tilikauden alijäämä	-30 732	-28 941	-33 502	-33 502	15,8	-34 517	-35 536

RAHOITUSLASKELMA (sisältää ulkoiset ja sisäiset erät)	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	Muutos %	TS 2025	TS 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA							
Liikealijäämä	-26 535	-24 744	-29 305	-29 305	18,4	-30 320	-31 339
Poistot ja arvonalentumiset	16 780	16 491	18 694	18 694	13,4	19 694	20 694
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 197	-4 197	-4 197	-4 197	0,0	-4 197	-4 197
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA							
Investointimenot	-38 796	-30 000	-15 000	-15 000	-50,0	-15 000	-15 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-52 748	-42 450	-29 808	-29 808	-18	-29 823	-29 842
RAHAVAROJEN MUUTOS	-52 748	-42 450	-29 808	-29 808	-29,8	-29 823	-29 842

INVESTOINTIOSA	TP 2022	TA 2023	LTK 2024	TA 2024	Muutos %	TS 2025	TS 2026
Huleveden viemäröinti							
Sadevesiviemärit	-38 796	-30 000	-15 000	-15 000	-50,0	-15 000	-15 000
Huleveden viemäröinti, menot yhteensä	-38 796	-30 000	-15 000	-15 000	-50,0	-15 000	-15 000

3.2. KÄYTTÖTALOUS TULOSALUEITTAIN / valtuustoon nähden sitova taso (ulkoiset ja sisäiset)

YLEISHALLINTO	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	223 694	265 046	233 460	-11,9	233 460	-11,9	217 060	201 060
Toimintakulut	-2 452 830	-3 150 833	-3 059 959	-2,9	-3 111 127	-1,3	-3 101 560	-3 102 789
TOIMINTAKATE	-2 229 135	-2 885 787	-2 826 499	-2,1	-2 877 667	-0,3	-2 884 500	-2 901 729
RUOKAHUOLTO	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 254 297	0	0		0		0	0
Toimintakulut	-1 996 962	0	0		0		0	0
TOIMINTAKATE	257 335	0	0		0		0	0
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	17 096	14 660	21 400	46,0	21 400	46,0	21 400	21 400
Toimintakulut	-252 469	-580 144	-271 934	-53,1	-271 934	-53,1	-274 591	-277 029
TOIMINTAKATE	-235 373	-565 484	-250 534	-55,7	-250 534	-55,7	-253 191	-255 629
MAATALOUSHALLINTO	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	165 608	80 515	79 991	-0,7	79 991	-0,7	79 991	79 991
Toimintakulut	-300 656	-231 263	-234 188	1,3	-234 188	1,3	-240 433	-246 204
TOIMINTAKATE	-135 048	-150 748	-154 197	2,3	-154 197	2,3	-160 442	-166 213
TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	79 502	72 000	79 500	10,4	79 500	10,4	79 500	79 500
Toimintakulut	-938 024	-1 076 773	-971 951	-9,7	-971 951	-9,7	-2 450 622	-2 763 863
TOIMINTAKATE	-858 522	-1 004 773	-892 451	-11,2	-892 451	-11,2	-2 371 122	-2 684 363
HYVINVOINNIN JA TERV. EDISTÄMIN	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	192 097	209 000	0	-100,0	0	-100,0	0	0
Toimintakulut	-37 865 406	-1 034 765	-953 925	-7,8	-953 925	-7,8	-953 925	-953 925
TOIMINTAKATE	-37 673 309	-825 765	-953 925	15,5	-953 925	15,5	-953 925	-953 925
HALLINTO SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	2 029	0	0		0		0	0
Toimintakulut	-127 242	-119 430	-121 738	1,9	-121 738	1,9	-124 862	-127 648
TOIMINTAKATE	-125 213	-119 430	-121 738	1,9	-121 738	1,9	-124 862	-127 648
VARHAISKASVATUS	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	496 469	182 700	172 689	-5,5	172 689	-5,5	172 689	172 689
Toimintakulut	-5 610 132	-5 252 159	-5 748 518	9,5	-5 748 518	9,5	-5 865 359	-5 973 295
TOIMINTAKATE	-5 113 662	-5 069 459	-5 575 829	10,0	-5 575 829	10,0	-5 692 670	-5 800 606
PERUSOPETUS	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	719 538	617 200	616 302	-0,1	616 302	-0,1	616 302	616 302
Toimintakulut	-7 726 642	-7 960 740	-8 174 692	2,7	-8 194 692	2,9	-8 326 856	-8 468 275
TOIMINTAKATE	-7 007 105	-7 343 540	-7 558 390	2,9	-7 578 390	3,2	-7 710 554	-7 851 973
LUKIOKOULUTUS	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	48 704	41 087	41 975	2,2	41 975	2,2	41 975	41 975
Toimintakulut	-1 276 482	-1 453 491	-1 385 521	-4,7	-1 385 521	-4,7	-1 413 670	-1 439 850
TOIMINTAKATE	-1 227 778	-1 412 404	-1 343 546	-4,9	-1 343 546	-4,9	-1 371 695	-1 397 875
KANSALAI SOPISTO	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	200 353	145 500	131 700	-9,5	131 700	-9,5	131 700	131 700
Toimintakulut	-602 689	-613 017	-584 333	-4,7	-584 333	-4,7	-599 292	-613 743
TOIMINTAKATE	-402 335	-467 517	-452 633	-3,2	-452 633	-3,2	-467 592	-482 043

SIVISTYSPALVELUT	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	33 729	59 100	49 100	-16,9	49 100	-16,9	49 100	49 100
Toimintakulut	-724 481	-836 754	-851 634	1,8	-860 634	1,8	-860 811	-869 288
TOIMINTAKATE	-690 752	-777 654	-802 534	3,2	-811 534	3,2	-811 711	-820 188
VAPAA-AIKAPALVELUT	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	395 475	454 497	460 150	1,2	440 150	-3,2	460 150	460 150
Toimintakulut	-1 641 349	-1 770 076	-1 824 064	3,1	-1 861 702	5,2	-1 886 820	-1 910 031
TOIMINTAKATE	-1 245 874	-1 315 579	-1 363 914	3,7	-1 421 552	8,1	-1 426 670	-1 449 881
HALLINTO TEKPA	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	41 282	35 152	45 245	28,7	45 245	28,7	45 245	45 245
Toimintakulut	-1 094 407	-410 170	-404 457	-1,4	-404 457	-1,4	-408 869	-412 896
TOIMINTAKATE	-1 053 125	-375 018	-359 212	-4,2	-359 212	-4,2	-363 624	-367 651
RAKENNUSVALVONTA	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	32 062	52 000	30 000	-42,3	30 000	-42,3	30 000	30 000
Toimintakulut	-145 858	-151 573	-161 315	6,4	-161 315	6,4	-165 198	-168 779
TOIMINTAKATE	-113 796	-99 573	-131 315	31,9	-131 315	31,9	-135 198	-138 779
TIET JA ALUEET	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	462 167	391 130	447 880	14,5	447 880	14,5	347 880	347 880
Valmistus omaan käyttöön	15 635	17 000	17 000	0,0	17 000	0,0	17 000	17 000
Toimintakulut	-1 147 179	-1 228 633	-1 219 092	-0,8	-1 219 092	-0,8	-1 231 958	-1 243 906
TOIMINTAKATE	-669 377	-820 503	-754 212	-8,1	-754 212	-8,1	-867 078	-879 026
KIINTEISTÖT	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	5 839 008	6 427 437	6 610 811	2,9	6 610 811	2,9	6 610 811	6 610 811
Valmistus omaan käyttöön	9 856	51 000	20 000	-60,8	20 000	-60,8	20 000	20 000
Toimintakulut	-3 798 433	-4 260 048	-4 419 454	3,7	-4 422 454	3,8	-4 456 813	-4 488 548
TOIMINTAKATE	2 050 430	2 218 389	2 211 357	-0,3	2 208 357	-0,5	2 173 998	2 142 263
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	1 824 415	1 804 960	1 858 510	3,0	1 858 510	3,0	1 858 510	1 858 510
Valmistus omaan käyttöön	14 179	14 800	14 000	-5,4	14 000	-5,4	14 000	14 000
Toimintakulut	-1 153 127	-1 160 947	-1 169 821	0,8	-1 169 821	0,8	-1 178 655	-1 186 820
TOIMINTAKATE	685 467	658 813	702 689	6,7	702 689	6,7	693 855	685 690
RAPORTTI YHTEENSÄ	TP 2022	TA2023	LTK 2024	Ero%	TA 2024	Ero%	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot	13 027 526	10 851 984	10 878 713	0,2	10 858 713	0,1	10 762 313	10 746 313
Valmistus omaan käyttöön	39 670	82 800	51 000	-38,4	51 000	-38,4	51 000	51 000
Toimintakulut	-68 854 369	-31 290 816	-31 556 596	0,8	-31 677 402	1,2	-33 540 294	-34 246 889
TOIMINTAKATE	-55 787 173	-20 356 032	-20 626 883	1,3	-20 767 689	2,0	-22 726 981	-23 449 576

3.3. TULOSLASKELMA (ulkoiset)

Ulkoiset	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Ero %	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 917 782	2 557 520	2 786 859	9,0	2 670 459	2 654 459
Maksutuotot	530 509	473 150	512 400	8,3	532 400	532 400
Tuet ja avustukset	974 542	682 430	581 716	-14,8	581 716	581 716
Muut toimintatuotot	2 387 326	2 552 413	2 420 600	-5,2	2 420 600	2 420 600
Toimintatuotot	7 810 158	6 265 513	6 301 575	0,9	6 205 175	6 189 175
Valmistus omaan käyttöön	39 670	82 800	51 000	-38,4	51 000	51 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-15 645 778	-13 875 228	-14 352 329	3,4	-14 792 287	-15 194 362
Palkat ja palkkiot	-11 893 650	-10 940 034	-11 501 305	5,1	-11 772 666	-12 103 644
Henkilösivukulut	-3 752 128	-2 935 194	-2 851 024	-2,9	-3 019 621	-3 090 718
Eläkekulut	-3 314 813	-2 442 123	-2 499 701	2,4	-2 547 052	-2 604 437
Muut henkilösivukulut	-437 315	-493 071	-351 323	-28,7	-472 569	-486 281
Palvelujen ostot	-42 397 597	-7 205 730	-7 457 724	3,5	-8 691 808	-8 846 458
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 155 748	-3 221 594	-3 114 458	-3,3	-3 112 808	-3 112 678
Avustukset	-1 434 747	-1 413 300	-1 304 151	-7,7	-1 495 151	-1 645 151
Muut toimintakulut	-1 003 131	-988 493	-891 602	-9,8	-891 102	-891 102
Toimintakulut	-63 637 001	-26 704 345	-27 120 264	1,6	-28 983 156	-29 689 751
TOIMINTAKATE	-55 787 173	-20 356 032	-20 767 689	2,0	-22 726 981	-23 449 576
Verotulot	26 665 570	14 370 000	14 593 000	1,6	14 898 000	15 192 000
Valtionosuudet	34 327 383	9 510 000	9 261 052	-2,6	10 308 000	10 591 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	51 640	6 742	6 658	-1,2	6 658	6 658
Muut rahoitustuotot	1 321 146	1 146 758	1 185 636	3,4	1 065 636	1 065 636
Korkokulut	-230 040	-625 000	-685 000	9,6	-725 000	-895 000
Muut rahoituskulut	-388 797	-125 500	-45 294	-63,9	-45 294	-45 294
Rahoitustuotot ja -kulut	753 949	403 000	462 000	14,6	302 000	132 000
VUOSIKATE	5 959 730	3 926 968	3 548 363	-9,6	2 781 019	2 465 424
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 125 826	-3 356 825	-3 470 286	3,4	-3 465 906	-3 461 913
Poistot ja arvonalentumiset	-4 125 826	-3 356 825	-3 470 286	3,4	-3 465 906	-3 461 913
Satunnaiset erät	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 833 904	570 143	78 077	-86,3	-684 887	-996 489
Poistoeron muutos	17 189	17 189	17 236	0,3	17 236	17 236
Varausten muutos	-900 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	951 093	587 332	95 313	-83,8	-667 651	-979 253

3.4. TULOSLASKELMA (ulkoiset ja sisäiset)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Ero %	TS 2025	TS 2026
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 260 863	2 936 682	3 205 972	9,2	3 089 572	3 073 572
Maksutuotot	585 764	523 447	562 150	7,4	582 150	582 150
Tuet ja avustukset	976 542	682 430	581 716	-14,8	581 716	581 716
Muut toimintatuotot	6 204 358	6 709 425	6 508 875	-3,0	6 508 875	6 508 875
Toimintatuotot	13 027 527	10 851 984	10 858 713	0,1	10 762 313	10 746 313
Valmistus omaan käyttöön	39 670	82 800	51 000	-38,4	51 000	51 000
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-15 645 778	-13 875 228	-14 352 329	3,4	-14 792 287	-15 194 362
Palkat ja palkkiot	-11 893 650	-10 940 034	-11 501 305	5,1	-11 772 666	-12 103 644
Henkilösivukulut	-3 752 128	-2 935 194	-2 851 024	-2,9	-3 019 621	-3 090 718
Eläkekulut	-3 314 813	-2 442 123	-2 499 701	2,4	-2 547 052	-2 604 437
Muut henkilösivukulut	-437 315	-493 071	-351 323	-28,8	-472 569	-486 281
Palvelujen ostot	-43 716 271	-7 566 299	-7 853 357	3,8	-9 087 441	-9 242 091
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 235 196	-3 290 484	-3 187 688	-3,1	-3 186 038	-3 185 908
Avustukset	-1 436 747	-1 413 300	-1 304 151	-7,7	-1 495 151	-1 645 151
Muut toimintakulut	-4 820 377	-5 145 505	-4 979 877	-3,2	-4 979 377	-4 979 377
Toimintakulut	-68 854 369	-31 290 816	-31 677 402	1,2	-33 540 294	-34 246 889
TOIMINTAKATE	-55 787 172	-20 356 032	-20 767 689	2,0	-22 726 981	-23 449 576
Verotulot	26 665 570	14 370 000	14 593 000	1,6	14 898 000	15 192 000
Valtionosuudet	34 327 383	9 510 000	9 261 052	-2,6	10 308 000	10 591 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	51 640	6 742	6 658	-1,2	6 658	6 658
Muut rahoitustuotot	1 321 146	1 146 758	1 185 636	3,4	1 065 636	1 065 636
Korkokulut	-230 040	-625 000	-685 000	9,6	-725 000	-895 000
Muut rahoituskulut	-388 797	-125 500	-45 294	-63,9	-45 294	-45 294
Rahoitustuotot ja -kulut	753 949	403 000	462 000	14,6	302 000	132 000
VUOSIKATE	5 959 730	3 926 968	3 548 363	-9,6	2 781 019	2 465 424
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 125 826	-3 356 825	-3 470 286	3,4	-3 465 906	-3 461 913
Poistot ja arvonalentumiset	-4 125 826	-3 356 825	-3 470 286	3,4	-3 465 906	-3 461 913
Satunnaiset erät	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 833 905	570 143	78 077	-86,3	-684 887	-996 489
Poistoeron muutos	17 189	17 189	17 236	0,3	17 236	17 236
Varausten muutos	-900 000	0	0		0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	951 094	587 332	95 313	-83,8	-667 651	-979 253

3.5. RAHOITUSLASKELMA (ulkoiset)

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Ero %	TS 2025	TS 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	5 959 730	3 926 968	3 548 363	-9,6	2 781 019	2 465 424
Tulorahoituksen korjaukset	-278 359	0	0		0	0
	5 681 371	3 926 968	3 548 363	-9,6	2 781 019	2 465 424
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointi menot	-3 168 976	-3 795 000	-2 340 000	-38,3	-1 162 000	-1 036 000
Rahoitusosuuden investointimenoihin	239 557	309 000	100 000	-67,6	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	559 302	10 000	0	-100,0	0	0
	-2 370 117	-3 476 000	-2 240 000	-35,6	-1 162 000	-1 036 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	3 311 254	450 968	1 308 363	190,1	1 619 019	1 429 424
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen						
Antolaisaamisten lisäys	-9 500	0	0		0	0
Antolainasaamisten vähennys	20 390	9 439	34 520	265,7	26 489	26 489
	10 890	9 439	34 520	265,7	26 489	26 489
Lainakannan						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	574 600	0	-100,0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 427 476	-2 012 493	-1 750 384	-13,0	-1 750 384	-1 750 384
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	0	0		0	0
	-3 927 476	-1 437 893	-1 750 384	21,7	-1 750 384	-1 750 384
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	460	0	0		0	0
Saamisten muutos	874 435	0	0		0	0
Korottomien velkojen muutos	425 250	0	0		0	0
	1 300 145	0	0		0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-2 616 440	-1 428 454	-1 715 864	20,1	-1 723 895	-1 723 895
RAHAVAROJEN MUUTOS	694 814	-977 486	-407 501	-58,3	-104 876	-294 471
RAHAVARAT 31. 12.	9 148 001					
1. 1.	8 453 187	694 814				

3.6. INVESTOINNIT

Valtuustoon nähden sitova taso on merkitty vaakasuoralla huomiovärillä. Taloussuunnitteluvuosien investoinnit tarkentuvat talousarviossa vuonna 2024, kun mm. koulu- ja kiinteistöverkkoselvitys on valmis.

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kaupunginhallitus						
Maa-alueet						
Maan hankinta, menot	0	-250 000	0	0	0	0
Maan myynti, tulot	4 610	10 000	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Paljakka Huvikallio ulkoilualue, menot						
Paljakka Huvikallio ulkoilualue, tulot						
Karavaanialueen kehittäminen		-50 000	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet, menot yhteensä	0	-50 000	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet, tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Koneet ja laitteet						
Asianhallintajärjestelmä	0	-15 000	0	0	0	0
Tk:n laiteinvestoinnit, keittiö	0					
Valt.salin äänentoisto ja akustiikka	0	-25 000	0	0	0	0
Koneet ja laitteet, menot yhteensä	0	-40 000	0	0	0	0
Koneet ja laitteet, tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Sijoitukset ja muut pitkävaikutteiset menot						
Yhtylä-Kairikko valokuidun runkoverkko, menot						
Yhtylä-Kairikko valokuidun runkoverkko, tulot						
Kiuruveden luoteisosan valokuidun kuntarahaosuus						
Hovin alueen valokuidun runkoverkko, menot	-220 966	-10 000	0	0	0	0
Hovin alueen valokuidun runkoverkko, tulot	141 476		0	0	0	0
Pyhänet Savon Kuituverkko yht.		-25 000	0	0	0	0
Osakkeiden osto	-261 900					
Osakkeiden myynti						
Sijoitukset ja muut pitkävaik.menot yhteensä	-220 966	-35 000	0	0	0	0
Sijoitukset ja muut pitkävaik.tulot yhteensä	141 476	0	0	0	0	0
Kaupunginhallitus						
Menot / Määräraha yhteensä	-220 966	-375 000	0	0	0	0
Tulot / Tuloarvio yhteensä	146 086	10 000	0	0	0	0
Netto	-74 880	-365 000	0	0	0	0

Sivistyslautakunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Koulujen ja päiväkotien piha-alueet	-5 793		0	0	0	0
Kulttuuritalon äänentoisto						
Monitoimireitti Hingunniemi-lisalmen raja			0	0	0	0
Urheilukentän perusparannus, menot	-229 913	-483 000				
Urheilukentän perusparannus, tulot	51 000	119 000				
Tenniskentän parantaminen			0	0	0	0
Kuntoportaati, omarahoitussuus			0	0	0	0
Seniiri-liikuntapaikka, menot						
Seniiri-liikuntapaikka, tulot						
Kiinteät rakenteet ja laitteet, menot yhteensä	-234 706	-483 000	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet, tulot yhteensä	51 000	119 000	0	0	0	0
Koneet ja laitteet						
Varhaiskasvatus kalusto	-8 037	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Lukion kalusto	-16 129	-30 000	-17 000	-17 000	-17 000	-17 000
Perusopetuksen kalusto	-16 599	-20 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Kansalaisopisto, keramiikkauuni	-9 018					
Lukio ja Satumetsä valvontakamerat	-9 482					
Koneet ja laitteet, menot yhteensä	-59 265	-60 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Koneet ja laitteet, tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Sivistyslautakunta						
Menot / Määräraha yhteensä	-293 971	-543 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000
Tulot / Tuloarvio yhteensä	51 000	119 000	0	0	0	0
Netto	-242 971	-424 000	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000

Tekninen lautakunta	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Rakennusvalvonta						
Rakennuslupien digitointi	0	-12 000	-12 000	-12000	-12000	-12000
Kiinteistöveroprojekti	-63 392	-100 000	-100 000	-50000	-50000	-50000
Rakennusvalvonta, menot yhteensä	-63 392	-112 000	-112 000	-62 000	-62 000	-62 000
Rakennusvalvonta, tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Kiinteistöt						
Kiinteistöautomaation päivitys	-20 541	-20 000	-16 000	-16 000	-30 000	-20 000
Kiinteistöjen sisäilma- ja kuntoselvitykset	-18 807	-50 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Kaupungin varikon muutostyöt			0	0	0	0
Kaupungintalon korjaukset	-92 172	-250 000	-75 000	-110 000	0	-50 000
Lassi-Pekan purku ja paik. alueen rakentaminen	-129 762	-30 000				
Värean tontin käytön suunnittelu ja toteutus			0	0	0	0
Eläinlääkäreiden tilat	-625 440	-20 000				
Väistötilavaraus	0	-200 000	0	0	0	0
Ennalta arvaamattomat korjaustyöt	-41 759	-50 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Satumetsän päiväkoti			-30 000	0	0	0
Sisäilmakorjaukset			-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Terveyskeskuksen korjaukset	-11 775	-20 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Virranrannan peruskorjaus			0	0	0	0
Virranrannan peruskorjauksen 4. vaihe, menot	-128 887	-715 000	0	0	0	0
Virranrannan peruskorjauksen 4. vaihe, tulot	0	190 000	0	0	0	0
Leasing-kohteiden lunastus			0	0	-80 000	-200 000
Leivosen toimenpiteet	0	-40 000	-20 000	-23 000		
Lukion A-rakennus	-43 134		-65 000	0	-30 000	0
Kyläkoulujen kunnostus	0		0	0	0	0
Koulu- ja kiinteistöselvitys	-38 590		0	0	0	0
Lukion korjaus, vesikatto	0	-135 000	0	0	0	0
Koulukeskus yleis-, hankesuunnitelma	0	-100 000	-300 000	-50 000	0	0
Koulukeskus perusk, rakentaminen			0	0	0	0
Jää-, liikunta-, uimahallin ja nuor.talon kunnostus	-17 427	-50 000	-15 000	-30 000	-30 000	-30 000
Liikuntahallin korjaustyöt	0	-40 000	0	0	0	-30 000
Kulttuuritalon korjaukset	0	-35 000	-40 000	0	0	-50 000
Yrityskiinteistöt Oy:ltä siirtynyt omaisuus			0			
Kiinteistöt, menot yhteensä	-1 168 294	-1 755 000	-681 000	-349 000	-290 000	-500 000
Kiinteistöt, tulot yhteensä	0	190 000	0	0	0	0

Tiet ja alueet	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Yhdyskuntasuunnittelu						
Paikkatietojärjestelmä	-10 000	-20 000	0	-10 000	-10 000	-10 000
Asemakaavan saneeraus	-15 000	-15 000	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Teollisuusalueiden maa-alueiden kaavoitus		-50 000	-135 000	0	0	0
Kadut						
Yleinen kaavatiesuunnittelu			0	0	-15 000	-15 000
Katupäällysteiden uusiminen	-15 292	-50 000	0	-20 000	-20 000	-20 000
Asuntokatuojen korjaus (viem.saneerauskohteissa)	-48 045	-50 000	-100 000	-100 000	-50 000	-30 000
Salmisentie	-133 811					
Virastokatu-Harjukatu-Apteekintie						
Kokoojakadut	-36 692	-230 000	0	-50 000	0	0
Yleisen alueen lohkominen	-4 476	-15 000	0	0	0	0
Liikenneturvallisuus	-6 934	-10 000	0	-10 000	-10 000	-10 000
Yksityistiet (perusparannushankkeet)	-66 706	-60 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Tievalaistus (val. vaihto, valoverkon muutos- ja uusimistyöt)	-19 594	-25 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Työkoneet/tiet ja alueet, menot	-117 192		-18 000	0	-15 000	-15 000
Työkoneet/tiet ja alueet, tulot	0		0	0	0	0
Puistot , yleiset alueet, vesialueet						
Puistot	0		0	0	0	0
Leikkikentät	0		0	0	0	0
Muut alueet	0		0	0	-10 000	0
Vesi- ja ympäristöhankkeet	0	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Ranta-alueet	0	-10 000	0	-27 000	0	0
Osmangin pohjapatohanke, menot			-150 000	0	0	0
Osmangin pohjapatohanke, tulot			100 000	0	0	0
Tiet ja alueet, menot yhteensä	-473 742	-555 000	-485 000	-299 000	-212 000	-182 000
Tiet ja alueet, tulot yhteensä	0	0	100 000	0	0	0

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
Vesi- ja viemärlaitos						
Vesilinjat ja vesihuolto						
Vesihuollon suunnittelu	0	-30 000	-35 000	-20 000	-20 000	-20 000
Salmijärven vesilinja	-14 342					
Pohjoisosan paineenkorotusasema			-20 000	0	0	0
Sadevesiviemärit	-38 796	-30 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Jv-purkuputken virtausolosuhteiden parantaminen	-324 864					
Siirtovesilinjan rakentaminen			-600 000	0	0	0
Taloliittymät	-39 658	-60 000	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Vesiverkoston saneeraus vuosittain	-44 520	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Vesimittareiden uusiminen	-14 646	-30 000	-20 000	-30 000	-30 000	-30 000
Jätevesiviemärit	-153 466	-200 000	-200 000	-230 000	-230 000	-230 000
Vesihuollon muut kiinteät rakenteet						
Jätevesipumppaamojen kunnostus	-21 030	-25 000	-25 000	-20 000	-20 000	-20 000
Jätevedenpuhdistamon saneeraus						
Vesitomin korjaustyöt	-22 675	0	0	0	0	0
Vesihuoltoavustukset						
Vesivuotoselvityksen päivittäminen	0	-10 000	0	0	0	0
Vv-laitos tiedonsiirron kehittäminen	0	0	0	0	0	0
Vv-laitos tiedonsiirron kehittäminen	-24 857	-10 000	-10 000	0	0	0
Vesihuollon koneet						
Jätevedenpuhdistamon koneet		-10 000	-10 000	0	-30 000	0
Jätevedenpuhdistamon koneet		-10 000	-10 000	-10 000	0	0
Vesi- ja viemärlaitos, menot yhteensä	-698 854	-455 000	-1 025 000	-415 000	-435 000	-405 000
Vesi- ja viemärlaitos, tulot yhteensä	0	0	0	0	0	0
Tekninen lautakunta						
Menot / Määräraha yhteensä	-2 404 282	-2 877 000	-2 303 000	-1 125 000	-999 000	-1 149 000
Tulot / Tuloarvio yhteensä	0	190 000	100 000	0	0	0
	-2 404 282	-2 687 000	-2 203 000	-1 125 000	-999 000	-1 149 000
KOKO KAUPUNKI / INVESTOINNIT YHTEENSÄ:						
MENOMÄÄRÄRAHAT YHTEENSÄ	-2 919 219	-3 795 000	-2 340 000	-1 162 000	-1 036 000	-1 186 000
TULOARVIOT YHTEENSÄ	197 086	319 000	100 000	0	0	0
NETTO	-2 722 133	-3 476 000	-2 240 000	-1 162 000	-1 036 000	-1 186 000

VUODEN 2024 INVESTOINTIEN PERUSTELUT

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö sivistystoimen vastaava

Koneet ja laitteet

Satumetsän ja Kuorevirran päiväkodit tarvitsevat esiopetukseen opetuskäyttöön iPad laitteita. Nyt käytössä olevat laitteet ovat ostettu v.2014 ja niitä ei voi enää päivittää. Yhden laitteen hinta on noin 500 €. Satumetsän päiväkotit tarvitsisi 14 kpl (7000 €) ja Kuorevirran päiväkotit 7kpl (3500 €), 10 000 euroa. Lukion kalustohankinta sisältää lukiolaisille hankittavat tietokoneet ohjelmistoinen, 17 000 euroa. Perusopetuksen ict-hankinnat, 10 000 euroa

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Rakennustarkastaja

Rakennuslupien digitointi

Digitointiprojektin käynnistäminen, projektilla on nyt käynnistys valmius. 12.000 euroa

Kiinteistöveroprojekti

Kiuruveden kaupunginvaltuusto on päättänyt yhtenä talouden tasapainottamisen keinona käynnistää kiinteistöveroselvityksen. Selvityksen tarkoituksena on selvittää rakennukset, jotka eivät ole Kiuruveden kaupungin rakennusrekisterissä ja saada ne kiinteistöverotuksen piiriin. Tarkoituksena on myös selvittää, että kaupungin rakennusrekisterissä olevien rakennusten tiedot liittyen kiinteistöverotukseen ovat oikein.

Projektin vaikutuksena kiinteistöverojen tuotto nousee, mutta tarkkaa vaikutusta on mahdotonta etukäteen arvioida. Myös rakennusvalvonnan tuottojen voidaan arvioida nousevan projektin aikana, jos ja kun luvattomia rakennuksia löytyy ja niille haetaan tarvittavat luvat.

Projekti jatkuu vuonna 2024. 100 000 euroa.

Kiinteistöt

Vastuhenkilö: Kiinteistöpäällikkö

Kiinteistöjen sisäilma ja kuntoselvitykset

Pidetään varaus, kohdetta ei vielä tiedossa. 15 000 euroa.

Kiinteistöautomaation päivitys

Automaatiojärjestelmäpäivitykset Satumetsä vuonna 2024 ja Kulttuuritalo v. 2025 16 000 euroa. Salkku A kohteita. Varaosat hyödynnettävissä muissa kohteissa.

Kaupungintalon korjaukset

PTS mukainen IV-kunnostus+järjestelmän puhdistus ja rapautuneiden julkisivujen korjauksia. Yhteensä 75 000 euroa.

Ennalta arvaamattomat korjaustyöt

Varaudutaan yllättäviin, PTS:n ulkopuolisiin korjaustoimenpiteisiin. 40 000 euroa.

Satumetsän päiväkotit

PTS:n mukainen IV-kunnostus+järjestelmän puhdistus, salkku A. 30 000 euroa.

Sisäilmakorjaukset

Varaudutaan koulukohtaisiin korjauksiin. 50 000 euroa.

Terveyskeskuksen korjaukset

Vuosittaiset korjaukset ja laitehankinnat, salkku C. HVA:n vuokratilat tulee pitää sopimuksen mukaisella tasolla 15 000 euroa.

Leasing-kohteiden lunastus

Vuonna 2025 yhteensä 80.000 euroa (ESCO-hankkeet), vuonna 2027 Luupuveden koulu 200.000 euroa. Vuonna 2029 yhteensä 77.884,37 (ESCO-hankkeet) ja 236.900,00 (UUSI PALOASEMA).

Leivosen toimenpiteet

Kustannusarvio tarkentuu loppuvuonna 2023. 43 000 euroa, jos liittymämuutokset toteutetaan vuosien 2024-2025 aikana ja rakennus saadaan täysin kylmäksi, salkku E. 43 000 euroa.

Lukion A-rakennus

A-osan katon korjaus, salaojitus (selvityksen mukaiset). 65 000 euroa.

Koulukeskuksen yleis-, hanke- ja rakennussuunnittelu

Kouluratkaisun suunnittelumääräraha. Muu suunnittelu ja toteutusmääräraha 2025–2027. 300 000 euroa.

Jää-,liikunta-, uimahallin ja nuorisotalon kunnostus

Liikuntatoimiston kalusteet 15 000 € (2024), Uimahallin lattian kunnostus, pukuhuone m 30 000 € (2025), Uimahallin IV-kunnostus+järjestelmän puhdistus 30 000 € (2026).

Kulttuuritalon korjaukset

Valaisimien vaihto 2024, salkku A. 40 000 euroa.

Tiet ja alueet

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Paikkatietojärjestelmä

Järjestelmää ei päivitetä vuonna 2024

Asemakaavan saneeraus

Kiinteistöjen myyntejä mahdollistava kaavasaneeraus. 12 000 euroa.

Teollisuusalueiden maa-alueen kaavoitus

Kaavoituksen loppuun saattaminen 10 000 €, metsätien rakentaminen 25 000 €, vt 27 liittymäjärjestelyt 100 000 € (ulkopuolinen rahoitus vielä selvityksessä, elinkeinonäkökulma). 135 000 euroa.

Yleinen kaavatiesuunnittelu

Päällystekorjauksia ei toteuteta vuonna 2024.

Katupäällysteiden uusiminen

Päällystekorjauksia ei toteuteta vuonna 2024.

Asuntokatuja korjaus

Karhuntien katurakenteet ja kuivatus vesijohto- ja viemärisaneerauksen yhteydessä. 100 000 euroa.

Kokoojakadut

Niemistenkadun päällystämisen siirto vuodelle 2025.

Liikenneturvallisuus

Ei nimettyä kohdetta vuodelle 2024.

Yksityistiet (perusparannuskohteet)

Yksityisteiden parantamishankkeet, joissa valtionavustus hankkeen kustannuksista on 50 % ja kaupunginavustus 30 %. Siltojen parannushankkeissa valtionavustus on 75 % ja kaupunginavustus 15 %. Määrärahan pudotus tiedossa olevat hankkeet huomioiden, 40 000 euroa.

Tievalaistus

Led-vaihtoja vuosittain. 10 000 euroa.

Työkoneet/Tiet ja alueet, menot

Keräävä ammattileikkuri, Robottileikkuri vuosi 2025–2026. 18 000 euroa.

Muut alueet

Torikatos vuosi 2026,

Vesi- ja ympäristöhankkeet

Vesistökuunnostukset yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa. 20 000 euroa.

Ranta-alueet

Laiturit vuosi 2025.

Osmangin pohjapatohanke

Khall 11.9.2023 päätöksen mukaan kaupunki sitoutuu pohjapatohankkeen toteuttamiseen. Nettokustannus 50 000 euroa. Toteutusajankohta riippuu Avin lupakäsittelystä, nopea käsittely mahdollistaa hankkeen toteutuksen vuonna 2024.

Vesi- ja viemärilaitos

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Vesihuollon suunnittelu

Yleis- ja rakennussuunnitelmien laadinta, riskienhallinta, valmius- ja varautuminen. 35 000 euroa

Pohjoisosan paineenkorotusasema

Paineenkorotusasema, eteläosa/Heinäkyliä. 20 000 euroa.

Siirtovesilinjan rakentaminen

Siirtovesilinjan toteutus Pyhäjärven suuntaan. Turvataan biokaasulaitosalueen ja kaupungin länsipuolen vedensaanti. Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun edetessä.

Sadevesiviemärit

Verkoston rakentaminen ja hulevesien hallinta. 15 000 euroa.

Taloliittymät

Taloliittymien toteutus, määrä vähenevä, 40 000 euroa.

Vesiverkoston saneeraus vuosittain

Vuosittainen verkostosaneeraus, 50 000 euroa

Vesimittareiden uusiminen

Mittarikannan uusintaa vuosittain, 20 000 euroa

Jätevesiviemärit

Karhuntie, Lounajantie, vuotovesiselvityksen mukaiset muut kohteet, 200 000 euroa

Jätevesipumppaamoiden kunnostus

Verkoston ja laitteiden päivittäminen. 25 000 euroa.

Tiedonsiirron kehittäminen

Projektin loppuun vieni vuonna 2024, 10 000 euroa.

Jätevedenpuhdistamon koneet ja laitteet

Kompressorit 1 kpl/vuosi 2024–2025, 10 000 euroa

3.7. POISTOSUUNNITELMA

	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto/ 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–5 vuotta
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta Tasesuositus: kuluksi
Tutkimus- ja kehittämismenot	
ATK-ohjelmat	
- laaja ohjelmat	5 vuotta
- muut ohjelmat	3 vuotta
Muut menot	3–20 vuotta
- esim. rahoitusosuudet muiden yhteisöjen pysyvien vast. hankintamenoihin meillä yksityistiet 20 v.)	
- tavanomaista suuremmat kaavoitusmenot (5 vuotta)	
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto/
Hallinto- ja laitosrakennukset	
- kiviset	50 vuotta
- puiset	40 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	
- kiviset	30 vuotta
- puiset	20 vuotta
Talousrakennukset	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	
- kiviset	50 vuotta
- puiset	40 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Muut rakennukset	40 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet	25 vuotta
Tori	30 vuotta
Puistot, urheilu- ja piha-alueet, sillat	20 vuotta
Laiturit	10 vuotta
Vedenjakelu- ja viemäriverkosto	40 vuotta
Vedenottamo	50 vuotta
Vesilaitoksen ja puhdistamon koneet	10–50 vuotta
Vesistöjen kunnostus	20 vuotta
Ulkovalaistus, sähköjohdot, muuntoasemat	20 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	10 vuotta
Muut kaapeliverkot	15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet, hissit ja rakenteet	15 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto/
Kuljetusvälineet	5 vuotta
Liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Atk-laitteet	3–5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3–5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	Käytön mukaan
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
Pienhankintojen aktivointiraja 10.000 euroa.	

Liitteet

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA VUOSILLE 2024 -2026

(henkilötyövuosia)

	TA 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
YLEISPALVELUKESKUS					
Yleishallinto					
Kaupunginjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hallinto- ja talousjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Taloussihteeri	1,00	1,00	1,25	1,00	1,00
Kaupunginjohtajan sihteeri	1,00	1,30	1,00	1,00	1,00
Toimistos sihteeri	1,80	1,80	1,80	1,80	1,80
Määräaikainen toimistos sihteeri	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palkkasihteeri	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Arkistosihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Pääkirjanpitäjä	1,00	1,00	1,42	1,00	1,00
Laskentasihteeri	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Ruokapalvelupäällikkö	0,00	0,83	0,00	0,00	0,00
Yleisten palvelujen päällikkö	0,00	0,00	0,83	0,83	0,83
Työsuojelupäällikkö	0,15	0,17	0,17	0,17	0,17
Harjoittelija	0,00	0,17	0,00	0,00	0,00
Laitoshuoltaja	0,00	0,00	0,03	0,03	0,03
<i>Yleishallinto yhteensä</i>	11,95	14,27	14,50	13,83	13,83
Ruokahuolto					
Ruokapalvelupäällikkö	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ravitsemistyönjohtaja	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ravitsemistyöntekijä	18,88	0,00	0,00	0,00	0,00
Dieettikeittäjä	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ruoanjakaja-siivooja	1,78	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastaava ruoanjakaja-siivooja	1,27	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistelmä työntekijä	2,64	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Ruokahuolto yhteensä</i>	28,57	0,00	0,00	0,00	0,00
Elinkeinojen kehittäminen					
Yritysneuvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistos sihteeri	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
<i>Elinkeinojen kehittäminen yhteensä</i>	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20
Maaseutuhallinto (yhteistoiminta-alue)					
Maataloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Maaseutus sihteeri	2,60	4,00	3,00	3,00	3,00
Harjoittelija	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Maaseutuhallinto yhteensä</i>	4,00	5,00	4,00	4,00	4,00
YLEISPALVELUKESKUS YHTEENSÄ	45,72	20,47	19,70	19,03	19,03

	TA 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
OPETUS- JA SIVISTYSPALV. KESKUS					
Varhaiskasvatus					
<i>Päivähoidon hallinto</i>					
Varhaiskasvatuksen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Perhepäivähoidonohjaaja	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimistosihtööri	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
<i>Perhepäivähoito</i>					
Perhepäivähoidon ohjaaja	0,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Perhepäivähoitaja (omassa kodissa)	14,00	12,00	14,00	14,00	14,00
Perhepäivähoitaja (perheessä/ työparina)	3,00	3,00	6,00	6,00	6,00
<i>Ryhmäperhepäivähoito</i>					
Ryhmäperhepäivähoitaja	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Lastenhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yhdistelmätyöntekijä	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Erityispäivähoito</i>					
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Erityisavustaja	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ryhmäavustaja	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00
<i>Kuorevirran päiväkotii</i>					
Päiväkodin johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Opettaja	4,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Lastenhoitaja	4,60	5,00	5,00	5,00	5,00
Päiväkotiapulainen	1,50	1,50	1,50	1,50	1,50
<i>Satumetsän päiväkotii</i>					
Päiväkodin johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Opettaja	10,00	10,00	11,00	11,00	11,00
Lastenhoitaja	14,00	14,00	19,00	19,00	19,00
Päiväkotiapulainen	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Varhaiskasvatus yhteensä	68,80	66,20	77,20	77,20	77,20

	TA 2022 Lv 2021 - 2022	TA 2023 Lv 2022 - 2023	TA2024 Lv 2023 - 2024	TS 2025 Lv 2024 - 2025	TS 2026 Lv 2024 - 2025
Hallinto					
Sivistystoimen vastaava	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Toimistosiihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hallinto yhteensä	1,40	1,40	1,40	1,40	1,40
Perusopetus					
<i>Hallinto</i>					
Rehtori	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70
Koulusihteeri	1,70	1,70	1,70	1,70	1,70
<i>Esiopetus</i>					
Esiluokanopettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
<i>Perusopetus</i>					
Luokanopettaja	27,00	26,00	24,50	24,00	23,00
Lehtori	14,48	13,51	13,41	13,41	13,00
Tuntiopettaja	4,38	4,76	5,62	5,62	5,00
Koulukuraattori	1,40	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulupsykologi	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulunkäynninohjaaja	7,81	6,84	6,37	6,37	6,00
<i>Erityisopetus</i>					
Rehtori	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Erityisluokanopettaja	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Erityisopettaja	3,00	2,75	2,80	2,80	2,80
Lehtori	0,13	0,71	0,97	0,97	0,97
Koulusihteeri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Koulunkäynninohjaaja	6,51	7,11	6,06	6,06	5,00
<i>Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta</i>					
Koulunkäynninohjaaja	2,40	2,55	2,88	2,80	2,80
<i>Ammatillinen opetus</i>					
Koulukuraattori	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Koulupsykologi	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00
Perusopetus yhteensä	78,91	75,23	73,61	73,03	69,57
Lukiokoulutus					
<i>Hallinto</i>					
Rehtori	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Koulusihteeri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
<i>Lukio-opetus</i>					
Lehtori	10,00	9,70	9,00	9,00	9,00
Laaja-alainen erityisopettaja	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
Lukiokoulutus yhteensä	11,10	10,80	10,10	10,10	10,10
Kansalaisopisto					
Rehtori	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Tekstiilityönopettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistosiihteeri	1,00	1,10	1,10	1,10	1,10
Kansalaisopisto yhteensä	3,00	3,10	3,10	3,10	3,10

	TA 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
<i>Kirjasto</i>					
Kirjastonjohtaja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Kirjastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirjastosihtööri	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Informaatikko	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistosihtööri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
<i>Kulttuuritoimi</i>					
Kulttuurisihööri	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Toimistosihööri	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
<i>Sivistyspalvelut yhteensä</i>	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Vapaa-aikapalvelut					
<i>Liikuntapalvelut</i>					
Liikuntasihööri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Erityisliikunnanohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikunnanohjaaja	3,77	3,77	3,77	3,77	3,77
Liikuntapaikkamestari	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
Liikuntapaikkahoitaja	2,20	1,30	3,30	3,30	3,30
<i>Nuorisopalvelut</i>					
Nuorisosihööri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Nuoriso-ohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yksilövalmentaja	0,60	1,00	1,00	1,00	1,00
Työvalmentaja	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Etsivän nuorisotyön ohjaaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
<i>Vapaa-aikapalvelut yhteensä</i>	16,57	16,07	17,07	17,07	17,07
OPETUS- JA SIVISTYSPALV.KESKUS					
YHTEENSÄ	185,78	176,80	187,48	186,90	184,44

TEKNINEN PALVELUKESKUS	TA 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
Hallinto					
Tekninen johtaja	1,00	1,00	0,80	0,80	0,80
Toimistosihteer	2,00	2,00	1,70	1,70	1,70
Hallinto yhteensä	3,00	3,00	2,50	2,50	2,50
Rakennusvalvonta					
Rakennustarkastaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistosihteer	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakennusvalvonta yhteensä	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Tiet ja alueet					
Maanmittausinsinööri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vihertyönohjaaja	1,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Yhdyskuntateknikko	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Koneenkuljettaja, puistotyöntekijä	6,50	6,50	6,50	4,50	4,50
Tiet ja alueet yhteensä	9,50	9,50	9,00	7,00	7,00
	TA 2022	TA 2023	TA2024	TS 2025	TS 2026
Kiinteistöt					
Kiinteistöpäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Tilapäinen rakennustyönvalvoja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Kiinteistönhoidon esimies	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistönhoitaja	6,00	5,00	6,00	6,00	6,00
Ruuanjakaja-kiinteistönhoitaja	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00
Siivoustyönohjaaja	1,00	1,00	1,00	0,50	0,50
Laitoshuoltaja	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00
Kiinteistöt yhteensä	22,50	21,50	21,50	21,00	21,00
Vesi- ja viemärilaitos					
Työmaamestari	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Ammattimies	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Putkiasentaja	2,00	2,00	1,00	1,00	1,00
Tekninen johtaja	0,00	0,00	0,20	0,20	0,20
Toimistosihteer	0,00	0,00	0,30	0,30	0,30
Vesi- ja viemärilaitos yhteensä	7,00	7,00	6,50	6,50	6,50
TEKNINEN PALVELUKESKUS					
YHTEENSÄ	44,0	43,0	41,5	39,0	39,0
KOKO KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ					
YHTEENSÄ	275,50	240,27	248,68	244,93	242,47

KIINTEISTÖ OY KIURUVEDEN KIURUNKULMA

TALOUSARVIO 2024

1. YLEISTÄ YHTIÖSTÄ

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma on Kiuruveden kaupungin 100 % omistama vuokrataloyhtiö.

Yhtiön toimiala on rakennuttaa, omistaa, hallita ja isännöidä kiinteistöjä, ostaa ja vuokrata alueita ja rakennuksia sekä antaa vuokralle kiinteistöjä ja huoneistoja. Lisäksi yhtiö voi ostaa ja omistaa asuinhuoneistoja, sekä arvopapereita.

Rakennukset ovat valmistuneet vv. 1958–2014. Tavoitteena on tarjota terveellisiä ja turvallisia koteja hyvin hoidetussa ympäristössä.

Kiuruveden kaupunkistrategia

Kiuruveden kaupunkistrategian yksi osa-alue on meidän Kiuruvesi. Tämän osa alueen yksi tavoite on se, että Kiuruvesi tarjoaa viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön asumiseen palvelujen lähellä

2. TOIMINTASTRATEGIA 2024

- Asuntokannan hallittu pienentäminen
- Energian kulutuksen hillitseminen

3. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE 2024

a) Vuosikorjaukset/investoinnit

- Vuosikorjauksen määrärahat 211 536 €. Investointiin varattu netto 107 000 € (= 150 000 – avustus 43 000 €) kaukolämpövaihtimien uusimisia matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi laitteiksi.

b) Energiätehokkuuden parantaminen

- Uusitaan ja korjataan remontin yhteydessä vesikalusteita
- Kiinnitetään huomiota veden ja energian käyttöön. Kustannukset kts. tunnusluku
- Uusitaan kaukolämpövaihtimia matalalämpötilaiseen kaukolämpöön soveltuviksi

c) Kiertotalouden monipuolinen edistäminen

- Jätteiden lajittelun opastusta jatketaan sekä seurataan sen toteutumista. Kustannukset kts. tunnusluku

d) Asiakastyytyväisyys/-kokemus

- Pitkäaikaisten asukkaiden palkitseminen yli 20 v ja 5 kpl/vuosi (jääkaappia tai sähköliesi jos yli viisi vuotta vanha tai joku alkuperäinen kaluste)
- Yhteisten tilojen kunnostamista jatketaan

e) Vuokra-asumisen hinta suhteessa muihin vastaaviin toimijoihin

Vertailu alueellisiin vastaaviin yhtiöihin. Käyttöaste kts. tunnusluku

Tunnusluvut vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025–2026

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos TA 2023- 2024 %	TS 2025	TS 2026
Asuin/m ²	29 641	28 732	28 491	-0,84	28 491	27 126
Asuntoja	562	565	540	-4,42	540	513
Vuokratulot	2 968 982	2 987 201	2 936 840	-1,69	3 012 110	3 037 879
Henkilöstömäärä	4+1 osap.	4+1 osap.	4+1 osap.		4+1 osap.	4+1 osap.
Henkilöstö kustannukset	261 029	280 000	280 000	0,00	293 000	293 000
Vuosikorjaukset	361 156	388 060	211 536	-45,49	225 017	233 277
Lämmitys	474 134	559 713	573 195	2,41	596 490	621 106
Vesi ja jätevesi	205 120	209 495	214 541	2,41	222 835	231 579
Sähkö	138 384	212 432	170 679	-19,65	170 679	178 094
Jätehuolto	84 792	90 488	92 667	2,41	96 183	99 887
Keskivuokra €/asm ²	8,71	8,93	9,14	2,35	-0,49	9,69
Käyttöaste -%	94,43	97,03	93,96	-3,16	93,93	93,93
Liikevoitto- %	14,54	14,30	15,44	7,97	15,32	15,35
Omavaraisuusaste - %	33,76 %					
Oman pääoman tuotto -%	160,33 %					
Sijoitetun pääoman tuotto -%	4,98 %					
Pääomakulut €/ m ²	2,62	2,72	3,51	29,04	2,06	2,12
Lainojen pääoma	7 295 636	6 485 528	5 531 297	-14,71	5 008 672	4 486 054
Lämmitys MWh (kaukolämpö)	5 298	5 462	5 210	-4,61	5 074	5 074
Sähkö MWh	669	699	655	-6,29	637	637
Vesi m ³	40 740	40 636	40 400	-0,58	40 300	40 300
l/vrk/asukas	142	141	140	-0,71	140	140

Taloudelliset tavoitteet vuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025–2026

TULOSLASKELMA €	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos-% TA 2023-2024	TA 2025	TA 2026
Liikevaihto+muut tuotot	3 124 549	3 204 587	3 049 930	-4,83	3 125 200	3 190 968
Henkilöstökulut	-268 173	-280 000	-280 000	0,00	-293 000	-293 000
Poistot ja arvonalentumiset	-565 829	-401 952	-383 962	-4,48	-367 169	-351 407
Kiinteistön hoitokulut	-1 792 055	-2 055 345	-1 906 085	-7,26	-1 977 206	-2 047 661
Luovutusvoitto/tappio	-51 985					
Luottotappiot ja oikaisuerät	-851					
Muut kiinteistön kulut	-448	-9 000	-9 000	0,00	-9 000	-9 000
Liikevoitto	445 208	458 290	470 883	2,75	478 825	489 900
Rahoitustuotot ja -kulut	-63 809	-128 894	-246 244	91,04	-172 932	-129 740
Voitto/tappio ennen tp-siirtoja	381 399	329 396	224 640	-31,80	305 893	360 160
Tilinpäätössiirot	-380 367	-329 396	-224 640	-31,80	-305 893	-360 160
Tilikauden voitto/-tappio	1 032	0	0	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Ero %	TS 2025	TS 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	946 376	731 348	608 602	-16,8	673 062	711 567
SATUNNAISET ERÄT		0	0		0	0
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	51 985	0	0		0	0
	998 361	731 348	608 602	-16,8	673 062	711 567
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-21 046	0	-107 000		0	-115 000
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	0	200 000		0	0
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	12 926	0	0		0	0
	-8 120	0	93 000		0	-115 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	990 241	731 348	701 602	-4,1	673 062	596 567
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	0		0	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	14 462	0	0		0	0
	14 462	0	0		0	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	0	0	0		0	0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-834 150	-810 106	-954 230	17,8	-531 448	-531 448
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0			-200 000	0
	-834 150	-810 106	-954 230	17,8	-731 448	-531 448
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄMIEN MUUTOKSET	0	0	0		0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-4 628	0	0		0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	60 337	0	0		0	0
	55 709	0	0		0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-763 978	-810 106	-954 230	17,8	-731 448	-531 448
RAHAVAROJEN MUUTOS	226 263	-78 759	-252 628	220,8	-58 386	65 120
RAHAVARAT 31.12.		570 634				
RAHAVARAT 1.1.		344 371	226 263			

Lainanantaja	Lainat 1.1.2024	Korot	Lyhennykset
Rahalaitoslainat	6 167 652	289 991	936 991
Kaupungin lainat	332 171	6 543	17 239
Yhteensä	6 499 823	296 534	954 230
Lainojen korot ja lyhennykset yhteensä			1 250 764

4. HAASTEET/NÄKYMÄT SUUNNITTELUVUOSINA 2025-2026

Väestön väheneminen asettaa haasteen pitää käyttöasteen riittävän korkeana.

Talous tiukkenee vuonna 2024 lainojen lyhennysten kasvaessa vuodesta 2023.
(817 010 €→978 688 €:n)

Suunnitteluvuosien 2025–26 menoja on hankala tässä vaiheessa arvioida. (inflaatio voi olla enemmän kuin 2 % ja korot enemmän tai vähemmän kuin 2024)

Yhtiön pääomakustannukset pienenevät suunnittelukauden jälkeen vuonna 2026 pääomakustannukset ovat noin 650 000 € ja vuoden lopussa velkaa noin 4,5 milj. euroa

KIURUNKULMAN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT

Riski	Todennäköisyys	Merkitys/ Vaikutus	Nykyiset hallintakeinot	Nykyisen	Tulevat hallintakeinot	Yhteyshenkilö
Henkilökunnan äkillinen pitkä sairausloma	Epätodennäköinen	Suuri	Henkilökunta hallitsee osittain toisten	2- Kohtalainen	Yhteistyö samaa ohjelmitoa käyttävien kanssa	Toimitusjohtaja
Tulipalo	Epätodennäköinen	Suuri	Palomääräysten noudattaminen, vakuutukset, palo -ja pelastussuunnitelmat	3- Riittämätön	Käyttäjien opastus, riskikartoitus, palo- ja pelastussuunnitelmien päivitys	Toimitusjohtaja
Vesivahinko	Todennäköinen	Pieni	Ei varauduttu, vakuutukset	3- Riittämätön	Kuntotutkimukset	Toimitusjohtaja
Katkos tietoliikennesyhteisissä	Epätodennäköinen	Suuri	Ei mahdollisuutta varautua	3- Riittämätön	Ulkopuolinen toimija, ei mahd. vaikuttaa	Toimitusjohtaja
Väkivalta asiakkaiden taholta kiinteistöissä ja toimistossa (henkilökunta)	Epätodennäköinen	Suuri	Henkilökohtaiset turvavälineet, varovaisuus	2- Kohtalainen	Opastus asiakkaan kohtaamiseen, koulutus väkivaltatilanteeseen	Toimitusjohtaja
Yleisavainten katoaminen	Epätodennäköinen	Suuri	Turva avainkaapit, avain kuittaukset	2- Kohtalainen	Uudet sarjoitukset	Toimitusjohtaja
Vuokralaisten muutto muualle	Todennäköinen	Suuri	Kohtuullinen vuokrataso	3- Riittämätön	Vaikea hallita, riippuu useasta tekijästä	Toimitusjohtaja